ДЬЛОКЕД ЩЬМАӘ'ТА КОРДА

Institut kurde de Paris

Хайпетрат

Institut kurde de Paris

K. C. 1607

Institut Kurde de Paris

Дьлокед щьмаэ́та кӧ́рда

Жь щьмаэ́те бэрэвкьр, пешхэбэр у ньвисарнаса ньвиси

ОРДИХАНЕ ЩӘЛИЛ

hАЙПЕThРАТ
ЕРЕВАН
1964

ՔՐԴԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ
ԽԱՂԻԿՆԵՐ

Գրառում, առաջաբան և ծանոթագրություններ՝
ՕՐԴԻԽԱՆԵ ՋԱԼԻԼԻ

Հայաստանի պետական հրատարակչություն
(Հայպետհրատ), Երևան, 1964

КУРДСКИЕ НАРОДНЫЕ ЛЮБОВНЫЕ
ПЕСНИ—ЧЕТВЕРОСТИШИЯ

Запись, предисловие и комментарии
ОРДИХАНЕ ДЖАЛИЛА

Армянское государственное издательство
(Айпетрат), Ереван, 1964.

Institut kurde de Paris

EZDIKI.COM

ПЕШХӘБӘР

Дьлок, ньмунәкә (жанрәкә) фолкьлора щмаәта кӧрдайә һәрә бәлабунйә. Һәрге әм дәрһәqа qәWьмандьнед тәриqа щмаәта кӧрдайә башqә-башqәда дькарьн qьнйата жь кламед мерхасие һьлдьн у жь һьнә сәрһатиед майин жи дәрһәqа фәмдари, бир у баWарйа щмаәтеда дькарьн бьзанбьн, ле жь кламед щмаәта кӧрдайә бәнгитие, илани жь дьлока, әм гәләк qнйатед qимәтли дәрһәqа рабун-гуньштандьна щмаәта кӧрдайә бәре, пәвгредана Wейә сосиалие, нет у мәрәмед We, хWәстьнед Wейә һәрә qәнщда дькарьн бьзанбьн.

Нһа чәтьнә, кӧ әм тәриqа пешдачуйина дьлока карьбьн бьдьн, чьмки дьлокед бәре бь ивисар нәгьһиштьнә мә. Ле тӧ щара нае ишкаркьрьне әW фькьр, Wәки тәриqа сеWьрандьна длока әWqас qәдимийә, чьqас кӧ тәриqа ньмунед фолклора щмаәта кӧрдайә майин. Бәрәвкьрьна дьлокед кӧрда жь qӧрнй XIX дәстпе дьбә у бь наве кимдаре әдәбиjәта әрмәниаә тәзә Хачатур Абовйанра те гьредане. Х. Абовйан салед 1844—1846-а чәнд

дьлок жь кӧрдед, кӧ дора бажаре Ереване у Сардарабаде дьман, нвиси бу[1]. ПашWәхтие Х. Абовйан Wан дьлока тәрщьмән змане алманн дькә у роһлатзане алманайи әйан Боденштетра дьшинә. Боденштет жи алие хWәда дьлоке кӧрди дьлокед азербещанра тәван кӧтеба хWәйә бь наве «Tausend und ein Tagim Orient»-да чапдькә. Сала 1927 ӧлмдар у роһьлатзане урьс В. Иванов 185 дьлок жь заре кӧрдед алие Хорасане дьнвисә у бь змане кӧрди, тәрщмән инглиси бажаре Калкутаеда (Һьндьстан) нәшьр дькә[2]. ӘW дьлок qиiатед ӧлмиейә пърqимәтьи.

Чәнд ньмупед дьлока бәрәвокед фолклора кӧрманщайә салед 1936, 1957-а ед кӧ ль бажаре Ереване чап бунә, һәнә. Дьлокед щмаәта кӧрда бь кӧтеба башqә щара әWльнә, кӧ жь алие мода тенә чапкьрьне.

Бал щмаәта кӧрда дьлок бь навед башqә башqәва әйаньи. Һьнәк Wанара «Бәнде кәчька», «К'ламе кәчька» һьнәк жи «Дилок», «Дирок», йане жи «Дьлок» дьбежьи. Бь фькьра мә әв наве пашьи дһа раст нета к'лама, нета дьлоке щмаәта кӧрда пишаи дьдә.

Һәрге к'ламед сйара, к'ламед мерхасне жь алие

---

[1] Дьлокел Х. Абовйанә бәрәвкьри, сала 1910-и «Диwана» wийә щьлда әwльнда у щьлда «Бәрәвока әфрандьнед» Х. Абовйанә VIII-да сала 1956-а бь змане кӧрди у бь тәрщьма змане алмани, әрмәни, Ереванеда нәшьр буйә.

[2] W. Ivanow, Notes on Khorasani Kurdisch, бьнһер ковара «Journal and Proceedings of the Asiatic Society of Bengal» (New series), vol. XXIII, 1927, № 1, p. 167—236.

дэнгбежед пирэмер у пирэжьн тенэ hунандьне, hэрге къламед шии у гьрине жь алие жьнед би у кэзьнида тенэ готьне, къламед кьзкьрьне, дьлок у кламед говэнда кимли жь алие хорт у qизед щаhьлэ бэнгида тенэ hунандьне у стране. ХWэйе дьлоке hунанди дькарэ дэнгбеж нибэ, ле рёке Wи дькарэ бь кэла поэзнаева тьжэбэ. Hэр хортэк у hэр qизэкэ кёрдэ гьhишти, hэма We дэqе дькарэ бэндэкэ дьлока дэстхWэда жь бэр хWэ дэрхэ у бежэ. Щарна дьлоке hунанди жь алие хорт у qизада зу тенэ эзбэркьрьне у готьне. Эва бь We йэкева те шьровэкьрьне, Wэки дьлоке hунанди бь мэзмуна хWэва, бь hмбэривэкьрьнед хWэйэ бэдэWва у щомле хWэйэ фэрьква гэлэк незики рёке хорт у qизед бэнгинэ. Ле hьнэ дьлок жи hэнэ, ед кё зутьре тенэ биркьрьне.

Тематика дьлока жь эмре hэррожи те hьлдане. Бьнйатед ван къламед бьчук—эмрэ бь qэWьмандьнед хWэйэ пърицуранва. ЧаWа ньмунед фолклорейэ маинда ёса жи дьлокада дё эмре пэрэкэ щмаэта мэ, е кё Тфаqа Совтенда дьминьи те хапекьрьне. Йэк эмре щмаэтейи бэри революсна Октйабрейэ Сосиалистнейэ Мэзьнэ, йа дьне жи эмре Wейи нэй революснаеранэ.

Дьлокед бэри революсна Октйабре hунандида, эм дьвиньи, кё чаWа хорт у qизед бэнги жь дэсте тёнэбуне, йане жи жь дэсте зор у зорбэтиа аға нькарьн бьгьhижьнэ мьразе хWэ, эW нькарьн кьзкьрйе хWэра шабьн, бьбьнэ хWэйе мал у кал, лэма жи эW мэщ-

бурьн к'ьламед хWәда мцабьли зордәстие шкйате хWә бькьн.

Ль нава дьлокед пәй революйусиаера hунандида әмре щмаәта к'өрдайә тәзә те стране.

Р'оке циз у букед к'өрда әйни дьнйакә поэзиаейә бесәробьнә. Әw мина чәмәки дьк'ьшә, дьк'ьшә, фур дьдә у т'ө щара намьчьфә.

Тема дьлокед жь алие Wаи хорт у цизед к'өрдада hунанди, е кө дһа щеръбандьна wаиә әмьр һәйә, әW бона дьле бәнги шеWре дьлсагьи, чьмки чаWа дьлокәкеда те готьие «Дәрде дө дьла мина баре бистучар дәваиә у к'е кө әW дәрда дитйә Wе бежә Wәки әw бар he сьвькә, иә гьраиә».

Хортәки бәнги тера дьвиие, Wәки дһа башә әW ти, бьрчи бьминә, ле һәр тәне дәрде бәнгитие иәвинә, чьмки һәрге әW бьрчибә дькарә наи пәрскә, ле бәр агьре кöб у кьзкьрьие әW бечарә. Хорте бәнги һазьрә һәр тәнгасик, һәр чәтьнайик бьвиие, ле тәне бьгьһижә мьразе хwә. Бона хатьре кәWа гозәл, чә'в у борйе бәлак, әW һазьрә чәид сала бь hесири, тәнгәзари, бь дәWреши дьне бьгәрә. Qәwл у qраре хWәда хорте бәнги баWарә у бәрк'ә, тө тьшт ькарә Wи жь мәрәме Wи шунда бьгрә. Әw тәрка qиза кьзкьри накә «Кәта кәвьр тәрбә, qантьр иәзе» йане жи «Кәта сәр Wи нәе рәqинйа тәвр у бера».

Бь кьзкьрьна хWәйә т'әмьзә алавива бса жи qизед к'өрдайә бәнги бәрк'ьи:

Тӧ соли, әз пәнимә,
Тӧ щәwи, әз канимә,
Тӧ мьрази, әз щанимә,
Тӧ ӈәфт жьна бини,
Жьна ӈәйшта әз hewимә,

Бь ви тәhәри әм дьвиньи, wәки кӧб у кьзкьрьи, бәнгити әW бьийатә, дора кʻижане дьлок тенә hунандьне. Дьлокада хәйсәте qизе кʻӧрда те кʻьвшӗ, те кʻьвше, кӧ әWана жь де у бава, жь hәвал у hогьра, жь мәзьна шәрм дькьи. Щарна qизьк жь хорте бәнги hиви дькә, wәки әW сӧра Wан тӧ кʻәсира нәвежә, диhар нокә, шәрмә, Wәки гьли—готьне башqә бькʻәвьнә гӧhе хәлqе. Qиза гьhишти тәви кʻоча мала баве хWә кӧ дьчә зозана бь фонд у фел дәлалйе хWә дьдә фәмкьрьне Wәки эваре, чахе тари бькʻәвә әрде, әW бьра hеди-hеди, бәрбь мала баве we бе у hәрге де баве we же бьпьрсьи әW кʻийә, әwe бежә «Qәрәwьле шәве тийә, hатйә аве». Ле нә кәму qиз у хорт жь мәзьна, жь кәвал у hогьра шәрмдькьи, вәдькʻьшьи. Әмьрда hәнә хорт у qизед ӧса жи е кӧ алше кьзкьрьнеда дha бәркʻьи у шәрмокә нишьи. Чьqас жи дәр у щинар кәму дәрhәqа qиза бәнгида хәбәрбьдьи, хәма we нинә, әW дьстьре:

Дьле мьи шкәвта дәр мәзьнә,
Лawко, чь бежьм теда дьсәкьнә,
Бьра дәр у щинар хwәра бежьи,
Гӧла ӈәмйа әз у тӧнә.

Нава ве бәндеда қиза к'өрда өса жи хәйсәте жьна шәрқиейә бехоф, һәлалйа We бәрбь хорте хWәи ньзкьри нишан дайә.

Бона раст фә'мкьрьна рөке щаһьла, әW дьлок к'ардарьн, е кө теда пәсне хорт, йане жи пәсне қизе те готьне. Һәрге жь қизәке хорте бәжнбльнди—бәрчә'в, намьлфьрә хWәш те, ле қиза дьне хорте бәжнкьньки қәмәр хWәш те у Wәки һәвал-һогьред We жи дәрһәqа ве йәкеда пе бькәсьн әW дьбежә:

Бәжна к'әләш лаwке мьи кьнькә,
Тарьһ'ана дәве гәлйа бь гөпькә,
К'әләш лаwке мьн йәки ч'әвбөләкә,
Сьмел қәйтани бәжн кьнькә.

Ль нав дьлоке щмаә'та к'өрдада пәсндайина бәдәwйа хорта кем те готьне. Қизе к'өрда гәләки пәсне мерхасие, ч'әк-сильке хорта, һәспе Wан, сйарбун у ажотьне дьдьн. Чахе қиза бәнги пәсне һәспа дьлк'әтйе хWә дьдә, әW дьхWәзә, Wәки сйаре һәспе ше нава сйарада йе лапи сәрхWәи—эгьн бә. Һәсп бона к'өрда мьразә. AWa бона чь қиза к'өрда Wәхта гази хорте ньзкьри дькә кө бе We бьрәвинә, әW тьме һәспе Wийи к'кел бир тинә.

Жь алие мьләтзаниеда (этнографиаеда) әW дьлок бь қимәтьн у бь ньрхьн, е кө теда шькле бәжн у бала қиза к'өрд, шькле сьфәте We тен бәр ч'әва у теда дәрһәqа льбас у п'ехарнуке қиза бәнги, хьшре Weда те готьне Дьлокада дәрһәqа хәмла қиз у букед к'өрда, щуре льбас у к'офийе Wан, ч'әвкьлдан у һунандьна гөлие зәрйа, к'о-

фигьредане, наве тәмәзйа, гора, шалька, qоле зерайә щурә-щурә, qәрәфила, базьна у морне льнгада те готьне. Хен жь qотьке, кофне, фино, дьлокада öса жи дәрһәqа көртьк, дәлмә, шәра сери, финое чöх, шәлька чит, дерә, әйитәри, һәлимә у щуред кьнщайә майинда те готьне. AWa бь чь тәһәри шькле qиза көрда те бәр чәве хорте бәнги:

Дәлал, дәлале,
Сәр бь зере, гöһ бь гöһаре,
Дәст бь базьне, ше бь хьрхале...

Qимәте дьлока һәр тәне бь ве йәкева хьлаз набә. Дьлокада һәнә öса жи чәнд пьрсе рабун-руньштандьна мьләте көрд, айин у әдәте Wан, ед кö бь пьрсед пәвгьредана һәбун-жийиева (сосиал-экономикиева) гьредаинә, мәсәлә, пьрса qәлән, qизрәвандьне, кәйфһьлдане у пьрсед майин, ед кö пьрсед сосиалиенә.

Зәмане чында бона зәWаще пьрса лапә фәрз әW пьрса qәлен буйә. Бь мәна төнәбуне у кәсивне гәләк хорт у qиз нагьһиштьнә мьразе xWә. Һьнә бав бона qәлән xwәстьне qизе xWә һьлнәданә сәр кәсав у qизе xWә данә мере бе дьле Wан, ләма жи qиз щарна hazьрйа xWә дьвишьн дьлкәтйе xWәра бьрәвьн. Һәнә дьлок, е кö теда qиз жь баве газьнә, Wәки әW данә каләмерәки 70 сали.

Хорт щарна мәщбурьн, Wәки жь гöндйа аликари бьхазьн бона мйасәркьрьна нет у мәрәме xWә, ле ве пьрседа жи әWә көбарьн:

Qəмəра мьнə р'əшə тари,
Мьне бьжартйə нава ҥəвсьд мали,
Qəлəне qəмəра мьн бешкьн,
Һəгəр һəбуна мьн те дернəк'əт,
Бьра алик'ари бьдьнə мьн гöнд-гöндити.

Бал щмаə'та к'öрда тьштəки Wа ə'дəтə, Wəки хорт у qизе щаһьл, йе кö жь һəв ҥьздькьн, дьзи де баве хWə дəзмале дəста, к'ера, нəйньке бьч'укə бəрйа һəв дьгöһер'ьн у əва qəWьмандьна бь шькьле бəдəW дьлокада те хöйан. Щарна хорт дəрһəqа We йəкеда qиза хWəйə ҥьзкьрир'а аWа дьбежə:

Эле гьди, нишана зəриа We бь зер'ьн,
Дə тö wəрə сала исальн
К'ере бəрйа, гöстилке тьлиа лəв бьгöһер'ьн...

Ə'рф у ə'дəте щмаə'та к'öрдада меванҥьзи у тəглифкьрьн пьрсəкə сəр пьрсанə. Дəрһəqа ве йəкеда бь һургьли р'еWи, хəбатчие qонсулханед дəWлəтед дəрəкə биранин у хəбате хWəйə олмида гəлə ньвисинə. БадиһəWа нинə, Wəки щмаə'та мə дьбежə: «Кöрмəта меван сəр кöрмəта гьшкар'анə». Бой кöрмəта мевин, малхWе мале пез шəржедькьн, ə'зиəт, qöльхе дькьн, гази дəр щинара дькьн у чахе дəлале дьле qизьке те мала баве We бь мевани, əW бь дьлəки ша дьстьре:

Гəдə лаwке мьн һат мала баве мьн мевани,
Əзе жер'а дайньм щот кöлаве хöрöсани,
Əзе шəржекьм бəрха мийа сорə сəрбəрани.

Хазгини, qизнəдан, qизрəвандьн, кəйфhьлдан у пьрсед маинə бь ван qəwьмандьнава гьредан, темəкə гəлə бəлабуийə нава дьлокед бəри революсиа Октйабрейə Сосиалистиейə мəзьн hунандида. Дьлокада щики бəрбьчəв дьгрьн öса жи дьлокед кö дəрhəqа к'очəрие hатьнə готьне. Нə кəму к'öрд к'очəр бунə. Hьнə к'öрд, зəмане дəрбазбуида кö бьhаре чунə зозана паизе вəгəрйанə арана, жь əмре хwə рази ни бунə. Həма жь вьра жи əw готьн пешда hатйə кö дьвежьн: «К'очəрьм, хьраб мальм». Əмре к'очəрие рази нибунə öса жи дьле həв кьзкьри. Дьлокəкеда хорте бəнги мьрузə, мəдəкьрийə, к'оча мала баве тели дəлале баркьрйə дьчə зозана, ле к'оча мала баве wи hе ль гöндə:

Мала бəркьр, к'оч бь ре к'əт,
Кəwа гозəл хəмьли рəх к'оче к'əт,
Дьле мьн, əвдале хwəде,
Шəwьти, агьр, алав пе к'əт.

Дьлокед бь тема к'очəриева hунандида гəлə хəбəре (терминед) башqə, кö к'очəриера гьредаинə hатьнə биранине. Мəсəлə, обə, к'оч, чит у бəрчит у йед майин. Əв кəму арик'ари дьдьнə хорт у qизед бəнги, wəки əwана кöба дьле хwə бь шькьл у hьмбəриhəвкьрьнед бəдəwва пишандьн.

Тема хəрибйе жи буйə бьнйат бона hунандьна hьнə дьлока. Дьлокед бь ве темаеза hунанди гəлəки мəлульн у дьлшəwат, чьмки хорте кö дьчьнə хəрибие гəлə щара йан вəнагəрьн, дьвьнə кöштйе зöлм у зорбəтие, йане жи чахе вəдьгəрьн тен, дəргистие хwə

меркьри дьвишьи. Дьлоке хәрибиейә өса жи һәнә, е кө теда qиз qаилә, кө хорте хWәра һәрә хәрибие у Wира тәваи тә'ли-тәнгиа ә'мьр бьвинә, лә һәр тәне жь хорте хWәи кьзкьри дур нәк'әвә.

Ә'мре щмаә'та к'өрдайә бәрейә чәтьи тьме көкөми сәр хәйсәте щмаә'те кьрйә. Ле щмаә'та хәбатк'ар тө щара жь Wан чәтьнайа гөманбьр нәбуйә. ӘWе тьме бь баWари бәрбь рожа кө we бе ньһерйә у тәбйәт хWәра кьрйә щи-мьск'әне шабуне:

Зозанед бьнд зозанед мәнә,
Р'абә щарәкс бала хwә бьдеда,
Бьһарә, гөл у сосьн ле шин буне,
Тәмам щие кеф у вәйәке мьи у тәнә.

Дьлокада шькле тәбйәте те бәр чә'ва. ӘW тәбийәт чйа у банше гөлгөлинә, щәW у канинә, чәмед аве бәләкианә, ре у шьвәренә. Дьлокада пәвгьредана мерьв у тәбйәте бь бәдәWәти һатйә данше. Тәбйәт бе мәрьве хәбатк'ар керн тө тьшти нае. Мәрьвә, кө тәбйәте шен дькә. AWa әв пьрса растиейә, кө һәр дьлокәкеда те к'ьвше. Р'ожед огьрме гьран мәрьв дәрд у көле хwә тәбийәтера, чйа у банийара, гөл у сосьнара готйә. Тәбйәте жи сьрйа хWәда qәWat у сәбьр дайә Wи.

Ньмбәриһәвкьрьна хWә у тәбйәте мәщал дайә qиза бәнги, Wәки әW дьлокада бь реалисти нигара һале хwә бьдә. Дьлокада тәбийәт тьме көба хорт у qизед бәнгира тәвайи те стран. Һәрге хорт йане жи qиза бәнги һәвдө дитьнә, һәв шабунә, гьништьнә мьразе

хWə, тəбийəт жи бь Wанр'а тəван ша дьбə, ле һəрге Wана һəв нəдитйə у һьнəке майин жи орта кəрдö дьле бəнгида хьраби кьрьнə, хьраб хəбəрданə, тəбйəт мьр'узə, пьр'чукьрийə ə'wре р'əши гьран жорда зипьк у тəйроке дьбаринə.

Дьлокада гəлə дəрһəqа тə'ве, һиве, стəйрке ə'зминда те готьне, əW кəму фькьр у нете дьлокава тенə гьредане.

Дьлокед, кö пəй р'еволйусна Октйабрейə Сосиалистиейə Мəзьнда һатьнə һунандьне шькьле ə'мре бəрейə зəлул у гьран тöнə. Иди бьһöрйə əw Wəхт, чахе хорт у qиз һəр бь дьлхWастьна де баве хWə, йане жи бьра-пьзмама бе дьле хWə дьзəwьщин у мердькьрьн, иди тöнə жь һəв щьһебуна бегöман. ДəWса хорте нəхWанди кьзкьрйе qиза хWəндəваньн, шоферьн, трактористьн, пешване фермeнə, дəрсдарьн у хорте хWəйе п'ешəкед майиньн. Кьзкьрйе хорта жи нə кö qизе бəрейə нəхWандинə, ле əW хWəндəваньн, qизе эгьнə сəр хWəнə. Дьлокед, кö р'оже мəда тенə готьне əм qəWмандьнед öса дьвиньн, ед кö ə'мре тəзəр'а гьредаинə. Аwа мəсəлə хорте гьһишти чуйə хəрибие нəк жь дəст тöнəбуне у һесирие, ле əW чуйə гöнд у бажара бона шöхöле т'омəри у к'омəли, чуйə бона хWəндьне у һинбуне, йане жи əскəрйе. Qиз һəрдəм жь хорте хWə нə'ме ширьн у шабуне дьстинə. Хорте кö дьчə хəрибие бона qиза бəнги əW дһа бегöман нинə.

Дьлокед щмаə'та к'öрда, бь щур'е хWəйə готьнева, бь нета хWəва, жь к'ьламед бəнгитие щöда дьбьн. Бəре

ӕ'Wльн, дьлок жь се, чар, йане жи жь пенщ реза тенӕ hунандьне у дьвьнӕ бӕндӕке; йа дӧда, бӕнда дьлока бь тӕмамиа хwӕва нетӕке, фькьрӕке, хWӕстьнӕке дьдьнӕ к'ьвше; йа сьсйа, бьнйат'е дьлока ӕW ӕ'мре хорт у qизед дьлокбежанӕ; йа чара, щарна чахе дьлок жь чар, пенщ резинӕ, реза дьлокайӕ сьсйа hьмбӕри реза дӧда, щарна дьрежьн у нак'ӕвьнӕ бьн ритме, ле пашпъртике Wана hӕвр'а тенӕ р'азикьрьне. Дьлоке ӧса жи hӕнӕ, е кӧ теда кӕму резе Wана бь ритм, рифм у тӕqьл ль hӕв тен. Дьлок тенӕ hунандьне у пер'а нӕ мӕйа, нӕ блур, нӕ жи фиq те лехьстьне. Мьqаме дьлока рькӕтьн у мелодик.

Ӕва хӕбата, кӧ жь алие мӕда щара ӕ'Wльнӕ те нӕшьркьрьне, ӕмӕке п'арӕкӕ хӕбата 15 саланӕ. Бь мӕ'на тӧнӕбуна щи дь ве бӕрӕвокеда hӕр тӕне п'арӕкӕ дьлока, кӧ мӕ сале чуида бӕрӕвкьрьбун у тӕртиб кьрьбун, нӕшьр дьбӕ. Гӧмана мӕ hӕйӕ кӧ дьлоке жь алие мӕда бӕрӕвкьри wӕхтӕке шунда We бь змане де тӕмамийа хwӕва чапбьн.

Мӕ р'асткьрьн нӕкьрйӕ тек'ста, змане дьлока ӧса hьштйӕ, чаWa кӧ ӕW hатьнӕ готьне. Ль бьн hӕр дьлока, мӕ кӧрт нав у нишане дӕнгбежа нвисийӕ, ле ль к'ӧтасийа тек'ста мӕ нав у нишане hӕр дӕнгбежа нвисийӕ. Хен жь нав у нишана мӕ ӧса жи нав у нишане Wан чйа у банийа дӕшт у зозана, чӕм у канйа, гӧнд у бажара, qӕбила у щмаӕ'та дайӕ ед кӧ дьлокада тенӕ готьне.

EZDIKI.COM

ДЬЛОК

1

Эле дине, бәжна бьлынд хәзур қörба,
Бәжна бьчук мер бь қörба,
Чь кölилка орта гöндда,
Әзе сәва чәве бәләк бумә қачахе ре у дьрба.

Бah. Мьст. Сич.

2

Мьн лаWьк нәдитїә дöh у перва,
Пaпахе қьзьлщьх хöїа кьрйә
Пеш мала Әли бәге, пеш мьлева,
Әзе рабьм таха жер қörбанкьм жьн у мерва,
Hәки қайил бу, қайил бу, hәки қайил нәбу,
Әзе щәниа баве хWә қörбанкьм щьлева.

Хәм. Кәм. Перс

3

Тә ль чә'ва ван бьжанга,
Синг у бәре тә öсаньн, мина бәрфа дәви занга,
Бав у бьре тә бьмьрьн,
Тәе чәWа кәрьмандйә хәWа сәр бәрбанга.

Щәр. Әс. Т'б.

4

Мала мә щинаре ван к'ърива,
Р'амусане хәлqе ашкәланә,
Йенге мьн у кәWа гозәл hәрр'о-hәрр'о Wа дьзива.

Qәр. Мәм. Арт

5

Бьhарә, мале мә даниnә ль ван дьнга,
Сәр мәр'а те дәнге qаза, сәwте ван qöльнга,
Дькьм hәрьмә дьзйа щотә чьвте зәр мәмька,
Дәсте мьн, hесире хWәде, шьмьти к'әтә морйе льнга.

Кәw. Бьр. Әw.

6

Мькала жерин тәндур дада,
Долавресе долав бада,

Пар ви чахи йар кәлима мьн йа мьн бу,
Исал пер'а чәрха фәләке ль мьн бада.

Ә'л. Ос. Нор.

7

Гәдә qörба, гәлийе Зила педа-педа,
Лawке мьн чәк-сильке кәрбе тәв гьреда,
Щавәке данә мьн деране,
Гәдә лawке тә ль Иране гьртьн кьрьнә мәксәреда.

Зәр. Ә'вд. Ал.

8

Домам, чь ль мерга дәре мәда,
П'ала дьрут, сәр hоназа нав ль хода,
Дә wәрә әз у төе ньфьрәке бькьн,
Бьра к'еләндйа к'әләш лawке мьн бьшке кәдадване
дәре мәда.

Ә'л. Ә'м. Qам.

9

Әз нәхашьм нава щида,
Hатйә сәр мьн кökме хöда,
Дәрман нәма к'ьри леда,
Т'ö дәрмәни кököм нәда.

Щәр. Әс. Т'б.

617—2

Institut Kurde de Paris

10

Эле, к'эче, hэр тьшт хwэшэ Wэ'де хWэда,
Гӧл у сосьн тэв шиндьбьн чахе хWэда,
Этиме, тӧ анэмэте мьн hьлдэ бэрйа хWэда.

Э'т. Шэр. Норк'

11

Ль мьн п'ида, кэйа п'ида,
Пэзе Тосьне кӧр'ап хар бу чэта э'щэмида,
Эзе бьбама к'ерэкэ чьртмэ,
Тек'этама щеба лawке чӧхрэшида.

Над. Тэм. Эрд.

12

Гава hиве ль мьн рӧнда,
Мьн ди рэшэк hатйэ бьн сиа конда,
Мьн го тӧ йе нэвса щане мьни,
Тӧ бадьлhэwa нэхwэ сонда.

Зэр. Qэйм. Эрд.

13

Чь зэвинга дора гӧнда
We зэвинге сор сьмьлда,

К'е дитйә, к'е бинайә щота йаре мәрйа һәбә
Йәк хWә бьдә синге Әләгәзе, йәк бьминә гәрма гөнда?

Ә'г. А'в. К'әл.

14

Хәзале, мьн хәзаләк дитйә бахе Дьлмә нав Р'әWане,
Хәзале, дьжмьн дьжмьнтйа хWә кьр, тә'жи-туле хWә бәрдане,
Хәзале, Wәрә мьле хwә мьле һәв хьн һәрьн дьк'ане wәләбәнда,

Әзе тәра бьстиньм баqа гөлбәнда,
Әзе тә бьрәвиньм гоше Әләгәзе, резе гөнда.

К'әм. Шәw. Гйәл.

15

Чь әвиникә нава гөнда
Өса зорә бина ситьла рәш, чар чәмьлда,
Бина села сорә агьр бьнда.

Хәм. Кәм. Перс

16

Әзе бәрфьм, бәрфа чйа бьльнда,
Кәлиам к'әтьм Авана незик Qамьшлиа думан резә гөнда,

Дә бьра әзе бьбума мере әʼламе бәрпʻала чилан у бәдәWa,

На wәлә диса бәжьнбьльнда.

Әʼл. Әʼм. Qам.

17

Әвара начьм ода,
Синг-бәре домама мьн бсанә,
Нена бәләкие бәрфа сәре лода,
Пар ви чахи кʻаʻәз-бәрате мьн домама мьн һәврʻа һәбун,
Исал педа кʻәтйә нава аве, чуйә рода.

Кʻәм. ШәW. Гйәл.

18

Гәдә лаWке мьн чу рʻенга дурда,
Дәсте мьн чу дәстурда,
XWәзьла әз бьвума муки сьмеле
Текʻәтама qәвза шурда.

Зәр. Qәйм. Әрд.

19

Һавинә, xwәш һавинә,
Бьлбьл дьхунә, дәнг ширьнә,

Һавинә ль кәму ә'рда,
Әмє пир бун жь кӧла, дәрда,

Ә'г. Тещ. Сич.

20

Нә ван кӧла, нә ван дәрда,
Гиһа шин буйә Р'әѡана ширьн кәму ә'рда,
Мьне щара ищарьн бьдита
Бәжна гәдә лаѡке мьн бьһата дәрда.

Шәм. Мәм. Сич.

21

Һәѡша мала баве тә канийә,
Аґа р'уньштьнә, хӧлам бәрда,
Кӧла коре мала баве тә сала исальн р'уньштйә,
Тәе мьн qәландйә дин у иман, аqьл, сәѡда.

Шәм. Мәм. Сич.

22

Гӧле, мә'рьме, тә чә'врәше, чә'ве бә'за,
Сурте тә сор меѡе р'әза,
Тәе сала исальн дьле мьн кьрйә
Мьск'әне кӧл у дәрда, ван мьраза.

Гӧл. Ә'г. Норк'

Institut kurde de Paris

23

Тә чәврәше, чәве наза,
Тә синг сьпие, синге qаза,
Бьра хWәде маıа qомси-нәмама хьраб бькә,
ЧаWа орта hавине у бьhаре жәв qәтандьнә дәсте бәхт-
мьраза.

Зьб. Шәw. Qам.

24

Чь канинга нава р'әза,
Мьне к'ола нә к'ола, әв ле нәза,
Баве мьı нәк'әтә дәрде дьле мьда,
К'әтә дәрде hәрчар пәза.

Зәр. Qәйм. Әрд.

25

Дилбәр, бьра мала мә щинаре мала Wә бйа,
Орта мала мә-Wәда к'өләк-шушә, п'әнщәрә бйа,
Гьли—готьне мьн тә лəв тә'лдәбйа,
Бьра кьрас мьле мьн төнәбйа.

Әг. Т'ещ. Сич.

26

Р'еwйе мә к'әтьнә р'йа,
Шур у мәрт'алә гьраньн, к'әтьнә п'йа,
Лаwке мьн дьчә хәрибйа.

Мәкм. Чач. Гйәл.

27

Лаwке мьн сәкьнйә сәр ханйа,
Сапонг тәнгә начә п'йа,
Оро лаwко, wәрә мьн бьр'әвинә,
Qәләне мьн бешкә, бавежә сәр гöндйа.

Зәр. Qәйм. Әрд.

28

Хәзальм, хәзала ч'йае бьльндщйа,
Бәрфәке барйә гьртйә сәре р'е у дьрбе ван кәщйа,
Хәлqе т'ели дәлал бьч'укә, нәзанә,
Ньзанә гьли-готьне кәму щйа.

Хәм. Кәм. П'ерс

29

Бьhар'ә, wә'де ван кәнәка,
Әме ч'ьре дайньн сәр п'етәка,

Institut kurde de Paris

Кәwа гозәл эваре ч'әве хwә кьл дьдә, бьске хWә
бадьдә,
Нона qаза дьмәшә нава ван Wәрдәка.

Мәкм. Чач. Гйәл.

30

Дьле мьн hелуна ван Wәрдәка,
Сәре се мәhайә бумә qәрәwьле сәр к'өләка,
Хәлqе к'әтйә дәрде мале дьне,
Әзе к'әтьмә дәрде сурәтсора, бәжьнбьльнда,
На Wәләh диса ч'әвбәләка.

Щәр. Әс. Т'б.

31

Мьне дйаре ва Мирәка,
Ч'ьре данә сәр әләка,
Хәлке йаре тәзә гьртьнә,
Йаре кәвн hатьнә бәр дери, лавайа ван диләка.

Хәм. Кәм. П'ерс

32

Эварә, Wәхте дика,
Әме ч'ьре дайньн сәр т'әрика,
Мьне хәбәрәке мере тә бhистйә,
Гөhе тәда бежьм бь дьзика.

Щәр. Әс. Т'б.

33

Әзе сазәки чекьм жь стьрие мә'ра,
Т'еләки бавежме жь гөлие йара,
Бьшиньмә Wәлате хәриба
ЛаWке хWәр'а нав һәвала.

Ә'т. Шәр. Норк'

34

Дьле мьн гөла дәв нәWала,
Әме һәрьн бәр мала хWәде, хWәде тала,
К'ижан орт'а бәхт-мьразада хәбәрдә,
Бьра бьре Wан бьмьрә, стöе Wан харбә нав һәвала.

Шк. Мус. Арш.

35

Әзе пърьм, пъра кәфт нәWала,
Сәрр'а дәрбазкьн щотә каре хәзала,
Бьра мере кәWа гозәл бьмрә, бьдә пәй һәвала.

Ә'т. Шәр. Норк'

36

Р'йа дьла начә дьла,
Синг у бәре хәлqе т'ели-дәлал öсанә.

Нотьла багче Мәме Зинә,
Мәрьв же бьчьнә баqе гӧла.

Әг. Тещ. Сич.

37

Дьбе Сәйране, әзе чумә сәр кәфт нәwала,
Бәр мьн рабу щотә каре хәзала,
Сәйрана мала хwәи шәwьти щәгәре дьле мьн кәландйә,
Дәсте мьн qәтандйә мал у кала.

Хәм. Кәм. Перс

38

Мьне бостанәкә хwә у тәра данйә дьгӧлгӧланд,
Мьне сурәкә мина сура Диарбәкьре доре дьфьтьланд,
Кӧле, те рунеи мала qомси-нәмама,
Чьма тасә ава сар бәрданә орга hәрдӧ дьла?

Хәм. Кәм. Перс

39

Тә чәврәше каниа кьла,
Әз жь тә кьздькьм әшqа дьла,
Тә си у шәш гӧли вәгьртьнә ль нава мьла.

Әт. Шәр. Норк

40

Тәмиа тә кьр, мамә вьра,
Сурте сор, чәве бәләк тәв hесьра,
КәWа гозәл пар ви чахи qиз бу мала баведа.
Исал пера дәргуша көрин да бәр мьла.

Кәw. Бьр. Әw.

41

Дьле мьи пъра сәре кәрд нәWала,
Теда дьшхөлә бахчәк бахче ван гөла,
КәWа гозәл сондәкә өса сонд хWарйә,
Пештьри нәвса щане мьн, әвдале хWәде,
Наhелә дәсте qул у бәнда hәрә пашла.

Мәкм. Чач. Гйәл.

42

Хазьла әзе гөләк бйама,
Ћьнда мала Wә шин бйама,
К'аWа к'өбар әз hьлдама бинкьрама,
К'әләш лаWке хWә бир баниама.

Шөр. Щьм. К'әл.

43

Чьqас стерьн р'у ә'змана
Аqа мале мә зозана;
Коле бьк'әвә нава бьран у пьзмама,
Чаwа нахwәзьн qиз у бука, ван домама.

Әт. Щьн. Гйәл.

44

Мьне бостанәк чандйә, бостане ван к'әләма,
Мьне ав да hесьре ч'ә'ва бь дәләма,
Ньзаньм бәхте мьн бу, йан бәхте тә бу,
Шәхте леда, тьшт те нәма,

Баh. Мьст. Сич.

45

К'әлаш к'аwе, эварә, р'о тӧ нәма,
Сике дайә бәри ч'әма,
Дәлал, щане, жь хәйала к'әтьмә хәма.

Зәр Ә'вд. Ал.

46

Wәйла тә ә'зизе, домам,
Wәйла тә бьч'уке, домам,
Әз у домама хwә бунә сәре гьли-газьна ван лома.

Хәм. Кәм. П'ерс

Institut kurde de Paris

47

Р'о дәрк'әтйә Хәйибе Хәло донздә рьма,
Шәwqe дайә чъран ван гӧм-гӧма,
Йале мале к'әләш к'aWa мьнә,
Бе мә'дәйә ньзам чьма.

Зәр. Ә'вд. Ал.

48

Кәwe, щане, эварә, р'е тӧ нәма,
Сие хwә авитә ва гәньма,
Гәдә-гуде ван сала р'абунә,
Дәсте wан ль сәр qәwзе qьманә,
Ль кәWa мьнә гозәл манә тьма.

Кәw. Бьр. Әw.

49

Чь чъвика ван зозана
Пәр' к'ӧтанә р'у әзмана,
Хази йәке мьзгиникә хере мьр'а банйа,
Бьгота ида т'әмам буйә wә'де ван курсвана.

Сим. Qәйм. Чат.

50

Әре, кʻәләша кӧлмал, тә ль сале, ль зәмана,
Мале мәи данибун Сьбканголе ль зозана,
Мьн у кәwа гозәл соз у qьрар hәврʻа дабу,
Берйе миа ортʻа hәрдӧ дана.

К'аw. К'әр. Әрд.

51

Мале мә данинә ль зозана,
Кәwа гозәл, кʻаwа кʻӧбар,
Хwә ньтьрандйә мина кʻәскәсора рʻу әʻзмана,
Бьра хернәхазе мә хере нәвиньн,
Чаwа сала исальне әз у кәwа гозәл
Кьрьнә нава зара ван зьмана.

Әʻт. Шәр. Норкʻ

52

Чумә Әрдиша кавл нав дькʻана,
Мори-мьнщӧхе зәнда зәр qәтйанә рʻжйанә нав мьрщана,
Qомси-нәмаме ортʻа мьн кәwа гозәлда хәбәрдьдә,
Бьра хере wайе qә нәбинә, әз у кәwа гозәл анинә
сәр зар-зьмана.

Гӧл. Әʻт. Норкʻ

53

Дилбәр, щане, әзе һәвраз чумә нав шьвана,
Бәржер һатьм нава к'омәк к'оме беривана,
Бьра хWәде хьрабкә мала зивкәре Wәлате әм теда,
We чawa хьземәке Дилбәра мьра чекьрйә
Чар тьлинга кьнә нагижә сәре лева, к'ок'е ван дьрана.

Әг. Ав. К'әл.

54

Чумә мьнәла жерин нав маланә,
Йар нәлима мьн нә бәрә нә бьстанә,
Әзе тәрка йар нәлима хWә надьм,
Нәта сери нәбиньм к'офи-к'ьтана.

Әл. Ос. Нор.

55

Баран бари таразьна,
Ньқьтка баране к'әтйә қөлбе ван базьна,
Көре к'әре, һәрге тей хазгьние мьн
Һәрә ода жорьн бал мәзьна.

Гөл. Әт. Норк'

56

Әзе дьмьрьм рожа чарэ,
Кәвре бәр сәре мьн биньн Шаме шәрифа ван бәйара,
Сәр мьн қирина пьзмам у лезьма,
На wәлә диса қирина щоте йара.

Кәw. Бьр. Әw.

57

Хәриба ль wара,
Синг чайира сöwара,
Хәриба мьн данә нәйара.

Кар. Хач. Сов.

58

Әзе ашьқьм, сазбәндьм, сәwдалимә,
Әзе сазәке хәлке тели дәлалра гьредьм стьрие мәра,
Әзе тела орте бавежьме пора сәре нарин йара,
Әзе дь'аке рәбе а'ләме бьхазьм, hун бежьн амин,
Бьра жьна котие мера ле бьстиньн бьдьнә чәләнг сйара.

Хәм. Кәм. Перс

Institut kurde de Paris

59

Әз нәхWәшьм рожа чара,
Щинге мьн дайньн бәр зьнара,
Гази бькьн к'әләш йара.

Мәкм. Чач. Гйәл. –

60

Исал салә, сала тәрә,
Бәжна мьнә кьнә, гьловәрә,
Езе исал пера рәшгөлие хWә бьшиньм мала баве тәра,
Бьра текьн ашуна дор хьрара.

Әт. Шәр. Норк'

61

Мә бәндәwape бәр диWapa,
Бьра мәхә тә'ви-тәйроке дәр бьhapa,
Се рожә мале мә баркьрьнә, әз-тө бунә этим бәр диWapa,
Кәси хөданхер төнә, дәсте мә бьгрә бинә бәр стара.

Щәр. Әс. Тб.

617—3

Institut kurde de Paris

62

Мьне сазәк чекьр стрие мәʼра,
Мьне та тел авит гӧлйе йара,
Хәлqе йаре тәзә гьртьнә,
Йаре кәвьн бунә пәпʼуке бәр диWара.

Шӧр. Щьм. Кʼәл.

63

Домам, әзе дера, начьмә дера,
Әзе дькьм зерәки бәр әʼниа кʼawa кʼӧбар жекьм
Ƀавежьмә кʼәшкула ДәWреше Акме сәва хера,
Мьне сондәки хWәрйә, адәке перʼа,
Әзе тәрка чәʼв у бьрие бәләк, деме гӧли накьм,
Кәтани сәр мьрʼа те рәqиниа тәвр у бера.

Әʼг. Ав. Кʼәл.

64

Кәсәнqәле ƕәйа вьра
Хуна мьн ръжйа сәр кәвьра,
Тели дәлал чәʼв хәлqе хәриб дькʼәвә,
Әз бем хушке, тӧ бе бьра.

Шам. Мәм. Сич.

65

Тә кәчъке нола чъра,
Тә бьмьрә бав у бьра,
Бона тә дачах бумә hатьмә вьра.

Зәр. Дәйм. Әрд.

66

Зәрие дөрбан, дә тө рабә кәспе хWә бькшинә,
Әме сйар бьн, бәре хWә бьдьнә Wәлате пера,
Хази тө бук бай, бука мала баве мьн бай,
Мьне роже се щара, дәсте хWә бьда әрде,
Мьне бьгота шькьр жь хWәдера.

Хәм. Кәм. Перс

67

Wәйлор, сәр Wәйлора,
Саqа сьпи сәр горера,
Тълиа мьн hәрә чәве де у баве,
Хорте дити qиз да жера.

Над. Тәм. Әрд.

68

Сәре мьн дешә, дьле мьн пера,
Кәсәке хөдане хере төнә щаhабәке бьвә таха жерин достера,

Хази йәке мьзгиникә хере мьр'а банйа,
Бьгота доста тә hат, кәким пер'а.

Хәм. Кәм. П'ерс

69

Мала мәзьн, мала мера,
Бәжна бьльнд, бәжна дера,
Кәч'ке, дине, йартие дьки бькә хорте чер'а.

Мәкм. Чач. Гйәл.

70

Мьне шә'рәке к'ьр'йә дь к'аWер'а,
ӘWе qиза малхьраба дайә дора ә'нйа кәвәр qоле зер'а,
Wи домаме, хази тә бука мала баве мьн биай,
Мьне бьгота, хWәде, шькьр наве тәр'а.

Фәт. Ә'т. Норк'

71

Әзе севәке соркьм бь к'ефер'а,
Бьшиньмә Wәлате хәриба лаWке хWәр'а,
Wәки лаWке мьн ле мезәкә,
Бежә, ә'фәрьм шире тәр'а.

Ә'т. Шәр. Норк'

Institut kurde de Paris

72

Гәдә, тӧ кӧ дьчи әз бь тәра,
Этимо, тӧ сьвьки чахе мьра,
Әзе гәр'йам мьне тӧ дьл нәди сәр дьле хwә у тәра.

Qәр. Мәм. Арт.

73

Кәче, чйа бьльндьн, р'е ль бәрра,
Әз нечирваньм, тӧ кәwи сәрра,
Әзе ль дьнае гәрйам,
Мьн дьл нәдитьн сәр дьле хwә у тәра.

Qәр. Мәм. Арт.

74

Зәwал, qӧрба, те wе дьчи әз жи тәра,
Тӧ мьн бькә сол—бьзмар һәспе хwәра,
Кәвал-һогьре тә дьпьрсьн,
Бе мьн сәисәк гьртйә һәспе хwәра.

Шәм. Мәм. Сич.

75

Ах мәдәте, әме щьгарәки чекьн бь кефера,
Дьр'ези гӧндда сйари хwәшә, дәнгбеж пер'а,

Лаwко qӧрбан, дә тӧ wәрә әме сйарбьн бьгәр'ьн, дьне дәрбаз кьн,
Дьнеда мьрьн hәйә, наминә тӧ кәсир'а.

Р'ьз. Щьн. Әрд.

76

Лаwко, дьле мьн сәр дьле тәр'а,
Мьне лаwке хwә кәбандйә дьле хwәр'а,
Лаwко, wәрә р'амусанәке мьн к'әрәмкә,
Дьнйа бәталә, нәмайә тӧ кәсир'а.

Ә'т. Шәр. Норк'

77

Лаwке мьн шьване ван кавьр'а,
Әзе накьм тӧ ньфьр'а,
Лаwке мьн бьч'уки нәзанә,
Кәта дьгhижә чахе мьр'а.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

78

Дьле мьн ч'ьвика ль ван бата,
П'әр' к'ӧтайә р'у wәлата,
Йәке мьзгиники хер бьда мьн
Бьгота hатйә wә'де wан салдата.

Шәм. Мәм. Сич.

Institut kurde de Paris

79

Ле домаме, хазьла бьhар зу бьhата,
Кәwка бәрфе сәр ренга мә hьлата,
Мьне дәсте тә бьгьрта
Бьк'әтама резә гөнда нав wәлата.

Щәр. Әс. Тб.

80

Р'о дәрк'әтйә мә мәщита,
Шәwqе дайә бәжнбьльнда, шальк чита,
Кәч'ке, хазьла тә чәнд салəка мала баве мьра бьвйай щинар,
Мьне ху-хәйсәта тә бьдита.

Зәр. Qәйм. Әрд.

81

Ч'әве тә ч'әве фьлита,
Ше-бьске кәwа гозәл шенә, дак'әтьнә сәр к'ьлита,
Орта хеч-хьрдьнәвида гозәла мьн дьхазә пәнере нава чита.
Нә wәлә диса гоште рәш к'арита.

Кәw. Бьр. Әw.

82

Чьqа кәвьре кәләбәста
Мьне бәрәвкьрйә һәрдӧ дәста,
Гәдә лаWке мьн рамусанәке жь мьн хWәстьбу, мьн нәдае,
Бьра газ—гәрдәне мьн бьшкәста.

Фәт. Ә'т. Норк'

83

Әз нәхWәшьм, нәфта-нәйшта,
Щинге мьн дайньн qате жорьн сәр ван тәхта,
Әзе бькьм qирин у qижин,
Дәнге мьн һәрә щоте йара ван бебәхта.

Гӧл. Ә'т. Норк'

84

Кавла Ҥьшдәрәке рәзе баха,
Әнгәсәре һәрдӧ таха,
Хӧде де у баве мьра qәбул нәкә,
Дәсте мьн гьртьн данә кӧре аха.

Хәм. Ҥәм. П'ерс

85

Чь каника рəq-бəqа,
Хӧде хьрабкə мала ван байиса у нəhəqа,
Мала бəгə qомси бьшəWтə,
Наhелə дəве мьн текʻəвə сурəте хал у дəqа.

Зəр, Əʻвд. Ал.

86

Кʻаша, кəта кʻаша,
Га резбунə дəве аша,
Тəморйа гəдə лаWке мьн ӧсанə,
Бина ришие коне Тəмьр пʻаша.

Зəр. Qəйм. Ərд.

87

Кəчʻе, дерə чите, дерə həWa,
Тə пʻашла hеке кəWa,
Тəе мала хорта хьравкьрйə,
Дӧ пʻа сəва бəжне ван дəрəWa.

Əʻт. Шəр. Норкʻ

88

Дьле мьн hелуна тәйре hәWa,
Ле дьфьрә щотә qӧльнг, рәфе кәwa.
ЛаWко, тә мала баве мьн хьравкьр,
Дӧ пә вьрә, ван дәрәWa.

Щәр. Әс. Тб.

89

Дьле мьн hелиңа тәйре hәWa,
ЛаWке мьн шур-мәртала чу нечира рәфе кәWa.
ЛаWко, Wәрә рамусанәк мьн кәрәмкә,
Бьра рамусана мьн нәчә бадьлhәWa.

Ниг. Әс. Qам.

90

Кәче, бәрфәк бари дьбарьзанд,
КаWа кӧбар бәр дәре мала баве хWә сәкьни,
Кӧфйа зера дьтәWьзанд,
Wәй этиме, исал жь пера тәе шуша дьле мьн дәрьзанд.

Әт. Шәр. Норк

91

Баран бари әʻрд лəWьтанд,
Ван шьвана пəз кəрʻканд,
Лаwке мьн нава кʻома həвал-hогьрада хWə әʻдьланд.

Әʻт. Шəр. Норкʻ

92

Кʻаwа мьн зəвиа баве хWə тəпьсанд,
Әве тəрəсе иро шуша дьле мьн рʻəqьсанд,
Дəр, щинар у мали ль мьн кьсанд.

Әʻт. Шəр. Норкʻ

93

Баран бари әʻрд нəqьшанд,
Qаз qӧльнга ьсту кʻьшанд,
Гəдə лаwке мьн Wəлате хəриба,
Нəʻмəк сəр нəʻмəке мьра дьшанд.

Ниг. Əс. Qам.

94

Баран бари әʻрд hьрʻканд,
Гəдə лаwкə мьн тьли сəр бьлуре дьфьтьланд,
Кӧлав дани həq тарьqанд.

Хəм. Кəм. Герс

95

Тə qəмəре мьн тəвдае,
Зер' хьзема поз к'ӧтае,
Əзе тəрка ч'ə'в—бьруйе бəлəк накьм
Кəта дəргуша кӧр'ин п'еше нəгрə, нəве дае.

Хəм. Кəм. П'ерс

96

Лаwке мьн чо, иди нае,
Тəниа селе мь р'удае,
Гава дьне нава гӧндда р'асти мьн hат,
Р'амусанəк мьн хwəст, мьн нəдае.

Хəм. Кəм. П'ерс

97

Гəдə лаwке мьн мал дəрк'əт, бəрфе дае,
Хwəхwə чуйə сəр qəдае,
Хази йəке мьзгинйа хере мьр'а банйа
Мьне ч'ə'ве сəре хwə бьдае.

Ниг. Əс. Qам.

98

Wəй гӧнəнге мьн тьфале,
Тек'əвə ӧстйе кəwанйе малхе мале,
Чаwа əз нə дамə кӧр'е хале,

Institut kurde de Paris

Әз гьртьм дамә каләки кәфте сали,
Шәве hавинйа мьн нава синг бәре Wида нае.

Шк. Мус. Арш.

99

Wәй ло чәмо, чәме Гае,
Чәм қәрьми, дәнг же нае,
КәWа гозәл к'әтйә дәсте к'отие мера,
Нә те гьртьн, нә те коштьн, нә те р'ае.

Ә'т. Шәр. Норк'

100

Мьне сондәк хWәрйә начьм' аве,
Әзе нахом бәрфа тәв селаве,
Гәдә-лаWке мьн чуйә Wәлате хәриба
Мьне к'әрба дьла дайә наве.

Шәм. Мәм. Сич.

101

hатийә мала баве мьн дьзе шәве,
Әз щинга дайньм стуна наве,
Дә тӧ гава hурьк-hурьк бавеж Wәре,
hәрге де-баве мьн готьн к'ийә,
Әзе бежьм қәрәWьле шәве тийә hатйә аве.

Баh. Мьст. Сич.

102

Зәрие, qӧрба, зәрие мә щер'е хwә һьлданә мәшйанә аве,
Чилә ч'ә'вбәләкьн—хwә данә пешйе,
Р'әшә бәнзьраван—к'әтьнә пашйе,
Qәмәрә шәрмокәнә—хwә данә наве,
Әве кәч'ке әз кӧштьмә, бәжьн у бала, к'әне тәв сьлаве.

Хәм. Кәм. П'ерс

103

Бәр-бәр аве, бәр-бәр аве,
К'ьнща бьшум сор гӧлаве,
Тӧ бәрха бинә wе һьндаве,
Әзе р'амусанәке бьдьмә Ә'лие Шәмо,
Бьра һьлдә сәр хатьре ве сьлаве.

Мәкм. Чач. Гйәл.

104

Ч'ә'ве тә ч'ә'ве манге,
Синг-бәре кәwа гозәл ӧсанә,
Мина бәләкйа Аг'маг'ане дора зәнге,
Тәе мьн кәр'ьмандйә хәwа шәва,
Нә wәлә диса хәwа ве бәрбанге.

Зәр. Qәйм. Әрд.

Institut Kurde de Paris

105

Әзе начьм Зора шәWӧти, ве Сәрәде,
Агьрәки гьртйә дьле мьн, әвдала хWәде,
Нола чаWа ава Зоре тәва бәрфе, бузе,
Нә Wәлә диса тәв Щәмәде.

Сим. Qәйм. Чат.

106

Мьне кафа Меликәнде,
Мьн со чьни тәви мәнде,
Мьне кәйрана чәв у бьруйе бәләк,
Мьле ве базбәнде.

Әт. Щьн. Гйәл.

107

Те бина бае Qӧрӧбогазе,
Ледьхә бәжнбьльнде, гәрдән сазе,
Тӧ хорта кьз накьм пештьри хорте Qӧндахсазе.

Мәнм. Чач. Гйәл.

108

Әләгәзе кон бь резе,
Әзе сәри кәтьмә кәйа фезе,

Ньзаньм ньфьра тәлаqрәше тәлаqрәшбу,
Го дәргуша көрин нәди бәр нәмезе.

Мәкм. Чач. Гйәл.

109

Әләгәзе, Әләгәзе,
Сурәт соре гөл гәвәзе, кани резе,
Әзе бьни к'әтьм нәта фезе,
Орта дө дьлада чар чә'вада к'е хәбәрдә,
Нәбинә бешика көрин бәр нәмезе.

Мәкм. Чач. Гйәл.

110

Мале мә даниnә Wape резе,
XWәзьла шәвәк шәве паизе,
Р'ожәк роже бьhара әз разама нав нәмезе,
Бьра дәсте мьн бьгртана
Әз бавитама кәла ве ТәWрезе.

Әт. Шәр. Норк'

111

Мә дәрк'әтйә hива тәзә,
Ль ру әзман We дьбәзә,

Кәwа гозәл майә хәрибиеда,
Дьле мьнда буйә көл мәрәзә.

Щәр. Әс. Тб.

112

Мьн ль дйаре ве нергьзе,
Бәхте мьн к'әтйә бьн к'ола hельзе,
Әзе тәрка йар нәлима хWә надьм,
Кәта qир ль бәр'йе спи нәбә, qантьр бьзе.

Ә'л. Ос. Нор.

113

Бәжна хәзал ханьма мьн зьравә, дара гузе,
Гөстиләк тьлиа хәзал-ханьма мьданә, зерә, зивә qаше дузе
Хәзал ханьма мьн qиза Сьлеман п'ехәмбәрә,
Р'уньштйә ә'рде ве дәнгьзе.

Хәм. Кәм. Перс

114

Әзе кьрасәки чекьм бәлге бийе,
Әз мә'рума хWәде, шәв у р'ойа hәрьмә сәре рийе,

617—4

Р'ома қәлпә хаин лаWке мьн гьртийә,
Әз мә'руме диса р'унем ль hивийе.

Зәр. Әвд. Алр.

115

Әре дине, ч'ә'ве тә ӧсанә бина ч'ә'ве мйе,
Синг-бәре тә ӧсанә бина зозан у зозане Баґьлие,
Гәли гӧнди, мали—щинарно. hуне газьн-лома жь мьн нәкьи,
Әзе дькьм дина хWә бьр'әвиньм бавежьмә дера жь дера Мьґьрлие.

Рьз. Щьн. Әрд.

116

К'awa мьн мәщйа сәр кание,
Зер' к'ӧтабун бәр ә'нйе,
Әз мәлула тә зәрие.

Ә'г. Т'ещ. Сич.

117

Зәрие, hа зәрие,
Чьл бьске, чьл кәзие,
Дьле хорта к'әтие.

Ә'г. Т'ещ. Сич.

118

Бәхте мьн сеWийе
К'әтйә дара ве дрийе,
Дәсте зоре сала исал
ЧаWа мьн дьбьн сәр hеWие.

Щәр. Әс. Т'б.

119

Тә гаране, га бәләке,
Бьк'әвә нав тә морие жане ве тәбәке,
Әзе дöаки бькьм дури дәWаре тәк маләке.

К'аW. К'әр. Әрд.

120

Эле дине, тә рәнг-чуре, рәнг Wәрдәке,
Дә Wәрә бьнер со hешийбйә тәв пежәке,
Хwәзьл хера мала хwәдера
Диса руньштама рәх к'еләке.

Әт. Шәр. Норк'

121

Wәрде, hа Wәрдәке, сәри соре, пәр бәләке,
Hелун чекьрйә Алакбалаке, сәр дйаре Гәринәке,

Дә тӧ ҏабә бәре хWә бьдә мьн ве шәвәке,
Әва калбуна мьнә, әз кʻәтьме щаһьлтӣа хWәда,
Мьне сиусе бьзмар кʻьшандйә тәхте қощә фәләке.

Хәм. Һәм. Пʻерс

122

Чʻьра данә сәр пʻетәке,
Ньзаньм бәхте мьн бу, тәле тә бу.
ҚәрәWьл данә сәр кʻӧләке.

Баһ. Мьст. Сӣч.

123

Қьжьке готә We Wәрдәке,
Әзе һелуна хWә чекьм сәр баґа дәма Әштәрәке,
Хәлқе йаре тәзә гьртьнә,
Йаре кәвн бунә чиме дор кʻӧләке.

Баһ. Мьст. Сӣч.

124

Ле, ле Зине, мә ль кәфа ве Мирәке,
Веспе ль сәр мәґа теӣә дәнге қӧльнг, сәWта ве
Wәрдәке,

Гәләка йаре тәзә гьртьнә,
Йе кәвн бунә qьжька сәр к'öләке.

Шәм. Мәм. Сич.

125

Гәдә лаwко, дәве тә нә дәве к'ьламоке,
Бәжна тә нә бәжна р'әqәсоке,
Сәйпьсано, дури мьн hәр'ә,
Әзе тә текьм дәстуйе мерк'öтоке.

Хәм. Кәм. П'ерс

126

Әре дине, чә'ве тә р'әшьн ве qьртьке,
Синг-бәре тә öсанә, бинани тар'ькана бәре канйа ве шьр'ьке,
Гәли гöнди, мали щинарно, hуне газьн-лома жь мьн нәкьн,
Әзе дькьм дина хwә бьр'әвиньм
Бавежьмә бәр дера жь дера ве Дерьке.

Р'ьз. Щьн. Әрд.

EZDIKI.de Paris
Institut Kurd.COM

127

Кәwа гозәл сәкьнйә дәре мале,
Зәнда зәр гьредайә пе дәсмале,
Әзе дьл к'әтьмә ч'әв у бьрйа, ревачүне, бәжьн-бале

Хәм. Һәм. П'ерс

128

К'әләше мьн дәрк'әтйә феза мале,
Әзе мезәбькьм ль бәжьн-бале,
Әзе дьзива әләмәт кьме бь дәсмале.

Әт. Шәр. Норк'

129

Чәрчи һатйә нав әле,
Әзе лаwке хwәра бьстиньм
Qөтийа кьне, кобра бәр сьмеле.

Зьб. Шәw. Qам.

130

Кәри пәзе ль ве келе,
Те сәwта шьван, дәнге деле,
Әзе бьвама халәке, тек'әтама ру сьмеле.

Әт. Шәр. Норк'

131

Мь го—әре, тә го—бәле,
Дәнге мын чу кавла кансиләре,
Мьзгиник мьра hатә дьве, к'әләш лаWке тә буйә
варжапете к'и мькәле.

Гӧл. Әт. Норк'

132

Hа ль сәр бире, hа ль сәр бире,
Мьне ав hьлчънйә пе к'әвгире,
Лаwко, wәрә мьн бьрәвинә,
Әме сәре хwә бьднә сәр qьсиле.

Сим. Qәйм. Чат.

133

Мә ль кафа Абасголе,
Сәва әвинйа дьла к'уви бумә, к'әтьмә чоле,
Дькьм-накьм кәwа гозәл
Тӧ к'агаза, тӧ бәнька нае йоле.

Щәр. Әс. Тб.

Institut Kurde de Paris

134

Тә ав ани, ава голе,
Ав ньцьтӣә пә'нийа соле,
Әзе дәрде кәwа гозәл, к'аwа к'өбар,
Динбумә, к'әтьмә чоле.

Ниг. Әс. Qам.

135

Кәри пәзе ве сьрсьле,
Нерйе кәвәр сәрда ћьле,
Бьдә qәләне мьн щаћьле.

Щәр. Әс. Тб.

136

Пәзе лаwке мьн пәзе гоме,
Qәсав хwә да феза зоме,
Әзе гәдә лаwке хwәра бьбьръм дәстә к'ьнще тәрзие Р'оме.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

137

Пәзе гәдә лаWке мьн пәзе гоме,
Чәрчи hатйә орта зоме,
Әзе хәлке тели дәлалра базар бькьм дәстә кьнще
ве нәзаме.

Хәм. Кәм. Перс

138

Гәдә, мьне сондәке харйә начьмә каWла мәйдана
әщәма ве кәмаме,
Дә wәрә көре баве тә мьро, пьраке чекә мьн у хWәра,
даре чаме.

Мьн ньзанбу тө дьжмьни,
Тәе чаWа наве мьн бәла кьрйә дьнйае ве әламе.

Әт. Щьн. Гйәл.

139

Дәлал, зоме hәйа зоме,
Пәзе бозанге мьн гьранә начә гоме,
ХWәде мьразе мьразхаза бькьра,
Кәләш лаwке хwә бьдита,
We тьмтеле нава кьоме.

Бah. Мьст. Сич.

140

Әзе чумә, сәд щар чумә,
Орта һәрд мәһәла льqа бумә,
Ч'әве мьн ч'әве кәwа гозәл дьк'әвә,
Әз, мә'рьме хWәде, чар тьлики ә'рде бьльнд бумә.

Кәw. Бьр. Әw.

141

Гозе, р'әбәне, әзе нәхWәшьм, нәхWәше ве ньвине,
Щие мьн дайнә отаха жорьн шанә-шине,
Ньлдә дәзмала п'ешгире
Wәрә сәр мьн бькә бае бьWашине.

Әт. Щьн. Гйәл.

142

Нарине, һа нарине, һа нарине,
Зозан хWәш бун, әм т'әв дьчуне,
Хәбәр хWәше, зар ширине,
Ч'йае Шәнгале ә'р'афине,
Wәки мере тә бьмьрә,
Әзе бь дьләки ә'шq бемә шине.

Баһ. Мьст. Сич.

143

Мыне йарәк гьртйә жь тор'ьне,
Сурәт спинә, хал к'әтьне,
Мала баве тә кӧ зйарәтбә
Тӧщар бәре хWә надьме.

Щәр. Әс. Тб.

144

Ћәйфа бәжна мьн ханьме,
Ч'ьре данә сәр т'ахьме,
Дане роже дьбиньм,
Дане эваре нахWәзьм бәре хWә бьдьме.

Зәр. Qәйм. Әрд.

145

Пәзе лаWке мьи пәзе к'оме,
Qәсав hатьнә дора зоме,
ХWәзла әз бәрдирәкә п'аләп'ул буйама
Гәдә лаWке хWәр'а бьчйама Әрзруме.

Зәр. Ә'вд. Ал.

146

Qәрсе кәта Qаqьзмане
Сев р'ьжйанә бәр дьк'ане,

Веспе кʻәләш лаWке мьн рамусанәк жь мьн хWәстьбу,
Әзә корә—кʻотибум, мьн нәдае.

Зәр. Qәйм. Әрд.

147

Бәжна кʻаWа кʻөбар бәр адане,
Дәсте кʻаWа кʻөбар гьртьн анин бәр бәрдане,
Бәлки мере хьрав хере нәвинә,
Ча әз пеж хаси-хәзурава дамә хәбәрдане.

Ниг. Әс. Qам.

148

Мьне хәзаләке рʻакьр жь йале hане,
Бәре хWә дайә гол-бәʻране,
Сә, кучʻк, тәʻжи-тʻуле хWә бәрдане.

Әт. Щьн. Гйәл.

149

Гьре гьште ве зозане,
Ле те дәнге мйе, сәWта бериване,
Сәба бәжна бьльнд, чʻәʻве бәләк,
Мера жьне **х**Wә анинә бәр бәрдане.

Щәр. Әс. Тʻб.

150

Әз хәзала чйае Әләгәзе,
Дәве мьн чере, гӧће мьн гӧћдаре,
Ч'әве мьн рәве, ньге мьн банздане,
Бьрә щаћьле ве дәWре рабунә
Дьвен әме ћәрьн хәзала бькожьн бькьнә шива
рәмәзане.

Хәм. Һ'әм. Перс

151

Хәзальм, хәзала сәре чйае Әләгане,
Бәрфәке барйә гьртйә сәре ре у дьрбе Нәхчьване,
Хәлqе т'ели дәлал бьчукә нәзани,
Тәлим– т'ораб, гьли-готьне рамусане.

Хәм. Кәм. Перс

152

Мьн ханик чекьр пьлтане,
Дәрик теда кьр рькане,
Әз лаWке хWә теда руньн ћәрсе мәће зьвьстане.

Баһ. Мьст. Сич.

153

Тә,қәмәре рәнг зиWане,
Зозан хWәшә сәмте Wане,
Әзе тәрка к'аWа к'өбар накьм,
Кәта дьк'әвә бәр дара ве к'ьтане.

Зәр. Қәйм. Әрд.

154

Бәжна тә зьравә бь готьне,
Хазьл бьһата бажара Р'ька мират фьротане,
Хәлке педанә кал у мале дьне,
Мьне дабу һәрчар бьзьне, мала баве мьн бәр дотьне,
Һәгәр пе қаил нәбу, мьне да рөке ширьн жь бәдәне.

Нор. Ис. Аш.

155

Әзе қөльнгьм, қөльнге ве Әмәне,
Әзе һәвал-һогьра қәтйамә,
Мьне дайә нава чаир-чимана,
Қарьхи бумә, ижар жь пера мамә тәне.

Сим. Қәйм. Ч'ат.

156

Кәчъке, дине, чь hавина сәр hавине,
Йанга мьн тә we буйә,
Йанга Ләйл у Мәщрум, Мәм у Зине.

Мәкм. Qәр. К'әл.

157

Xwәш те бае hавине,
Лawьк мәшиан Мердине,
Базаркьн дәлме дине.

Әг. Тещ. Сич.

158

Лawко, qөрбан, дьле мьн диwаре к'оме ве к'омьре,
Бәжна к'awa к'өбар өсанә, нотлани стуна нав чадьре,
Әзе сала исальн к'awa к'өбар бьрәвиньм,
К'ома бьра-пьзмама бьдьмә we рәкине.

Р'әш. Бас. К'әл.

159

Мьн ль диhаре Гиhадине,
Әw чь стәйрә ду мезине,

Wəй малино, wəй гöндино, к'е бинайə,
Кöнде кор руне сəр hелуна гогəрчине.

Зəр. Qəйм. Ərд.

160

Дəрде дьле мьн тə-хатуне,
Wəрə qасəке к'еläка мьн жи руне,
Əзе дəзмала дəсте хWə тəрa текмə баWəшине.

Гöл. Ə't. Норк'

161

Гəдə, лаWко, нə ве hатьне, нə ль ве чуине,
Дə тö wəрə чока хwə бьдə рəх чока мь жи, qаски руне,
Тəе дьле мьн кьрйə бəра Wане, гола хуне.

Хəм. Həм. П'ерс

162

Кəч'ка дине жь Асине,
Сор-сьпи хале рəш к'ətьне,
Дə бьра рамусана к'аWa к'öбар бьминə,
Сəкəта донздəh, пəзе нивро, гавка дьне.

Шəм. Мəм. Сич.

163

Wәлә баво, мьн бьдьне,
Wәлә дае, мьн бьдьне,
Гәдә к'әтйә бәр мьрьне,
Qәләне мьн бьстиньн ӧсла дьне.

Сим. Qәйм. Чат.

164

Эле, кәче, п'ьнщарчьне,
Әва се салә тә әз кьрьмә нале ве мьрьне,
Мьн, ә'вдале хWәде, тәви тә п'учкьрйә ә'мре дьне.

Ә'т. Шәр. Норк'

165

Дилбәра мьн йәкә бәжнбьльндә чә'в hешинә,
Чә'ва hеди-hеди мьр'а дӧqӧрпинә,
Р'амусане дьдә hьнәка дьнә.

Qәр. Мәм. Арт.

166

Дьле мьн дьле мие,
Тарьнане бәри кание,

617—5

Синг у бәре к'әләш к'аWа мьн өсанә,
Сездәһ мәлла, чардәһ к'әшиша нае хWәндьне.

Мәнм. Чач. Гйәл.

167

Дәлале дьле мьн шагьрте Эчмиадзине,
Wәзе чумә алие Тьлбисе, сәре дьне,
Әзе хWә бавежьмә де у бава,
Бьра дәлале дьле мьн нәкьнә һамбал, тенә сәр хWәндьне.

К'әм. ШәW. Гйәл.

168

Кәчьк сәкьнйә бәр кание,
Шә'ра нишаниейә бәр ә'ние.
Һивйа йаре хWәйә тәне,
Көб зәйнәтәкә ру дьне.

Щәр. Әс. Тб.

169

Эле, кәче, тө дәлалиа дьле мьне,
Бәр дьле мьнда зә'ф ширьне,
Дә'не шәва ль мьн досте,
Дә'не роже ль мьн дьжмьне.

Ә'т. Шәр. Норк'

170

Кәчъке, наве тәйә Сорме,
Тә бь сола гьрмә-гьрме,
Әзе тәрка тә нәкьм кәта рожа мьрьне.

Щәр. Әс. Т'б.

171

Әзе нәхWәшьм, нәхWәша рожа иние,
Әзе дора хWә дьнһерьм,
Дора мьн төнәнә пьзмам-лезьме хуне,
Сәр мьра сәкнийә пашанге мьрьне.

Шөр. Щьм. К'әл.

172

Бәжна кәWа гөзәл ве готьне,
Һатйә кавле гөнда фротьне,
Хәлqе бьдә мал у кале дьнйальке,
Әзе бьдьм рөке ширьн, qаф у qоре бәр дотьне.

Щәр. Әс. Т'б.

173

Һа ль сәр тәмие, һа ль сәр тәмне,
Мезә чите, дерә кәмне,

Әзе дане роже набиньм,
Дане шәве һәрьмә хәwне.

Хәм. Һәм. Перс

174

Лаwке мьн сәкьнйә сәр әмбаре,
Ба дькәжинә ришинга шәре,
Әзе қорбабьм һәрчар тьлие щьгаре.

Сир. Гоһ. Чат.

175

Танга пора мьн қәмәре
Кәтйә гәлие Әнгәсәре,
Гәдә лаwко, wәрә мьн бьрәвинә,
Бавежә wape корма нав сәрзаре.

Хәм. Һ'әм. Перс

176

Кәри пәзе ве бәрпале
Гәдә лаwке мьн жьмьрйә пе шьвдаре,
Йәкә зедәйә, әw жи шькарта тола йаре.

Әг. Ав. Кәл.

177

Тә чәврәше, бру гьре,
Мәмьк севе Әлашгьре,
Исал се салә әз машоqьм,
Тӧ фәди дьки жь бав у бьре.

Шәр. Әс. Тб.

178

Әз сәр бани, тӧ сьвдәре,
Әз хьземьм, тӧ хәнщәри,
Йа hатйә сәре мьн у тә
Нә hатйә сәре кал-пире дәWра бәре.

Әт. Шәр. Норк'

179

Теле пore мьн qәмәре,
Әзе бавежьм чәме Әртәзәре,
ЛаWко, Wәхта дьчи Wәлате хәрива,
Дәрхә бьра сәбра дьле тә пе дәре.

Шӧр. Щьм. К'әл.

180

Лаwко, мина к'аwйа бәре,
Дә тө qасәке рабә сәр сьвдәре,
Дәсте хwә бьдә сәр qәвза вe хәнщәре,
Бьра кавле гондада бина к'аwа тә пе дәре.

Ә'т. Шәр. Норк'

181

Мьн го әре, тә го бәле,
Бьра корьк зәвйа баве тә жи дәре,
Кәфт сала де у баве тә бьгәрьн,
Сәр пьшта ге у к'әре.

Әт. Щьн. Гйәл.

182

Wәй ле кәче, мә ль зозане мерга мире,
We исал к'аре дә'wәта тә бькьн ве тьвдире,
К'аwа мьн хwә хәмьланд, ньшкева йар к'әтә бире.

Ә'т. Шәр. Норк'

183

Лаwко, qөрба, нәйнука мьн hесире.
Техә щева расте, бәр пesире,

Тӧ дьчи wәлате хәрибйе,
Дәрхә, бьра бемә бире.

Зәр. Әвд. Ал.

184

Та гаране челәк соре,
Хwәш те дәнге hорә-hоре,
К'е дитйә көрап qизапе бьрәвинә дәсте зоре.

Зәр. Qәйм. Әрд.

185

Бәйазе дьве дәрк'әт стера ве hьнгоре,
Бәйаза мьн дәре мале сәкьнйә чедькә саqе нәхше горе,
Әзе hәрьм Бәйаза хwә кәлали де у баве бьхазьм,
Hәки данә, хwә we данә, hәке нәданә, әзе бьрәвиньм дәсте зоре.

Хәм. Кәм. Перс

186

Мьн ль кафа ве Дигоре,
Тә зерьн ль нава горе,
Тәрка чәв-бьрйе бәләк надьм,
Кәта дәсте мьн бьгрьн дахьн qәбре, диhари горе.

Щәр. Әс. Тб.

187

Гӧле, мәрьме, тә чәврәше, бьру qорe,
Әw чь зерә тә авитйә нава порe,
Әз дьтьрсьм кӧ бьмьрьм те бьмини,
Дәрде тә we дьле мьнда hәрә горe.

Әг. Тещ. Сич.

188

Авиване авиа гәрe,
Щер сьвькә нола пәрe,
Әзе qирин дькьм дәнге мьн hәрe,
Әзе веспе ньфьрики бькьм,
Бьра щерe кaWa кӧбар бьшке,
Бәлки кaWa мьн бе ль сәр рe.

Шәм. Мәм. Сич.

189

Әре дине, лаWьк тейә Бьдлисе,
Пешйа qонаха сйаре әрәб дакәтйә ве Ардесе,
Гәли гонди, мали-щинарно, hуне газьн-лома жь мьн нәкьн,
Әзе дькьм дина хWә бьрәвиньм, бавежьмә бәр дера жь дера ве Кълисе.

Рьз. Щьн. Әрд.

190

Дьле мьн пъра нав Тьлбисе,
К'әнаре аве Учк'ьлисе,
Хәлке к'әтйә дәрде хWә, hал-мале дьниальке,
Әз, әвдала хWәде, к'әтьмә дәрде хорте Щәрщәрисе.

Хәм. Кәм. ІТерс

191

Гәдә, Wәрә, мәсәкьнә бәр кәйате,
Р'ишйе шәре сәр гәрдана зәр бәла те,
Тө нә шехи, нә п'ири,
К'а дәре мала баве мьн чь дьгәри ве зьк'ате.

Щәр. Әс. Тб.

192

Гьрмә-гьрма сйара те,
Дәнге hесир бара те,
Кәчьк мала хала те.

Сим. Qәйм. Чат.

193

Бьһарә, аве гәлйа хөлә-хөл те,
Дәнге кәwа стө зәнгьл те,
Кәwа гозәл нава көлилк, баг-багча те.

Әг. Ав. Кәл.

194

Wәй щотк'аро, щот бь хәте,
Бьра хwәде бьдә ве qәwате,
Мьн у хwәр'а дьчьнә нане ве дәwәте.

Әт. Шәр. Норк'

915

Сьбәйә, бина бе те,
Шьнгә-шьнга һәспе нер те,
Дәлала дьле мьн р'ожа нивро,
Щер' ль мьла жь нәwале те.

Щәр. Әс. Т'б.

196

Шәш әләте, шәш әләте,
Qич'ке бьдә бәр һерате,

Әз тӧ ӏьфьра нәWса щане тә накьм,
Бәлкӏ мала баве тә ӏәрә бәр мирәте.

Мәкм. Чач. Гйәл.

197

Чумә Шаме, Шам Шьрате,
Кawe, дә тӧ рабә қьлча шәре баве сәр ӏерате,
Ӏәрча орта дӧ дьла, чар чәва хәбәрдә,
Мала Wан ӏәрә бәр мирәте.

Әг. Тещ. Сич.

198

Щана мьне, бьӏарә, бина гӧла те,
Дәнге кәWе гозәл жь чйа те,
Әзе кәWьм, кәwa әве лате,
Ӏәрче нава ӏәрдӧ дьла хәбәр бьдә,
Мала бьчуйа бәр мирәте.

Хәм. Кәм. Перс.

199

Баран бари ж қӧдрәте,
Чълка баране орта щинге мьн у тә те,

Ћәке хwәде мьразе мьразхwаза кьр, we кьр,
Ћәрге нә кьр, әз-тӧ әме бьвьн хушк у бьре
ве охрәте.

Р'әш. Бас. К'әл.

200

Wуй зйарәте, wуй зйарәте,
К'аре хwә дькьм бәрбь тә тем,
Ћәрге те мьразе мә дьки, те we бьки,
Ћәке наки, текә хушк у бьре ве агрәте.

Бah. Мьст. Сич.

201

Чь каинга ава сар те,
Бьн щаwьнга назьк дәрте,
Гәдә лаwке мьн сала исальн чуйә wәлате хәриба,
Гьртйә гәлә йара, нава ћәвал-ћогьра чьцас цар те.

Шәм. Мәм. Сич.

202

Ћәспе гәдә ләwке мьн чьцас ләз те,
Сора сьбе, бае гәлйа ле ћәwас те,

Хазьла әз бьбума гөстилкәкә зерин,
Бькәтама тьлйа тәйә расте.

Мәнм. Чач. Гйәл.

203

Мир Кәсән, мире дәште,
Гази дькьм, сәwта мьн хWәш те,
Әзе, әвдале хWәде, дькьм ахин,
Жь дьле мьн хуна рәш те.

Щәр. Әс. Тб.

204

Хәзале, әзьм хәзала чйанге гәште,
Сәр мьра те аве гәлйа лен у лемьште,
Көле, тойе руней мала qомси у нәмама,
Әз у хәзала мьн бәр hәв рәш кьрьнә кағаз у бәнька
бь ньвьште
Чьма qасәке нә кьштьнә әзе руньштама тәньште,
Мьне дәст бавета хәмла пьште.

Хәм. Кәм. Перс

205

Кәри пәзе ль ве пьште
Кори гьртйә сәр лемьште,

Дьле мьн нәк'әтйә тьштәки,
Дьле мьн к'әтйә қайша ыьште.

Зәр. Қәйм. Әрд.

206

Фәләке, мал шәWьтйе, әзе қизтйа хWәда чьқа жир бум,
Эре, мал шәWтйе, әзе хортйа хWәда хWәш wәзир бум,
Әме к'әтьнә қаре мала, чь зу калбун, сәд щар пирбун?

Қәр. Мәм. Арт.

207

Кәwа гозәл сәкьнйә бәр қәлахе,
Ледьхә сӧра събе бае К'осәдаге,
Әзе дькьм кәwа гозәл бьрәвиньм бавежьм зозане
Әләдаге.

Щәр. Әс. Т'б.

208

Мьне диаре гӧнде Мәнде—Мәндальхе,
Мьн гӧл чьни тәв чьбьхе,
Мәмке кәwа гозәл ӧсаньн, мина щота стере тәв қӧрьхе.

Хәм. Кәм. Перс

209

Пәзе Абасе Гәзо к'әтә к'еше,
Әзе дәстә гӧл у сосьн бьчьньм бавем пешйе,
Ћәрге хәлqе го чийә чь нинә,
Әзе бежьм бона ду-дәрмане дьран эше.

Щәр. Әс. Тб.

210

Гәдә гәньме сор ћатә таще,
Фьла гьртьн паса хаче,
К'е кӧ дь мьн-тә дәре бебәхт,
Нәqәтинә к'ьыще буктйе бәр зәwаще.

Сир. Гӧћ. Ч'ат.

211

Ле ле Каще, ле ле Каще,
Ч'ичка бәрфа Qәрәхаще,
Ћәча орта мьн-телн дәлалда хәбәр бьдә,
Тӧ кӧр у qиз нәйнә бәр зәwаще.

Ниг. Әс. Qам.

212

Бәйаза мьн сәкьнйә дәре мале бәр рәwәqе,
Мере хwәра чедькә нәхше горе, ника саqе,

Ћәйфа мьн те чә'в у бьрие бәләк,
Қ'әтйә дәсте к'отие мера,
Р'оже се дана дьк'ötә, тинә исьндаqе.

Хәм. Кәм. Перс

213

Әзе шишька биньм, гора чекьм,
Нәхше бәдәw мхәрм лекьм,
Бьре мьн кö бьхазә әз надьме,
Әзе бежьм нöба длара чекьрйә,
Бона к'әләш лаWке хwә бәдәWе.

Щәр. Әс. Тб.

214

Лао, qörба, кәри пәзе ве нәqәве,
Сьпи дькә нола шәве,
Дә тö Wәрә тәмам бьдә qәлне мьн бәдәWе.

Сьл. Кәс. Арт.

215

Кәwа гозәл сәкьни дәре мале, мьн кьрә насә,
Кьрасе кәwа гозәл чите Москвае гöли хасә,

Кәwе, щане, де у баве тә агьрәки ӧса дьле мь данә,
Әзе ава Архашане, бәләкйа Агмагане сәрда дькьм,
Агьре дьле мьн hеса набә.

Зәр. Qәйм. Әрд.

216

Дәлал, кәйран, әз дәштимә, чйа жь мьра сарә,
Сәре мьн бь зерә, гӧhе мьн бь гӧhарә,
Бьра К'әмал паша жь Анqәрае рабә, бьра Фәӧзи паша
пера к'арбә,
Бьра qол ордиа Диарбәк'ьр, бьра тәмами сьнготагбә,
Бьра шех Сьнид әфәнди жь мирате Кало рабә,
Бьра тәмам ль дәре мала баве мьн пәйабә,
Мьне созәке бь лawке хwәра дайә, щарәке дьле мьн
же сар набә.

Кар. Хач. Сов.

217

Гәдә лawке мьн сйарә, пәйа набә,
Әзә щоте зәр мәмька дьдьм qаил набә,
Әзә рамусанәкә дӧдӧ дьдьм итбар набә.

Хәм. Кәм. Перс

218

Дәлале дьле мьн сйарә, пәйа набә,
Әзе синг у бәре хwә

617—6

Тәра текьм мерг у чиман, дәшт—зозан,
Дә тӧ wәрә ле пәйабә.

Сим. Qәйм. Ҷат.

219

Дәрде дьла пър' хьрабә,
Бәжна кәwа мьн кьнә, бьльнд набә,
Дә тӧ wәрә рамусанәке мьн к'әрәмкә, чь qйамәте тә рабә.

Кәw. Бьр. Әw.

220

Р'әнге буталийа qә хwәш набә,
Дьле wана qә әшq набә,
Ћәвт хазьл wи буталибә,
Wәхта кӧ мьразе хwә шабә.

Щәр. Әс. Т'б.

221

Пәзе к'әләш лаwке мьн щәләбә,
Лawко, qӧрба, Шам Ћәләбе бәржер мәвә,
Ћәгәр Шам Ћәләбе бәржер дьби,

Бьра гӧнди-щинар тәв шәдәбә,
Нәбен тола йаре бу сәбәбә.

Щәр. Әс. Тб.

222

Ло, ло дьло, хали тәбә,
Тӧ сәр дьла бәнги нәбә,
Кәчә, гава бәнги дьби,
Бьра кӧштьна щане тә һәбә,
Пошманбуна тә тӧнәбә.

Хәм. Кәм. Перс

223

Гәдә lawко, әз дьмьрьм йар сәбәбә,
Бьра мәрзәле мьн орта һәWша мала баве тәбә,
Һәрге сьбе шәбәqе радьби сәр чәве хWә дьшуи,
Бе кәWа гозәл йале мьда рәмәл тәбә.

Мәкм. Чач. Гйәл.

224

К'әләше, кӧлмал wape гәре Wape мәйә,
Халйа доре зәйт—кьнәйә,

Кәwа гозәл йәкә бәжьнбльндә,
Ч'әвбәләкә, гәрдәншәбә.

Р'ьз. Щьн. Әрд.

225

Дерә чите, дерә к'обә,
Дә тӧ нәгәр' обә-обә,
Әзе дьла сәр дьле хwә у тәр'а бькьм тобә. .

К'аw. К'әр. Әрд.

226

Гәдә лаwко, бьра гӧне мьн тирамә'рбә,
Сәре ренга тә гопалбә,
Те дьчи wәлате хәриба,
Бьра стие тә сәр щанн мьразе мьда харбә.

Хәм. Кәм. П'ерс

227

Оро, лаwко, бьра дьли дьлбә,
Бьра мал-кале мәрйа бәр кәвьре рәш бә,
Бьра урте мәрйа кӧнде кор бә.

Р'ьз. Щьн. Әрд.

228

Пәзе лаwке мьн қәләwә,
Бәрбанга сьбе бәржер набә,
Гöре бöхöн, дьзе бьвьн,
We бежьн тола йара тә сәвәвә.

Ә'т. Шәр. Норк'

229

Лаwке мьн сйарә, пәйа навә,
Әзе чумә пешйе, дькьм-накьм т'ö қонаха қайил навә,
Дьве хенщи кәwа гозәл
Т'ö қиз, бука рази навә.

Сим. Қәйм. Ч'ат.

230

Ве бьлуре гöвә-гöвә,
Ль сәр лева тьлийа дәлал зәр дьльвә,
Дьле хәлқе к'әтйә мал у кала,
Дьле мьн ә'вдале к'әтйә қаша гöстире пенщ шьвә.

Зәр. Ә'вд Ал.

231

Хәриба мал у шәнгә,
Отах жер'а тәнгә,
Хәрибе нә ма тӧ рәнгә.

Ман. Гев. Р'әW.

232

К'әләш lawке мьн сәкьнйә бәр свдәре,
Мьне нәйрана тьли-печйе сәр щгаре,
Qамьшлуйа Wеран we спьнгә,
Мьле к'әләш lawке мьн алик шурә, йәк тьвьнгә,
Шәрма к'ома бра-ньзмама нибуйа,
Мьне рамуса орта hәрдӧ ч'әва, гизме ньгә.

Щәр. Әс. Т'б.

233

Наве тә дьпьрсьм нави рьндә,
Щәнинге шин боз сйарбә wәрә гӧндә,
Wәхта хәлq дьпьрсә
Бе баве к'аWе риспийә, кӧр' ахундә.

Әт. Щьн. Гйәл.

234

Ћәр қәндә, қәндә, қәндә,
Бырще бь шушәбәндә,
Қиз у буке мә эздйа,
Кәwше гьртынә говәндә.

Щәр. Әс. Тб.

235

Бәжна к'әләш к'аWа мьн нә кьнә, нә дьрежә,
Нола тарькана дәве гәлйа тур давежә,
К'әләш лаWко, шәрти дьле мьн у тәйә,
Бьра дәр у щинар хWәра бежә.

Гөл. Әт. Норк'

236

Әзе малхе мале настиньм,
Малхе мале кө ћәйә жь дәрдан у көлан кәр у гежә,
Әз шьвана дьстиньм,
Эваре ћәйани сьбе барута дьк'утә, гьлура давежә.

Хач. Сет. Аш.

237

Лawке мьн сӣарбу к'әлә тьжә,
Оро лawко, мьн го wәрә мәчә иро hәwa сарә,
Ль чӣае бьльнд думан у мьжә,
Бәхте лawке мьнр'а ба те баране гӧжә-гӧжә.

Ә'т'. Шәр. Норк'

238

P'әwана ширьн we бь мьжә,
Кәwa гозәл сәр hелуна хwә дьhеньжә,
Hәрче орта мьн у кәwa мьнә гозәл хәбәрдә,
Хwәде ә'зизе бәр дьле we бькӧжә.

Кәw. Бьр. Әw.

239

Дәлале дьле мьн сӣаре hәспе бозә,
Мьне хала гәрдане пива йәк ль газә,
Wәхте дьле тә мьн ә'вдала хwәдеда hәйә,
Дә тӧ бьдә к'әшкуле хwә, бьк'әвә нав дәр-щинара,
Qәләне мьн дузкә, мьн qӧбаqаза хwәр'а бьхазә.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

240

Р'енга гӧнде мə бь һəзə,
Пəйаки те we бь ləзə,
Əзе дурва qəгəр дькьм,
Шə'ра к'олосе wи гəвəзə.

Щəр. Əс. Т'б.

241

Шə'ра сəре мьн гəвəзə,
Вəкьм бьдьм сəре зə'ве тəзə,
Wəхта дьчи wəлате хəрибне,
Бьра дьлда нəвə кӧл у мəрəзə.

Шəм. Мəм. Сич-

242

Һива гӧнде мə һива тəзə,
Бьра xwəде де у баве мьнр'а qəбул нəкə,
Хорте мьнр'а гьртьн кьрьнə зə'ве тəзə.

Гӧл. Ə'т. Норк'

243

Хелйа к'ələш к'awa мьн гəвəзə,
We ль сери дьбьрьqə тəрз бь тəрзə,

Эле дине, әзе паши тә товәкьм,
Т'ӧщар нагрьм йаре тәзә.

Ә'т. Шәр. Норк'

244

Меванәк hатйә мала баве мьн ә'зизә,
Бьнhерьн чь лаиqә чь щаизә,
Щотә севе мехьки бьдьме,
Hәрә wәлаге хәриба пе бьлизә.

Шәм. Мәм. Сич.

245

К'әләш к'aWe, сьвәйә, таве дайә.
Зера сәре Дилбәра мьн худайә,
Hь'әчи гawa к'әләш к'awa хwә навиньм,
Ӧсан бьзанбә тамарәкә дьле мьн qӧсийайә.

Зәр. Ә'вд. Ал.

246

Wәй к'әләшо, мьн гот мәчә дәште, дәштә байә,
Р'умәни бәр сиа баґа, h'әму тайә,

Лawке мьн пар ви чахи, hини нəвса щане мьн т'əнебу,
Исал ньзаньм qəwл-qьрар к'ер'а дайə.

Мəh'м. Чач. Гйəл.

247

Лawко, п'оре мьн бəлайə,
Ч'э'ве мьн р'əшьн, мьн кьлдайə,
Бона бəжн у бале мьн назьке,
Хорта тəв мəрəq hьлдайə.

Щəр. Əс. Т'б.

248

Хwəдео, тə дайə,
Гöл-сосьна сəр дайə,
Qизе хəлqе сəва гəда
Гьшта мере хwə бəрдайə.

Бah. Мьст. Сич.

249

Həспе лawке мьн бəзайə,
Гьре Ак'о вьрда майə,

Әзе зерәк сәре хwә бьқәтиньм,
Бьдьмә гӧрзә онщә тәлпькәк кайә.

Зәр. Qәйм. Әрд.

250

Эле кәче, мьне тәра созәк дайә,
Нава мьн у тәда гәк хӧдайә,
Исал сәре чәнд салайә,
Әʻмьре мьн тәра бйә рʻәwайә.

Әʻтʻ. Шәр. Норк

251

Мьне щаһаб кьрйә бьра бейә,
Wәрис қәтйа, гәми ру бәʻрейә,
Wәзе кӧре хәлқерʻа һʻәзар кәвсьдимә,
Wәзе тәра арзаникә бәр авемә.

Кʻйәм. Шәw. Гйәл.

252

Ишәв шәвә, щәв шьлийә,
Гӧһерʻа гәдә лawке мьн гьртйә ав һʻәрʻийә,
Wәрә мә һәрьн пешйа коне әʻрәбийә,
Әме текьн кәнәк-лақьрди ве шәвейә.

Баһ. Мьст. Сич.

253

Дәлале дьле мын р'анәкьнә сәр лодейә,
Дәст нәвежә гӧрза гиһейә,
Дәлале дьле мьн нәднә бь сондейә,
Ньфьр'а нәкьн, бәр мьразә, бьра бьгижә wи мразийә.

Сир. Гӧл. Ч'ат.

254

Ле, домаме, йарти чьqа чеӥә,
Чь зәйнәтә ру дьнейә,
Тӧ р'амусанәке мьн к'әрәмкә,
Щьнәт-щә'нмә дәст хӧдейә.

Щәр. Әс. Т'б.

255

Дае, шьван настиньм,
Баво, шьван настиньм,
Шьван һәй эваре чолейә,
Һ'әзар qәзи пешиейә.

Әт. Щьн. Гйәл.

256

Лawко, наве мьн К'awейә,
Синг-бәре мьн бәләкйе бәрфа чӥаи Думалйә,

Ћәрке ә'д у ә'лафе хәлqе дәрәкәнә,
Йа мьн, ә'вдала хwәде, жь малейә.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

257

Лawке мьн дәлалйе кӧр'е дейә,
Кастуме чар щев лейә,
Wәхта дьчә wәлате хәрива
Ћ'әта сьве чә'ве мьн р'ейә.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

258

Кәч'ке, наве тә ньзаньм, наве ширьн дькьм гази нав Ћәweйә,
Сьнге тә йа qазе, ордама тә йа кәweйә,
Әзе сәбаби ч'ә'в у бьруйе тә бәләк,
Мале дьне kawле гӧнда, дайньмә гәрәweйә.

Хәм. Ћ'әм. П'ерс

259

'Г'ьлбиса гәрми мьнарәйә,
Чуна, сәкнандьна мьн те тӧнәйә,

Әзе гава гәдә лawке хwә набиньм,
Мьне търе теда хьрә-хьрабәйә.

Ниг. Әс. Qам.

260

Ханйе к'awa мьн бь qөвәйә,
Стуна наве чawрмәйә,
Р'амусане кәwa гозәл
Жь рамусане хәлqе hа бь зедәйә.

Ә'т'. Шәр. Норк'

261

Бәжна к'awa мьн qәләмайә,
Hатьн чуина we т'ьме-тъме ль мала мәйә,
Дә wәрә р'амусанәке мьн к'әрәмкә,
Дьнйа hәмин мьрьнә, бошә у бефәйдәйә.

Ә'т'. Шәр. Норк'

262

Гәдә лawко, ава гөнде мә бәлайә,
Ч'ә'ве тә тъме алие мала мәйә,
Өса бькә бъра мали-гөнди
Нәh'ьсьн h'өб у әвингийа мәйә.

Щәр. Әс. Т'б.

263

Дәре мала мә шә'дәйә,
Пьшта мала мә шә'дәйә,
Ҥатьн-чуина тә ле ҥәйә,
Т'аса ава сар агьре щәгәре ле бу мә'нәйә.

К'aw. К'әр. Әрд.

264

Ло, ло, лawко, нәчә дәште, дәштә байә,
Дә тӧ xwә нәдә синге даре, зәрдәлә тәмам тайә,
Дә тӧ wәрә сәр сәре чийае Аґмаґане
Шәвәке нава синг у бәре мьда разе, мале дьне мале тәйә

Р'ьз. Щьн. Әрд.

265

Эт'име, wape гәр'е wape мәйә,
Халйа доре зәр ҥ'ьнайә,
ҥ'әйфа мьне те we ҥ'әйфе,
К'отйе мера мере тәйә.

Qәр. Мәм. Арт.

266

Ч'ә'ве мьн бәжна гәдәйә,
Шә'ра серп лор сьрмәйә,

Гәдә lawко, wәрә мьн бьрәвинә,
Бьра hа гӧнди, щинар бежьн,
Шәр'ти дьле мьн у тәйә.

Хәм. Ӈ'әм. П'ерс

267

Дьле мьн канинга дор бь бийә,
Дәстә lawьк ле щьвийә,
Зәwаща бедьл ахьр-ахьр п'ошманийә.

Ө'л. Ос. Нор.

268

Шьвано, пәзе тә тәмам мийә,
К'ьнще тә т'әмам чӧхи щәзанийә,
Хазьла мьн бьзанбйа hәqe тә чийә.

Qәр. Мәм. Арт.

269

Ӈатйә мала баве мьн мевane шәв у р'ойә,
Мала баркьрйә, тьшт тӧнә дайньм бәр ви мевани,
Өзе р'абьм дайньмә бәр мевани дьмьс у тойә.

Хәм. Ӈ'әм. П'ерс

617—7

270

Гәлйе гönде мә дьсойә.
Ћәрча теда нойә-нойә,
Wәхте тö пьрса наве дәлале дьле мьн дьки,
Наве дәлале дьле мьн Ћ'әсойә.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

271

Иро калбуне мьн к'аркьрйә,
Хортание мала хwә баркьрйә,
Дьле qиз у бука ль мьн саркьрйә.

Ә'т'. Шәр. Норк'

272

Гәдә lawkо, мьн бьћисти тә йәк хастйә,
Гöстила зер жи кьрйә дәстейә,
Әзе wарьмә дә'wата тә,
Ч'ә'ве кöл, дьле шкәстийә.

Хәм. Ћ'әм. П'ерс

273

Сәр мәр'а тәк фәләкә,
Бьнйа мәда тәйре п'әр'бәләкә,

Лаwко, гәло хwәде к'әнте
Дерге хере мьн тә вәкә?

Сим. Qәйм. Ч'ат.

274

Ӈ'әчи кәсе дьла дьла бешкә,
Хӧде ә'мьре кӧр' у qизе wан дьрежкә,
Ӈ'әчи кәсе дӧ дьла ӈәвду бинә,
Бьра мьсине хwә ӈьлдә ӈәрә баге щьнәте ньмежкә.

Зәр. Ә'вд. Ал.

75

Дьле мьн тәда гәләкә,
Шә'ра сәре мьн бәләкә,
Карта бинә фә'ле вәкә,
Хwәде мьразе мә ӈәвкә.

К'aw. К'әр. Әрд.

276

Кәри пәзе qьж бәләкә,
К'әтйә зәвйа зәгәрәкә,
Ӈәрке пьрса растйе мьн дьпьрсьн,
Лawке мьн йәки ч'ә'вбәләкә.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

277

Эле дине, чә'ве хwә ләгләıи кьлдә,
Каниа феза мала қәст мә'нәкә,
Тәе дьл-щәгәре мьн пә'тьнә,
П'әр'и п'ьшьк майә, бәхте тәмә, wәрә хьраб мәкә.

Баһ. Мьст. Сич.

278

Кастум рәшо, кастум хwәкә,
Т'унщька рәш—нарин шәкɔ,
Wәхте кӧ расти мьн теи,
Әз йа тәмә, хwә шаш мәкә.

Щәр. Әс. Т'б.

279

Кәчке, нәчә гахе хwә ба нәкә,
Кӧртьк бехә, дӧлмә хwәкә,
Мьне бьһистйә тӧ нәхwәши, хwәде нәкә,
Тә we ниве дьле мьн хьраб кьрйә, ниве дьне хьраб нәкә.

Шк. Мус. Арш.

280

Бәрфәке бари чӣа кьр hекә,
Дӧ бьранә пирәдекә,
Орт'а мьн у лаwке мьн хьрав кьрьнә,
Xwәле wанра қәбул нәкә.

Щәр. Әс. Т'б.

281

Сәр мәр'а йарә, йар фәләкә,
Бьниа мәда hелуна тәйрә п'әр'бәләкә,
Hәрке дәрде дьла дитийә, дитийә,
Hәрчи нәдитийә бьра ломана ль мьн нәкә.

Кәw. Бьр. Әw.

282

Зәwал қӧрба, тӧ we дьчи, мьн бирнәкә,
Дә тӧ мьн сева соркә бәрӣа xwәкә,
Нава hәвал-hогьра бир тини,
Дәрхә сәрда hурьк-hурьк тӧ мезәкә.

Әг. Т'ещ. Сич.

283

Зәвйа к'әләш лаwке мьн к'әт лелавкә,
Дә тӧ бәжна зьрав, чәпле дьреж теда бакә,
Өз йа тәмә гьли-готьне хәлqе фәйда нәкә.

Шӧр. Щьм. К'әл

284

Ло, ло, щото, щоти нәкә,
Сәре р'енга мьн ра нәкә,
Бьла гае qәмәр бьмрә,
е сор qӧрбана мьн у хwәкә.

Зәр. Qәйм. Әрд.

285

Кәч'е, банге Әләгәзе ль мьн тейә фикә-фикә,
Дә тӧ рабә qоле зер'а щоте qәрәп'ушйе бәр ә'нинга кәвәр чекә,
Wәй кӧлмале, тӧ qотке сәрда сикә,
Тәе мәраза дьле мьн гиһандйә,
Дә тӧ мьн бьвә сәр дохтьре Т'ьлбисе бьра бьрине дьле мьн дәрзикә·

Баһ. Мьст. Сич.

286

Дьле мьн дьле дика,
Wәрә qасәки мә hәр'ьнә навкӧлилка,
Wәй, лawько, тә чь мьда дитйә,
Wәкә бәхте хwә гьликә.

Баh. Мьст. Сич.

287

Бәрфәке барийә, кьрйә hекә,
Дӧ бьранә, пирәдекә,
Хаде бьре мәзьн жер'а хайкә,
Бьре ч'ук h'әлали нәвса щани мьразе мьнкә.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

288

H'әчи кәсе дьла, дьла саркә,
Хӧде кӧла Шаме, H'әләбе мала баве wанда чаркә,
Бьhаре нә га бә, нә гольк бә,
Мала баве хwә пьшта к'уси баркә.

Зәр. Ә'вд. Ал.

289

Кәче, чадра мьн сьпийә мина hекә,
Теда руньштйә каләбавә, пирәдекә,
Чawa наhельн кәwa гозәл теда бьвә букә.

Ә'т'. Шәр. Норк'

290

Лawко, қөрба, шә'ра сәре мьн қичъкә,
Р'ишие шә'ре чар ньч'ькә,
Хwәде дәр-щинара, де-бавар'а қәбул нәкә,
Чawa сала исал дәсте мьн гьртьнә данә йәки дәв
кучъкә.

Кәw. Бьр. Әw.

291

Дьле мьн тәйре п'әр'бәләкә,
Көла дьле мьр'а қиза к'әре
Р'оже се дәрпа хwә дьхәмлинә,
Дәре мала баве мьн ә'вдала
Хwәдер'а дьчә те, хwә ба дькә.

Шк. Мус. Арш.

292

Weда те хwэ бадькэ,
Т'елма наве чар та дькэ,
Р'öh'е кэчка аза дькэ.

Кэw. Бьр. Әw.

293

Домама мьн кьнэ, wa кьнькэ,
Нэ бэрэ, нэ бэдэнэ, нэ мэмькэ,
Хази дэве мьн хал у хэта гэрдэна тэ бык'эта,
Бьра hэвал-hогьре дора мьн бьготана стйе тэ лэлэбэ,
Дэсте тэ к'эламчэбэ, ньге тэ qэйд у зьнщирбэ,
Ьэла he щьзарэте тэ hьндькэ.

Хэм. Ь'эм. П'ерс

294

Бэжна гэдэ lawке мьн кьнькэ,
Мина тэрэзьна дэве гэлиа гölгöпькэ,
Бьра эвиниа мьн тэ hэвр'а hэбэ,
Мали гöнди хwэра тенэ к'инэ, рькэ.

Шэм. Мэм. Сич.

295

Канйа гӧнде мə hал-hалə,
Дəстəк хəтə, йəк хəзалə,
h'əчи гава лawке мьн нəйе малə,
Эмише нав к'ахəте мьн дьh'ələ.

Зəр. Ə'вд. Ал.

296

Əре, фəлəке, мал шəwӧти, дьле мьн helуна тəйре лалə,
Дə бьра де у баве мьн хере wай нəбиньн,
Чawa əз нəгьртьм нə данə хортəки чардəh сали,
Əз гьртьм данə калəки h'əфте-h'əйште сали галə-галə.

Рьз. Щьн. Ərд.

297

Наве щə'нийа лawке мьн Хəзалə,
Əзе зерəки сəре xwə жекьм
Жера текьм сол бьзмарə,
Wəз кьтə гӧлйа xwə текьм дох həwcарə,
Wəхта дьчə нав хəлqе хəриб,
Бьра нəвежьн чь сйарəки бе п'əргалə.

Сим. Qəйм. Ч'ат.

298

Ӈива ә'змане бьльнд налә-налә,
Стәйрка доре гьрт гопалә,
Халйа мьн сәре we жьне
Wәки щаниа хwә бьдә мере калә.

Шӧр. Щьм. К'әл.

299

Ви зьнари зарә-зарә,
Ми дьк'алә, бәрхә балә,
Синг у бәре хәлqе тели дәлал нәфса щане мьн ӈ'әлалә.

Әг. Т'ещ. Сич.

300

Эле дине, wәлә, бьлә у т'ьлә,
Ӈ'әрча гава чә'ве мьн чә'ве тә дьк'әвә,
Ӈ'әрщара дәстә гошт жь щане мьн дьӈ'әлә,
Әзе ӈәрьм Бегриве хwә у тәр'а к'агәзәке бькьм ль сәр мәлә.

Әт. Шәр. Норк

301

Мьн го wəллə, тə го Wəллə,
Чь мьсə'бе мьле мəллə,
Ḥ'əч'и гава чə'ве мьни ч'ə'ве кəwa гозəл дьк'əвə,
Дьле мьни öсанə, бинани п'ьрти шушə хой дьḤ'əлə.

К'aw. К'ə р. Ə р д.

302

Агмагане вьрда мьлə-мьлə,
Аве бəлəкйа те хöлə-хöлə,
Мьне сурəте сор гəстйə,
Ḥəла дəwca дьране мьни кöлə.

Ə' т'. Шəр. Норк'

303

Дине, бьнйа мале мə we мьлə,
Дина мьн жь бəраве жела тейə,
Сəре xwə шуштйə, баqе гöли э'ни шьлə,
Өз бəрбь синг-бəре we чум,
Мьн го, wəрə рамусанəке мьн к'ərəмкə,
Го,—кöро, дури мьн Ḥəрə, сьмела тə зьврə, сурəте
мьни кöлə.

Ə' т'. Шəр. Норк'

304

Т'опа Т'ьльк we гонгьлә,
Qаз у qӧба мә qобьлә,
Домаме, hәрке йа хәлqе дьжмьнатийә.
Йа мьн к'awa к'ӧбар әшq у дьлә.

Сим. ¡Qәйм. Ч'ат.

305

Тә шәйт'ано, нә'лә-тӧлә,
Нәйинә бира мьн дәрд-кӧлә,
К'әтийә орт'а мьн чәвр'әша мьнда,
Деран, weран гӧнде кӧлә.

Зәр. Ә'вд. Ал.

306

Лawко, дьле мьн дәманә,
Әзе т'әви кӧлие бәрфе, баране ль чйе мамә,
Тьринща таве, шәwqа роже мьн дайә әз h'әлйамә,
Исал h'әфт сале мьнә, әзе hивиа гәдә лawке xwә мамә.

Зәр Qәйм. Әрд.

307

Ло лawo, сәр сәwдао,
Дәре мала баве мьн wастӣао,
Тӧ ашьqе чь жи h'әйри мао,
Домам го,—әз нә сәр сәwдамә,
Нә дәре мала баве тә wастамә,
Әз ашьqе бәжна бьльнд, ч'ә'ве бәләк hәйри мамә.

Хәм. Н'әм. П'ерс

308

Wәй ль мьн хәрибе,
Хәриба хӧдемә,
Даре дәве ремә,
Н'ьсрәта мала бавемә.

Ман. Гев. Рәw.

309

Әзе нә ль wемә, нә ль вемә,
Тави барана, т'әви бемә,
Хәлqер'а бәранбәр мале дьне,
Хохотйер'а әрзәника бәр авемә.

Әт. Щьн. Гйәл.

310

Дьле мьн р'əбəне хwəде wа бь хəмə,
Нə мьн гавə, нə qӧдьмə,
Кəче, кӧли кӧлмал баве, йəки хӧдан хер тӧнинə,
Дəсте мьн, р'əбəна хwəде бьгрə баве синоре ви ə'щəмə,
Синге тə к'аг'аза Самəрqəрдə, зьмане мьн qəлəмə.

Нор. Ис. Аш.

311

Ль сəри шə'ра h'əман,
Шə'р qəтйа р'иш у гӧли ль доре нəман,
Гоште щане мьн h'əлйайə,
Һəстӧ ма бь мьсqал у бь дəрəмə.

Нор. Ис. Аш.

312

Һ'əсəн, h'əйран, мə Мурəде лəмə-лəмə,
Кəлəквано, əзə ль бəхте тəмə,
Те Һ'əсəне мьн дəрбаз бьки жь ава ч'əмə,
Бе əз к'əфила həqе тəмə.

Щəр. Əс. Т'б.

Institut Kurde de Paris

313

Әзе бәрфьм ль сәр чиемә,
К'әскасора ру дьнемә,
Бәхте хwәр'а әз хьнемә,
Гӧла дәсте лawке хwәмә.

Ә'т'. Шәр. Норк'

314

Лawко, әз бәжнеда ортьлимә,
Ч'ә'вкьлдане сипькимә,
Гьредана к'офие зӧқӧримә,
Ө'сле деда h'әсьнимә,
Анщах лawке хwәр'а әз р'әвимә.

Ә'т'. Шәр. Норк'

315

Әзе тәйрьм, тәйрачимә,
Wәрдәке хwә ль гола ава шуштимә,
Кәwоке қәфәсе сәре бане руньштимә,
Магуте хорта тьвьнгчимә,
Әзе жь гәwра у р'ьндар'а сәwдалимә.

Хач. Сет'. Аш.

Institut Kurde de Paris

316

К'әләш к'awe, әз р'ewимә,
Р'енга хwәда бӧhӧримә,
Wәре р'амусанәке мьн к'әрәмбькә әз ишьqлимә.

Ә'л. Ос. Нор.

317

Ьман, ьман әз бәнгимә,
Әз кәwотке бәләщимә,
Хәлке шә'ра сәре мә дьзинә
Нава hәвал у hогьран әз шәрмимә.

Нор. Ис. Аш.

318

Әз бәрфьм, бәрфа hур кӧлимә,
Сәр к'ӧм—к'олозе лаwке хwә баримә,
Йар h'әлимә, йар h'әлимә,
Әзе синг-бәре йар h'әлима хwә дьбежьм щот канинә,
Бәр р'уньштимә вәдьхӧм, вәнахӧм әзи т'имә.

Ә'л. Ос. Нор.

617—8

EZDIKIE de Paris
Institut Kurde.COM

319

Дьле мьн канинга дор бь чимә,
Т'асә ава сар бьдә мьн, әзи тимә,
Әзе һәр'ьмә wәлате мала баве тә,
Һәрге жь мьн пьрсин тӧ чь ә'сли, тӧ чь щьсни,
Әзе бежьм әз мәрвәки банәчимә.

Ә'л. Ос. Нор.

320

Лао, qӧрба, дьле мьн пewр у мезин тәрәзунә,
Чьqаи чунә бьльнд бунә,
Әзе сәва ә'нинга кәвәр, деме гӧли,
Хӧлqе ширьн сале исальне хьраб бумә.

Сьл. Һ'әс. Арт.

321

Кәри пәзе бәр бь тумә,
Әз се щара бәрр'а чумә,
Кӧр'е к'әре тә'ште харйә,
Фьравин бәрда бу зьqумә.

Әт. Щьн. Гйәл.

322

Шә'ра сәре лawкe мьн маданә,
Мьн биркьрйә р'ишие we hур баданә,
К'ома мала баве мьн гь қөрбанә.

Ә' т'. Шәр. Норк'

323

Hива гөнде мә зиwанә,
Дора hиве зив кьлданә,
Мьне сондәкә өса сонд харйә,
Wәз настиньм хорте хәрибанә.

Зәр. Qәйм. Әрд.

324

Зозанә, зозанә,
Чадьр леданә,
Бук хәмьлинә,
Гөл жи вәбунә,
Әw жи меванә.

Шәм. Мәм. Сич.

325

Лawко, наве мьн Зозанә,
Мори-мьрщане зәнда зәр қәтйанә,

Ћәрке пырса р'астие мьн дьпырси
Мьн соз-қырар парва данә.

Сим. Қәйм. Ч'ат.

326

Оло, лawко, әва ә'рдә, әв ә'зманә,
Ћ'әта лawке мьн жь wәлате хәрибие нәе
Әз зәнда зәр надьмә бәр сәре т'ӧ ә'вданә.

Ә'т'. Шәр. Норк'

327

Ч'ә'ве р'әш бәланә,
Дан.—дан хwә кьлданә,
Әwан ч'ә'ва гәлә жьна мер бәрданә.

Щәр. Әс. Т'б.

328

Кәч'е, синг-бәре тә мәйданә,
Әw мәйдана мә хортанә,
Чили-қәрқашә әw зозанә.

Ә'т'. Шәр. Норк'

329

Әре дине, гӧла дәсте тә р'ьh'анә,
Мьне дитйә тәйә парр'а се гьре қәйт'ана зер'а данә,
Йәк жь кӧла, йәк дәрдана,
Йа дьне хенщи мьн у тәва у рәбе аләме кәс ньзанә.

Қәр. Мәм. Арт.

330

Бедәре мала мә чимганә,
Әз lawke xwә к'әгьнә к'ефа лаqьрднанә,
Wәки де баве тә готьн чь дьки,
Әзе бежьм морие зәнда зәр қәтианә.

Әт. Щьн. Гйәл.

331

Бьр'ә сйаре мә сйарбунә,
Тенә жь wәлӓте ван т'ьрка,
Ћәспе xwә бәрданә, п'ьшта xwә данә ван даранә,
Әзе нишанйа хәлqе к'awa к'ӧбар бьк'ьр'ьм дьк'ане ван чәрчйанә.

Әл. Ос. Нор.

332

Ишәв шәвә, шәв баранә,
Дьз Ћатьнә дор маланә,
Дьзе хәлqе йе га, йе Ћәспанә,
Дьзе мьн мә'рьма хwәде дьзе щота зәр мәмканә.

Шк. Мус. Арш.

333

Ћива гӧнде мә зиванә,
Зив аниnә зер' кьлданә,
Әзе тӧ qиз у бука бәгәм накьм,
Пештьри qиз у буке шәмськанә.

Шәм. Мәм. Сич.

334

Мьне к'аг'азәк шандйә бал ә'wранә,
Бьра нәбарә нә шьли, нә баранә,
Хәлqе т'ели дәлал рewйе сәре р'йғнә,
Бьра шьл нәбә qап'уте намьланә,

Щәр. Әс. Т'б.

335

Кәwа гозәл, мәсәкьнә сәр каниnә,
Тәе we жь мьн бьрйә аqьл у иманә,
Жь мьн у тә к'и бебәхт дәре
Бьра h'әвт сала бьгәр'ә сәр h'әкиманә.

Ә'т'. Шәр. Норк'

336

Кәч'ке, наве тә П'әришанә,
Се хал сурәте тә нишанә,
Р'амусана тә, бәдәwe,
Дьране мера дәрманә.

Щәр. Әс. Т'б.

337

Кәч'ке, наве тә Сьлт'анә,
Красе щане тә к'ьтанә,
Исал h'әвт салә дране мьн дешә,
Дьбен хала сурәте тә дәрманә.

Щәр. Әс. Т'б.

338

Шә'ра сәре мьн гьранә,
Р'ишие шә'ре ӈур баданә,
Дә тӧ wәрә дәсте хwә сәр сәре мьн дайнә,
Дәсте тә мьр'а ӈьм дәрдә, ӈьм дәрманә.

Хәм. Ӈ'әм. П'ерс

339

Наве тә ньзаньм, наве шьрин дькьмә гази нав Сәйранә,
Иро дӧ р'ожә, се р'ожә, к'арбаре зәнда зәр qәтйанә,
Әме чунә кавле гӧнда сәр ӈ'әким у дордьранә,
Мьне го:—Чь дәрдә, чь дәрманә?
Го:—Кавла гӧнда р'амусанәк-дӧдӧ дәрманә.

Хәм. Ӈ'әм. П'ерс

340

Бәрфа гӧнде мә дәманә,
Бәжна чила ӈәрә зьравә,
Мина сьпьндара ӈьндавданә,
Шә'ра пьшта we к'әрманә.

Щәр. Әс. Т'б.

341

Чь зәвинга дора мала,
Ве зәвинге зор сьмьлда.
Һәqе хәлqе манат-абасинә,
Һәqе мьн ә'вдала хwәде щота р'амусанә.

Щәр. Әс. Т'б.

342

Дәре мала wә мәйданә,
Гезйа дәсте тә һәwшанә,
Ч'ә'ве бәләк тә кьл данә,
Сьлава тә р'амусанә.

Щәр. Әс. Т'б.

343

Дәре мала баве мьн мәйданә.
Пьшта мала баве мьн мәйданә,
Һәспе к'әләш лаwке мьни шинбози стӧ qәйтанә.

Щәр. Әс. Т'б.

Institut kurde de Paris

344

Стәйрке ә'зман чаwа бәланә,
Әзе һәр'ьм пешиа авивананә,
Әзе бежьм, авивано, бәхте wәдамә
Һ'але гәдә-лawке мьн qә чәwанә?

Әт. Щьн. Гйәл.

345

Хали кона, кона ченә,
Щәлхе чита һ'әму р'енә,
Мьразе дьла һәр'ьн бенә.

Ә'т'. Шәр. Норк'

346

Ле бәрхвано, бәрхе к'енә,
Һәрр'о, һәрр'о дәве р'енә,
Кәч'ьк тенә жь каниnә,
Әw qәләне мә р'ьнденә.

Шәм. Мәм. Сич.

347

Дӧ севьн, дӧ һӧрменә,
Дәст кӧре хәлqеда дьчьн тенә,

Ӏәрге Ӏәвал-Ӏогьре тә дьпьрсьн
Бежә әмәнәте әвинтйенә.

Щәр. Әс. Т'б.

348

Зозанед бьльнд зозанед мәнә,
Р'абә щарке бала хwә бьдеда,
БьӀарә, гӧл у сосьн ле шинбунә,
Т'әмам щие к'еф у Ӏ'әнәке мьн у тәнә.

Wәз. Әш. П'амп'

349

Гӧли рәшә, р'әш чардәнә,
Ӏәрчар дәра чар қӧлбәнә,
Ӏәрке пьрса растие мьн дьки,
Чайира дора мале щие к'еф-Ӏәнәке мьн у тәнә.

Шәм. Мәм. Сич.

350

Дийа мьн Ӏәйә, баве мьн т'ӧнә,
Апе мьн чуйә Гӧмрйе мьр'а дерә бинә.

Institut kurde de Paris

Әзе ба хwәде дöачибьм,
Бәлки хwәде хорте сәр hорике бьпәкинә.

Qәр. Мәм. Арт.

351

Зәрие qöрбан, әзе к'ефсьзм, бемә'дәмә,
Дә тö р'абә щьғарәк т'ьтуна Qьзьлахаща Муше мьр'а бинә,
Дар у дарчин, сабуна Ләwанте, хöдана ә'нйа кәвәр пе бьр'әшинә,
Йәк мә дьчә wәлата хәриба, йәк дьминә бьра сәбра хwә пе бинә

Хәм. Н'әм. П'ерс

352

Сәh'әта дәсте мьн зер'инә,
Нәкә щеба хwә жеринә,
Этим гәдә, hәкә тö мьн qайл дьби, qайл бьбә,
Qайл наби hәр'ә хwәр'а йәкә дьне бинә.

Ниг. Әс. Qам.

353

Гәлие гönде мә Гиадинә,
Наве гönде лawке мьн Севдинә,

Тӧ wəpə p'уни щьғарəки бьк'шинə,
Нава həвал-hогьра бир бинə.

Фəт. Ə't'. Норк'

354

Əре, гəдə, ба те, баки тинə,
Ледьхə qоле зер'а ə'нйа кəвəрда дьh'əжинə,
Лawко, тӧи хəмдари, wəpə мала баве мьн, ə'вдала хӧде.
Əзе бьдмə бəр сəре тə зəндəкə мори-мьрщан,
Хəме дьле xwə пе бьр'əвинə.

Qəр. Məм. Арт.

355

Лао, qӧрба, дьле мьн хазгинйа к'инə-к'инə,
Дə тӧ бьшин həспе бинə,
Пьшта коне баве мьн деране бьтəWлинə,
Xwəли сəре к'отиа мера, дə тӧ wəpə мьн бьр'əвинə.

Сьл. h'əс. Арт.

356

Əман гӧндо, əман гӧндо,
К'awa к'ӧбар йəкə сорə, сьпийə ч'ə'вhешинə,

Каниа жерьн аве тинə,
Ба ледьхə, шə'ра к'awa к'ӧбар дьh'əжинə,
Qиз-буке ве дəwре р'абунə,
Дьвен паши к'awa к'ӧбар əм щьндинə.

К'əм. Шəw. Гйəл.

357

Wертаса кавла К'əлək'уте гол гəнинə,
Wерт'аса Сичанлие си у се каниnə,
Нишание хəлqе тенə шə'р шəмаqинə,
Нишанйа мьн, к'awa к'ӧбар, щоте зер'е мə'мудинə.

Шəм. Məм. Сич.

358

Лawке мьн сйар бу к'əлобинə.
Дəманчə дайə орт'а хwə у зинə,
Пеш домамева həспа хwə дьбəзинə.

Ə'т'. Шəр. Норк'

359

Эт'имо гəдə, кəри пəзе тə тəр'əзьнə,
Дьве чь стеркə р'əх мезинə,

Эт'имо гәдә, һәwиника дьле тә ӧсанә,
Мина һәwиника Мәм у Зинә.

Ниг. Әс. Qам.

360

Зйарәта гӧнде мә Шәрфәдинә,
Хәбәра тә готи, хәбәра заре мьн нинә,
Һ'әта әз хашбьм р'убаре дьне,
Т'ӧщар р'ожәке дьле мьн тә наминә.

Щәр. Әс. Т'б.

361

Wәй к'әч'ьке, дине, дьле мьн дьла наһ'әбинә,
Кәwa гозәл хәйидйә рәфа нагәр'инә,
Тӧ бе һәрге әвинтйа хәлqе дьзиванә,
Әвинтйа ч'ара мьн мина чawa стер у тәйре р'у э'зминә.

Ә'г. Ав. К'әл.

362

Шьвано, нә һекинә, нә декинә,
Р'әш гӧпька нәчеринә,
Малхьрабо, мерга мала баве мьн мәч'еринә,
Дьле мьн у тәва we һәв бьминә.

Зьб. Шәw. Qам.

363

Ч'ə'ве мьни дурəбинə
Р'енга мала баве тə дьqəдинə,
Бьр'ə qиз у буке сипка сəкьнинə,
К'əлəш к'awa мьн хəйидйə навда нинə.

Мəh'м. Чач. Гйəл.

364

Соськe, вьрда Гиhадинə,
Зер'е сəре кəwa гозəл мəh'мудинə,
Ньзам веспе к'е чь готйə, кəwa гозəл хəйидйə,
Зер'е сəре хwə данинə.

Щəр. Əс. Т'б.

365

Наве həспе лawке мьн Лəзгинə,
Пешйа сйара дьлəзинə,
Əзе дина хwə дьдьме лawке мьн щаhьлə,
Hаж сəре хwе нинə.

Хəм. Н'əм. П'ерс

366

Зәри, h'әму дьвен әм зәринә,
Әмә жь мала шехьн у софинә,
Әзе бала xwә дьдьме дь кавлие гönде мәда,
Кәч'е мина qам-qанате тә т'önинә.

Ә'т'. Шәр. Норк'

367

K'awa мьн селе тинә,
Паше бьска ше дьхинә,
Мәрьв hәр'ә бьвинә,
Нот'ла шекьр ширьнә.

Ә'г. Тещ. Сич.

368

Каника гönде мә бь к'изинә,
Зәрйа дәстәк щер'ә, йәк мьсинә,
Йе ко нава hәрдö дьла дьлсарикә,
Дара дәргуше нәгрә нәруринә.

Нор. Ис. Аш.

617—9

Institut kurde de Paris

369

Хазгинйа мьн мала баве к'инэ-к'инэ,
Айе мьн де баве мьнр'а нэминэ,
Чawa хазгиние мьн п'ор' у п'ошман вэдгэр'инэ.

Шöр. Щьм. К'эл.

370

Қаниа гöнде мэ ширьнэ,
Гиһае доре се п'элгэйэ, һа ль динэ,
Лawко, дэ тö wэрэ мь бьрэвинэ,
Зозане жорьн хинэ,
Бьра баве мьн бьк'эвэ пэй баве тэ,
Һеди-һеди қэлэне хwэ бьстинэ.

Хэм. Һ'эм. П'ерс

371

Дьле мьн тэйре п'эр' бь шинэ,
Qиза к'эрэ дэре мала баве мьн э'вдале хwэдэр'а
Дьчэ те хwэ дьһ'эжинэ,
Р'оже дэстэ гоште щане мьн дьмашинэ.

Шк. Мус. Арш.

372

Фәләке, қизти һәйә мале баведа чьқа хwәшә,
Букти һәйә мали мерада гӧла гәшә,
Wәхта мәри дьк'әвә бәр дәргуше
Мина тәйре нә'майе, сәр ч'әме шькрокер'а бьфьр'ә
П'әр' у баске we бьwашинә.

Qәр. Мәм. Арт.

373

Ба те, баран дьльлинә,
К'awa к'ӧбар бьнат'ара мале аве тинә,
Щери гьран, қәти зьрав,
Сәргьрька к'awa к'ӧбар дадбаринә.

Әт. Щьн. Гйәл.

374

Гәрма дәште к'инә-к'инә,
Сӧр'а Агмагане дьлелинә,
Ледьхә сәре гәдә lawке мьн дешинә.

Зәр. Qәйм. Әрд.

375

Гәдә lawко, дәлале мале мә дӧдӧнә,
Шәкьре нав дәзмале әз у тӧнә,

Дә тӧ wәрә мьн бьрәвинә, бьвә нава эла һ'әсьнйа,
Кәс ньзанбә әз тӧ жь к'ӧнә.

Сьл. Һ'әс. Арт.

376

Дьле мьн шкәвта дәр мәзьнә,
Lawкo, чь бежи теда дьсәкьнә,
Бьра дәр у щинар хwәр'а бежьн,
Гӧла һ'әмйа әз у тӧнә.

Ә'т' Шәр. Норк'

377

Мерга бәр мә гӧл сосьнә,
Сәр мьле хwә мәфьтьлә,
Исал әме һәвр'а гьһиштьнә,
Гӧле гӧнд әз у тӧнә.

Щәр. Әс. Т'б.

378

Домам, шкәвте мәзьн бьч'ук бунә,
Щие к'еф, һ'әнәка ле кем бунә,
Wәрә т'әзә р'амусанәке мьн к'әрәмкә,
Р'амусане пар у перар дәрбаз бунә.

Ә'т'. Шәр. Норк'

Institut Kurde de Paris

379

Дәре мала мә т'ьт'унә, пышта мала мә т'ьт'унә,
Дӧ каре хәзала жь канйе we ав харьн weда чунә,
Р'әмәл гора wи пешибә,
Р'әва жьне, р'амусана qизе гӧнде мәда кьр qанунә.

Щәр. Әс. Т'б.

380

Гӧнде Ущане т'ьтунә,
Хьрхе тә гӧлавдунә,
К'awe, тә йәк h'әбандйә,
Нәп'аки у бәйтунә.

Щәр. Әс. Т'б.

381

Канйа гӧнде мә бебьнә,
We шин буйә гӧл, сосьнә,
Бьра айкие мьн де баве к'awa к'ӧбарра нәминә,
Чawa мьн дьстинә дьдә йәки дьнә.

Бah. Мьст. Сич.

382

Wәрьсе дәсте тә кьнә,
Дәст тәда баq сосьнә,
Мьн щарке тӧ рамусайи,
Ћәр'ә хwә нәпәсьнә.

Щәр. Әс. Т'б.

383

Гәдә лawко, дора аве дора мьнә,
Бьра хwәде бьшкенә щер'е мьле мьнә,
Wәй малино, гәдә лawке мьн ћатйә,
Бьнйа мала ћивйа мьнә.

Фәт. Ә'т'. Норк'

384

Агьре дьле мьн дӧдӧнә,
Йәк кӧр'апә, йәки дьнә,
Кӧрап чә'ве мьн дьк'әвә, мьн т'ьре мә'ра р'әшә,
Йе дьне мьн т'ьре зер'әки чар ньч'ьки бәр ә'нйа мьнә.

Баһ. Мьст. Сич.

385

Qəməра мьн бəжнеда т'əмам жьнə,
Хазгиние qəməра мьн мала баведа р'уньштьнə,
Шайики к'ətйə нава хал у харзйа,
Думанəке гьртйə qафе сəре мьнə.

Хəм. Ћ'əм. П'ерс

386

Кöро, бажо ћəр'ə, нəсəкнə,
Исал бу ћ'əвт сала əз шьвane ви пəзимə,
Əзе роже се дə'на кəwa гозəл дьбиньм,
Əw ћədайа ə'мре мьнə.

Qəр. Мəм. Арт.

387

Домам, дьле мьн сəрдарə,
Т'əви баране гьртйə Мисхана шəwöти ћур дьбарə,
Хазла мьне бьзамбйа к'əлəш к'awa мьн к'е маледа рожа
ироин бу зьбарə.

Сьл. Ћ'əс. Арт.

388

Лawке мьн сйаре боза гьрə,
Боз бьнда hур-hур дьхьнгьрə,
Wəй малино, wəй гӧндино, wəй щинарно,
Бьра лawке мьн бе бəр дəре мала баве мьн ə'вдала
хwəде бьсəкьнə,
Əзе дəзмаləкə гӧлбəнги бəр пьшта хwə бьк'шиньм,
Бьра лawке мьн пе чə'ве боз тəмьзкə,
Бьра нəвежьн чь сйарəки бе п'əргалə.

Əт. Щьн. Гйəл.

389

Ч'əме гӧнде мə чьqа бəрə,
Wи малино, həрге hуне пьрса гəдə лawке мьн дькьн,
Хwəхwə йəки бəжьнбьльнди совəк'арə.

Фəт. Ə'т'. Норк'

390

Бəжна тə дара чинарə,
Щотə кəwе гозəл ле дитьнə wарə,
Щотə канйе авзəлал ленə,
Деме тə мерга хӧмарə.

Бah. Мьст. Сич.

391

Һәспе к'әләше мьн хӧнәшенә, гьреданә ль һәwшенә,
Щәw у щьле досте мьн гьртйә qьр'еж у гәмарә,
Әзе бышом, хәлке we бежә дост у йарә,
Әзе нәшом, дьле мьн надә тӧ qьрарә.

Хач. Сеґ. Аш.

392

Кӧлмале, иро сейә, сьбе чарә,
Стие мьн сәр алики мала баве тәда харә,
Те дьве хәлке ґели дәлал һ'әнәке лаqьрдианә,
Те ньзани бәр сәриа мьн кәвьрә, бьнрәха мьн ә'рде сарә.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

393

Дьве к'әч'ке, бәжна тә мьнарә,
Малино, гӧндино, әзе дӧа-дьроза чома сәрә,
Сәләwата сери һатьмә харә.

Хәм. Кәм. П'ерс

394

Ишәв сарә, шәва сарә,
К'ьлит-мьфте qиза к'әре дәwра бунә дарә,

Р'абэ дэри вэкэ эзе бемэ малэ,
Сьбе нава hэвал-hогьра тэра шэрмэ, мьр'а qарэ.

Гӧл. Э'т. Норк'

395

Гэдэ, qӧрба, дьле мьн hелина тэйре нерэ,
Hэй малхьраби, hелина хwэ чекьр реза мала, сэр зьнарэ,
Хэлqе к'этйэ дэрде hал-мале дьнйальке,
Лawке мьн к'этйэ дэрде жьна мерэ.

Фэт. Э'т'. Норк'

396

Р'эwана ширьн вьрда дерэ,
Эт'имо, гэдэ, дэ тӧ р'абэ,
Печйа сэр бьлуре нэhьжмьрэ,
К'элэш гэwра тэ кавле гӧнда данэ мерэ.

Ниг. Әс. Qам.

397

К'аwа мьн сэкьнйэ дэре мале мьн дьnhер'э,
Харкьрйэ сэр э'ниа кэвэр т'унщькэкэ гэвэз, се qол зер'э,
Н'эта эз чумэ Муше вэгэр'йам,
Дэсте к'аwа мьн гьртьн данэ мал у мерэ.

Э'г. Т'ещ. Сич.

398

Кәче, баран бари сәрансәрә,
Кӧлмале, дәшт у зозан бу һәвсәрә,
Кәwа гозәл жь бындарука қиз у бука һатә дәрә.

Ә'т. Шәр. Норк'

399

Һатйә нава мала т'ьтуна зәрә,
Р'уне челәка қичъкр'а бәрәмбәрә,
Щабәкә нәбхери мьн ә'вдала хwәдер'а һатйә,
Дьве к'әлэш лаwке тә wәлата хәриба мьрйә, шех бинә сәрә.

Шк. Мус. Арш.

400

Бэ'ра Wане бә'ра зәрә,
Сьнг у бәре кәwа гозәл қәләм у дәфтәрә,
Кавле гӧндада наве мьн сәрә.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

401

Ле, ле дине, ль мә бари бәрфа қәрә,
Дәшт у зозан мерг у чима сәр у сәрә,

Синг-бәре тәрәза-тәрәзбав өсанә,
Нола сьникә зивә-зеркьлдаи наве к'оти шьндоке мера
ль сәрә.

Шәм. Мәм. Сич.

402

Мала к'awa к'өбар гөнди дәрә,
Ле домаме, тә чә'в-бруйа газ-гәрдәна зере зәрә,
Wәрә домам, мьра нәкә бебәхти,
Мьне тө өса xwәйкьра, нона бостанәки ав ль сәрә.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

403

Ha йар, wәрә, ha йар, wәрә,
Дерә ль бәжне буйә qәйнтәрә,
Синге тә мьнр'а к'аґәзә, hьм дәфтәрә.

Ә'т. Шәр. Норк'

404

Ле кәче, Сьндьк Сьливә,
Панздә мале к'ьривә,

Дəстəк тə həвирə,
Н'ərчəка тə кьрйə мьн нае бирə.

Зьб. Шəw. Qам.

405

Дə'не гьраре дə'не hурə,
Сəр тəндуре фур'ə-фур'ə,
Кōле бōхōм, жə'ре бōхōм,
Лawке мьни рйа дурə.

К'aw. К'ər. Ərд.

406

Гədə лawке мьн сйаре бозə, гьрə,
Гəм у зин лал п'ахьрə,
Н'ətа чуйə кавле wəлате хəриба hатйə,
Дьве мала йара мьн нə ль вьрə.

Мəh'м. Qəр. К'əл.

407

Лawко, qörба, дьчи wəлате хəриба нə к'əwгьрə,
Сəр мьле чəп у рaсте нəфьтьлə,

Wәки пырса растие жь мьн дьки,
Дьле мьн жь дьле тә көлтьрә.

Р'әш. Бас. К'әл.

408

Ба жь баране гөртьрә,
Дәв-леве ве домаме өсанә,
Хьзема ль бевле зер зәртьрә,
Лawко, hәрка пырса растие мьн дьпьрси,
Йарти жь h'әлалтие ширьнтьрә.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

409

Т'әшйа мьн hурә hәв нагьрә,
Көр'е сәбабе мьн бьмьрә,
Дәсте мьн гьртьнә данә
Кале кьли-кори, бе охьрә.

К'aw. К'әр. Әрд.

410

Әләгәзе шәп'ә гәр'ә,
Гөлие мьн өсаньн, нона шрите дора щер'ә,

Һәрке пьрса р'астие мьн дьпьрсьн,
Лаwке мьн йәки бәжнбьльндә,
Щоте дьран девда зер'ә.

Сьл. Һ'әс. Арт.

411

Ч'йа бьльндә, сәри кер'ә,
Кәwа гозәл дәрк'әтйә дәре мале мьн дьнер'ә,
Тә'ва сьве дайә сери, wе дьбьрьqә се qол зер'ә.

Ә'т'. Шәр. Норк.

412

К'аwа мьн сәкьни бәр бәлгер'ә,
Ль ә'ние к'ӧтайә qолед зер'ә,
Өзе т'әрка кәwа гозәл, к'әләш к'аwа хwә надьм,
Һәйа дәргуша qизин п'еше нәгрә ль мьн нәньһер'ә.

Өт. Щьн. Гйәл.

413

Ле к'ӧбаре, ба те баки кәр'ә,
Кәwа гозәл ль дәр мала баве сәкьнйә,
Ч'ә'в-бьруйе бәләк, ә'нйа кәвәр, деме гӧли һәвр'а шәр'ә,

Institut kurde de Paris

Әзе дькьмә ћәр'ьмә пешйе,
Qӧдӧме мьн шкәстьнә, заре дәве мьн нагәр'ә.

Ә'т. Шәр. Норк'

414

Лаwьк дькә we жь мал ћәрә,
Даре дәсте хwә дьгәрә,
Дьхазә рамусанәке мьн, ә'вдала хwәде, бьстинә,
Дьл давежә, тьрса де у бава зар нагәр'ә.

Зәр. Qәйм. Әрд.

415

Мала мә дькә жь вьр ћәр'ә,
П'инге п'ьре даре тәр'ә,
Жь мә ћәрда к'е бебәхтә,
Бьра ньге га бьшке, кон вәгәр'ә.

Шәр. Әс. Т'б.

416

Тӧ сәр бане мә нәгәр'ә,
К'елан ћ'ьшкә, пәрди тәр'ә,

К'е мə к'ер'а бебəхтйе бькə,
Бəхте wана ле wəлгəр'ə.

Ə'т. Шəр. Норк'

417

Кəче, кӧлмал, шəвəр'əшə тӧ нəгəр'ə,
Qоле зер'а бəр ə'нинга кəвəр шəр'ə,
Əзе дькьм сала исальн кəwа гозəл бьр'əвиньм,
Бьра к'ома мала баве тə пьлтə чьре hьлдə мə бьгəр'ə.

Хəм. h'əм. П'ерс

418

Хəзала мьн хəзаləкə тəр'ə,
Жь хwə бəрдайə шах у п'əр'ə,
Фələке жер'а нə думандйə,
Ньhа кори дьне дьгəр'ə.

Щəр. Əс. Т'б.

419

Бəжна дəлале дьле мьн дара тəр'ə,
Дəh дəwləта сəр бь шəр'ə,

Institut kurde de Paris

Тырса мьне we тырсейә,
Дәлалe дьле мьн пьлен hәр'ә.

Кәм. Шәw. Гйәл.

420

Сичанлийа кавьл we бь hурә,
К'ьркомке гьртйә тур бь т'урә,
Пьрса растие мьн дьпьрси,
Гӧли рәшә, бьру чурә.

Ә'г. Т'ещ. Сич.

421

Пәзе лawке мьн h'әзарә,
Бьра навк'әвә гӧри hарә,
Ле бьминә се у чарә,
Әwe жи бьвә у бьфрошә,
Мьра бьдә дәстә гӧhарә.

Әт. Щьн. Гйәл.

422

Лао qӧрба, дьле мьн кәwa ру бь сисә,
Осанә, нот'ла стәйрка ру ә'змана дьтәисә,
We к'әтйә дәрде к'отиа мера ро-ро дьчә дьчьрмьсә.

Сьл. h'әс. Арт.

423

Дьве гәдә lawко, **бәжна** тә жи қәнтә,
Дәре мала қомси-нәмамарʼа нәе-нәчә,
Хәбәре wана хwәрʼа нәкә бери сәмтә,
Әзе бежьм, lawко, қөрбан, дури мьн hәрʼә,
Әзе льзива тәши көлна hьлдьм wәрьмә щәм тә.

Хәм. Hʼәм. Пʼерс

424

Қәри пәзе сори хөртә,
Бәрда Агмагане кʼори гьртйә,
Hәрке пьрса растие мь әʼвдала хwәде дьхази,
Гәдә lawке мьн чар тʼьлна бәжне көртә.

Әт. Щьн. Гйәл.

425

Чʼьвика сьбе wитә-wитә,
Кʼоче мала баве тә кʼьшйа бу шьритә,
Wәки кʼома хwәй-хwәдана нибйа,
Мьне дәв у дәльнга hьлда бьда ду тә.

Мәhʼм. Чач. Гйәл.

426

Жь даре гузе чекьр тәхтә,
Мьне фә'льк вәкьр бой хwә у тә,
Ло ћәвало, фә'льк дьбе
К'әләш лawке тә бебәхтә.

Щәр. Әс. Т'б.

427

Зәрие қӧрбан, наве тә ньзаньм,
Наве шьрин дькьмә гази нав Ә'лифә,
Дә тӧ рабә сола хWәкә, к'офйе гьредә,
Бьска бәр'дә, чә'ва кьлдә,
Сәрда хwәкә қолсьзе тунсьз қәдифә,
Дә тӧ wәрә р'амусанәке-дӧдӧ нава синг у бәре мьн
к'әрәмкә,
Ћ'әсебани әз ћ'әщимә, ћ'әщие тем, ћәр'мә шәћәре
Шәрифә.

Хәм. Ћ'әм. П'ерс

428

Дьбе, сәйране, кавле гӧнде мә фйахә,
Баве мьн сәва мале дьнйальке ахә-ахә,

Чуйэ нава həвал-hогьра дора мьда готйэ,
Сəйран нəхwашэ, h'але хwə гӧнə, нə ль сахə.

Хəм. h'əм. П'ерс

429

Гəдə лawке мьн чь qӧр'əйə, чьйə бабахə,
Бьшкока хwə нəв нахə,
Хəйидйə льнге хwə ренга мала баве мьн нахə.

Шӧр. Щьм. К'əл

430

Ишəв шəвə qəральхə,
Дəлала мьн hивйа мьн сəкьнйə,
Тəна горе спи, финое чӧхə,
Гəдə лawко, тӧ кӧ дьчи,
Р'енга хwə дəре мала баве мьн зəрийе хə.

Щəр. Əс. Т'б.

431

Əз дьгəръм к'учə-к'учə,
həр бəлгəки гьрт алучə,
Айе мьн сəвавар'а нəминə,
Йанга мьн у к'əлəше мьн həвр'а п'учə.

Шӧр. Щьм. К'əл·

432

Qизти чьqа хwəшə,
Букти гӧла гəшə,
Дьк'əвə бəр даре дəргуше,
П'əр—баске we дьwашə.

Зəр. Qəйм. Ərд.

433

Ч'əме ве Мураде гӧшə-гӧшə,
Кəвре орге qаз-qӧр'ьшə,
К'идəре həбə бəжна лawке мьн дурва к'ьвшə.

Бah. Мьст. Сич.

434

Дьле мьн дешə, дьле мьн дешə,
К'иске к'əлəш лawке мьн qəйт'ана т'ел бь к'ешə,
Гəдə лawко, wəзе сондəке жь хWəде бьхазьм,
Бəра щотə дьране мьн пеш дьране тəва бешə.

Сим. Qəйм. Ч'ат.

435

Наве шəнйа' лawке мьн Дəwрешə,
Мьн тəw'л дайə дора эшə,

Ло, ло, гәдә, дури мьн Ћәр'ә,
Әз нәхашьм, сәре мьн дешә.

Щәр. Әс. Т'б.

436

Дәлале дьле мьн цотә, щот хәтеда,
Алик гайә, йәк гамешә,
Әзе Ћәр'ьм щәм рабе ә'ләме рәщәчи,
Бьра мьле дәлале дьле мьн нәэшә...

Сим. Qәйм. Ч'ат.

437

Кәwа мьни пәз дьдошә,
Дәстәке we ә'лбейә, йәк бәрошә,
К'әтә дәсте к'оти шьндоке мера,
Нә дьк'ьрә, нә дьфрошә.

Әт. Щьн. Гйәл.

438

Беривана мьн пәздошә,
Дәстәки we ә'лбә, йәк бәрошә,

Баве беривана мьн йəки сəр софийə, р'əнг чəрчийə,
Wəхта qəлəн стəндьне əw имана хwə дьфрошə.

Qəр. Мəм. Арт.

439

Р'енга гӧнде мə бь п'ушə,
Сəр сəре гədə лawке мьр'а те щоте тəйре qəрəqушə,
Гədə лawко, дə тӧ wəрə мьн бьр'əвинə,
Нə мьн дарə нə дəргушə.

Щар. Əс. Т'б.

440

Дьле мьни аха-ахə,
Лawко, чите бьк'ӧт, кӧлав рахə,
Лawке мьни ӧсаи бабахə,
Финщане qawe дəсте аґа нагрə нахwə.

К'aw. К'əр. Əрд.

441

Т'əw ле, ле, т'əw ле, ле мəлə Дӧрсьме те бь тозахə,
Qиз у буке гӧнде мə веспе həв гьртьнə дьгəрьн таґ
бь т'аґə,

Ḥәрче кавле гӧндада дӧ дьл. чар чә'в Ḥәвда Ḥәнә,
Т'аса ава сар бей Ḥәв наxwә.

Щәр. Әс. Т'б.

442

K'awe, сьбәйә, р'абә сәр xwә,
Шушә ә'йна бьдә бәр xwә,
Мьн сонд xwарйә, адәк пер'а,
Т'ӧщара наве зәwаще нәйньмә сәр xwә.

Гӧл. Ә'т'. Норк'

443

Кәчке, хәбәрәке орта мьн у тәда Ḥәйә,
Нәчә нава Ḥәвал-Ḥогьре xwәда нәвеж,
Мьне сонд хәрйә әзе бәре xwә бьдьмә Иране,
Тәр'а базар бькьм к'арбара эщие дьреж.

Хәм. Ḥ'әм. П'ерс

444

Гәдә лawке мьн шьване пәзе заи,
Мьштька дестда зерькьлдаи,
Хӧде хьрабкә мале бава Ḥәqе даи.

Зьб. Шәw. Qам.

445

Иро ә'wpә, бьвә саи,
Р'еке бьк'әвә ви чӣаи,
Хази әзе бьвама тьвьнгәке
Бьк'әтама мьле тә пәйаи.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

446

Бәрфәке барийә ль ви чӣаи,
Мьжәке гьртйә сәр чадьра ви ахаи,
Чawa зәнда к'awa к'ӧбар иро дӧ р'ожә
К'әтйә бәр сәре ви тьхаи.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

447

Иро ә'wpә, теки саи,
Р'еки чеки пьшт ви чӣаи,
Әз к'әләш к'awe xwә теда һ'әрьн wарьн хер у шаи.

Гӧл. Ө'т. Норк'

448

Wəйла ль мьн хəрибе,
Wəйла ль мьн бе həвали,
H'ьсрəта мала бави.

Ман. Гев. P'əw.

449

Мьн хəзаləке p'акьрйə p'абу p'əви,
Əwe дайə бəр xwə мерг у зəви,
Эле k'awe, wəки сəд сал ə'мьре тə бə,
Əзе сурəте тə бьгрьм бьдьмə бəр ви дəви.

Ə't'. Шəр. Норк'

450

Кəвьре T'ьльк, кəвьре ниви,
Əзе дьа—дьрозга hатьме, паше hиви,
Домаме, wарə p'амусанəке мьн k'əрəмкə,
Xwə тӧ хатуна Фəрхан у Фəтма нəвйа нə четьри.?

Сим. Qəйм. Ч'ат.

451

Бәнги, сәд щар бәнги,
Дәре чити, qawe рәнги,
Wәхте мьн гәдә лawьк щәм hәв дьбиньн,
Мәчьн кавле гönда, мәкьнә дәнги.

Баh. Мьст. Сич.

452

Мале мә данинә ви бьльнди,
П'оре гәдә öсанә, бина п'әре тәйре hьнди,
Те льнге xwә нәбьр'и жь ви гönди.

Ә'т'. Шәр. Норк'

453

Qәwe, тö нә бьльнди,
Нә бәдәwи нә рьнди,
Ху-хәйсәте xwәва тö h'ьзкьрйа мали, гönди.

Щәр. Әс. Тб.

454

Qöльнго, qöльнга hьнди,
Малхьраво, баскада п'әр'бьльнди,
Дә тö бежә lawke мьни тели дәлал тә к'ö ди?

Сим. Qәйм. Ч'ат.

455

Зәwал гәдә, чьр'а чур'и, лаwко, чьма һа ль кәжи,
Ишәв эварда ч'ә'ве мьн майә бәжьн у бала ордама тә жи,
Агьрәке сәре дьле мьнда дьшхӧлә,
П'ьрискәке бьпәкә, кәре кәзәба тә жи.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

456

Мьне бостанәке хwә у тәр'а данйә кӧндьре бәжи,
Мьне ав дайә, бещәркьрйә пе дәсте хwә у тә жи,
Кӧле, те р'уней мала qомсие-нәмаме гӧнде мә жи,
Чьма т'асә ав бәрданә орг'а дьле мьн у тә жи.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

457

Һ'әсько, паизоке мьн кьр гази,
Дара бәлга хwә дәwшандьн,
Гәрдәне wан манә тә'зи,
Орт'а хач у хьрдьнәби тӧ һати,
Баqә гӧл у сосьн мьн дьхази.

Ә'л. Ә'м. Qам.

458

Чь әвинтийа мәйә дьзи,
Нишанйа тә щәм мьн рьзи,
Мьн тьре хwәйе созе хwәи,
Мьн ньзанбу дәрәwини, qьрарсьзи.

Щәр. Әс. Т'б.

459

Бәжна мьн, ханьме, дара дәзи,
Пера бьскьн, пер'а кәзи,
Гәдә лawке мьн пар ван чаха р'амусанәк мьн хастьбу,
Qам—qödöме мьн ләрьзи.

Щәр. Әс. Т'б.

460

Хwәдео, тö баки рaки,
Ван ә'wра жәв бәлаки,
Мьн зәрие т'әв hәв шаки.

Фәт. Ә'т'. Норк'

461

Бәйазе, әз ль п'ики, тö ль п'ики,
Әме чона сәр qазики, щәм мьфтики,

Бәйазе, мьн к'офи харкьр сәр алики
Дьве дӧ сәре че ћәвр'а начьнә сәр бә'лгики.

Хәм. Ћ'әм. П'ерс

462

Лawке мьн п'але зәвйа стьри,
Ћьм дьдру, ћьм дьгьри,
Wәки мьн бав у бьре шәрм нәкьра,
Мьне бьда дәсти тьрмьхе,
Әзе ћеди-ћеди бьчума али.

Ниг. Әс. Qам.

463

Вали гели, wали гели,
Агьр дадьм, буз бьћ'әли,
Чawa сала исальне хорте мәхсудиа,
Сәр мьн бунә агьр хали.

Гӧл. Ө'т'. Норк'

464

Әзе чawa бькьм хwә ви дьли,
Минани стәйрка qӧрьха пешиа ћиве дьмьлмьли,

Хwәде де у баве хьрабр'а қәбул нәкә, әзи дамә к'оти
шьндоки мера,
Агьрәки к'әтйә нава дьле мь чаwа дьшхӧли.

Әт. Щьн. Гйәл.

465

Әзе ча бькьм хwә ви дьли,
Пер'а бьскә, пар'а гӧли,
К'awa к'ӧбар нона стерка qawa qӧр'и, пешиа hива
дьмьлмьли,
Хәлqе к'әтйә дәрде мал-hале дьнйальке,
Әз, мә'рьме хwәде, к'әтьмә дәрде hале хwә ви дьли.

К'әм. Шaw. Гйәл.

466

Бәрфьм, бәрфа ви hелани,
Н'әлйам, нә Н'әлйам, к'әси ав ле нәани,
Хази бьвума гьстиләкә qаш алмасти,
Бьк'әтама бәрйа тә мевани.

Щәр. Әс. Т'б.

467

Эваре мьн щи дани,
Мәт'а Әсмәр, дәрде дьле мьн ньзани,

Хәлqе к'әтйә дәрде мал-h'ала, кәч у кӧра,
Әзе к'әтьмә дәрде тә мевани.

Әт. Щьн. Гйәл.

468

Тә шал рәши, шал мадани,
Дә тӧ бажо дәре мала баве мьн мевани,
Әзе щота зәр мәмька тәр'а бькьм п'ешк'ешвани.

Әт. Шәр. Норк'

469

Лawко, дьле мьн тәда, тӧ ньзани,
Мьне к'әрба дьла, qӧти-щгара тә дәрани,
Мьне кавла гӧндада хәме дьле xwә пе дани.

Мәh'м. Чач. Гйәл.

470

Гәдә qӧрба, дә тӧ wарә мала баве мьн мевани,
Әзе тәр'а дайньм кӧлаве сори Хӧрьстани,
Әзе тәр'а шәржекьм минга qәрә сәрбәрани,

Wəки де баве мьн го к'ане минга qəрə сəрбəрани,
Əзе бежьм, баво, шьван кӧр'е хəлqе бу, чоле нəани.

Фəт. Ə'т'. Норк'

471

Ло, ло рəшо, мина тəни,
Фезеда тунщьк, бнйеда ə'ни,
Тəе мала хəлqе хьраб кьрйə,
Xwə we бəжне, ль wи к'əни.

Зəр. Qəйм. Ərд.

472

Лawко, qӧрбан, мьн бьhистйə тə жьн ани,
Мьне дəрик дада, шинəк дани,
Ə'йнəте həвал-hогьрар'а
Диса ширьн-ширьн наве тə hьлани.

Ə'т. Шəр. Норк'

473

Зозан нəма мь ле дани,
Кани нəма, ав ле ани,
Мьне созəке дайə xwəде нədə п'ошмани.

Ниг. Əс. Qам.

474

Ә'wр-ә'змане қӧльнг саи,
Мә чъкйанә щәw у кани,
Һәйло, кәwa гозәл, к'awa к'ӧбар ав к'ӧ ани?

Ниг. Әс. Qам.

475

Эле к'әләше, кӧлмал, зозан нәма мә ле дани,
Кани нәма мә ав ле ани,
Дә бьра хwәде мала байск'ара хьраб бькә,
Чawa наве кәwa гозәл эледа дәрани.

Р'ьз. Щьн. Әрд.

476

Ә'wр-ә'змана шewрәк дани,
Щот кәwотка чъвика хәбәр ани,
Чawa сала исальне дәсте дайка дәргуше гьртьн мал дәрани.

Гӧл. Ә'т'. Норк'

477

Ч'йа нәма мә ле дани,
Кани нәма ав же ани,

Бәхте мьн у гәдә лawке мьнрa
Исал бу qӧльхи, нангьрани.

Щәр. Әс. Т'б.

478

Wила Wане, ль мьн Wани,
Гәдә лawко, hәчa мьн гот, тә мьрa нәани,
Тә мьсqалә кьле Сьбh'ани мьрa нәани,
Дьбе дур бу, дәрәз бу, мь хwәр'а нәкьрә баргьрани.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

479

Оло гәдә, мьн щи дани, мьн щи дани,
Әзе к'әтьме т'әв т'атеса тә мевани,
Дә бьра йәки щавәкә хере мьр'а банйа,
Бьгота гәдә дьлк'әтйе тә wәлате хәриба hатйә,
Бьра хьринйа мьрьне бьhата сәр ви щани.

Әг. Т'ещ. Сич.

480

Әзе гӧльм, гӧла hени,
Ҥешин дькьм сәр акушке, пьшта хени,

Иро дӧ роже мьнә хәлqе тели дәлал нәдйә,
Өзе кәрьм, гежьм, сәвдәсени.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

481

Эле әвине, әзә гӧһар у бәни,
К'әтьмә бәрәка Хемуре, qиз, шьван у гавана нәма бәхте мьн дьк'әни,
Бьра хере нәбинә де у баве әвинйа,
Чawa qәдре хwә данә сәр qәдре мале дьне,
Н'әчe h'әфт сали дьле мьн те һәбу, әз нәдаме,
Өзе рабум дамә коре Надьри-Бадьри дәвдьран р'ьзи, п'ап'ах гәни.

Ө'л. Ө'м. Qам.

482

Әвини, хwәш әвини,
Һатйә малә баве тә хазгьни,
Һәки дьбә, бьра бьвә,
Һәки набә, wи хӧдейо тӧ һәв бини.

Әт. Щьн. Гйәл.

483

Лawко, мьне кание ав һьлчьни,
Мьн дина хwә дае, йәки к'awи к'өбар,

Ћат сәр мьле мьн сәкьни,
Лawко, к'әрба дьл бу, ида мьн нәпьрси,
Тӧ азәпи, йане жьни.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

484

Чь сәһ'әтә сәр ви т'әхти,
Өз ч'уч'ькьм, тӧ бебәхти,
Өзе ә'мрзанеда ньзаньм,
Бәжн-бале wәкә мьни.

Шӧр. Щьм. К'әл.

485

Мьн жь бире ав Іьлч'ьни,
Сйарәк сәр мьн ә'вдала хwәдер'а сәкьни,
Заре мьн, әвдала хwәде нәгәр'йа,
Мьн бьгота, хорто, тӧи азапи, йани жьни.

Ә'т'. Шәр. Норк'

486

Дьле мьн диwаре гола бьни,
Мьне к'ӧм—к'олоз дани,

Щанйа тәр'а гиһа чьни,
Ә'мьрда әз ньзаньм, бәжнеда wәкә мьни.

Ниг. Әс. Qам.

487

Әзе һ'әвьм, һ'әва бьни,
Мьне кӧлав дани, р'ьһ'ан чьни,
Домаме, әзе ә'мре тә ньзаньм,
Ле тӧ бәжнеда wәкә мьни.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

488

Qәмәра мьнә рәшә, тари,
Мьне эла һ'әснйада бьжартйә,
Нава һ'әзар һ'әйсьд мали,
Хзема qәмәра мьн шкәстйә,
Дәлал һ'але мьн дәйндари.

Щәр. Әс. Т'б.

489

Йари бь мьн йари,
Әзе бәре хwә бьдьм ви диwари,
Әзе зәнда хwә бьдьм
Бәр сәре тә сефил, жари.

Щәр. Әс. Т'б.

490

Ч'йа бьльндә, начьмә сери,
Кәwа гозәлә гогәрчин дәре гоме пәз да бери,
Wәки гөнди, мали щинар, жь хwәра бежьн,
Әзе һәсп у зина хwә бьфрошьм,
Qәwл у qраре хwә биньмә сери.

Әʼг. Ав. Кʼәл.

491

Бәр акушка мәкә тәʼри,
Гөл, нур бәжна тә дьбәри,
Тей мала баве мьн,
Чьма өса дьлсари.

Әʼг. Шәр. Норкʼ

492

Тә чәʼврʼәше һʼәва тьри,
Синг сәдәфе мьрщанкьри,
Һʼәфт салики әʼмьре хwәда хwәрʼа qорьхкьри,
Сала исал чawa кʼоти шьндоки мера хwәрʼа бьри.

Ниг. Өс. Qам.

Institut kurde de Paris

493

Тә чә'вр'әше һ'әва тьри,
Мьне нава гӧнде Мәдәра qорьх кьри,
Һ'әта чумә wәлате хәриба һатьм,
Qәнща дити, хьраба бьри.

Сир. Гӧһ. Ч'ат.

494

Дә'wәта тьр'и-вьр'и,
Әзе шәржекьм голке гӧр'и,
Харне чекьм бь wи гошти,
Бь картоле чарсуйе сӧр'е бьри.

Щәр. Әс. Т'б.

495

Әз хәрибьм нә жь ви гӧнди,
Әзе һатьмә р'уньштьмә бәр диwари,
Стунга мьн харкьрйә бәр кел у кәвьри.

Сир. Гӧһ. Ч'ат.

496

Дәре мала баве мьн даре тьри,
Автйа ә'зизе дьле мьн hат бӧhӧри,
Дайә qьр'ка дәлале дьле мьн к'әла гьри.

Сир. Гӧh. Ч'ат.

497

Дилбәр, дьле мьн h'але тә дьгри,
Мь hәйрана бәжн у бале ч'ә'в у бьруйа, дәв у дьране тә шәкьри.
Тә чьма wәлате хәриба әз мәлулкьри?

Ә'г. Т'ещ. Сич.

498

Мала мире мьн ле кьри,
Синг-бәре к'awa к'ӧбар ӧсанә, мина зер'е ч'әмьлкьри,
Лawко, hәрке пьр'са р'астйе мьн дьпьрси,
Әзе чәнд салака сәр тә р'унем нәмеркьри.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

499

Т'аса гәньме h'әв-h'әв кьри,
Мьне кәла Р'әwане нәqәв кьри,

Әзе гәдә лawке хwәр'а бьк'ьр'м,
Дәстәк к'ьнще авзер'кьри.

Ә'т'. Шәр. Норк'

500

Тә ч'ә'вр'әше, h'әва тьри,
Гӧлта сйара hат дабьри,
Кәч'е, әw чь кӧле ле дьмьри,
Дә wәрә бежә тӧ qиза к'е четьри.

Ә'т'. Шәр. Норк'

501

Т'ат матана Бьшери,
Р'ьh'ана нав нери,
Сәд сйар бажон бәр дери,
Кәч'ке, надьм т'ӧ мери.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

502

Hива гӧнде мә дәрк'әт кәри-мәри,
Шәwqе дайә, к'оч'ка бәләк зьрза дери,
Әзе бьшкеньм к'ьлита дери, hәрьмә сери.

Над. Т'әм. Әрд.

503

Эле дине, хәме мьн хйале тә да бери,
Дә тӧ щьхарәке чекә бьдә дәсте мьн каләмери,
Кәwa гозәл пар ван чаха йа нәвсе щане мьн т'әне бу,
Исал жь пер'а к'әтйә дәсте wи h'әраме мера,
Ньзам we чawa hәрр'о hәр'ә сери.

Ә'т' Шәр. Норк'

504

Мә дәрк'әтйә hива кәри,
Шawqe авитйә р'әхе дәри,
Бьра хwәде мьразе мьразхаза бькә,
Чawa мьразе мьн кәwa гозәл кawле гӧндада hатә сери.

Мәh'м. Чач. Гйәл.

505

Гәдә лawко, тӧ к'әри, к'әре нери,
Дәwca wape мала баве мьн дьчери,
Ч'ерә тӧнә, дәwca чере тӧ сәргина дьhери.

Хәм. Ь'әм. П'ерс

506

Кәч'е, тӧ дәлалйа дайка пири,
Әз неч'ирваньм, тӧ неч'ири,

Wəpə p'амусанəке нəвса мьн к'əрəмкə,
Ӈ'əта мьразе дьла дьчə сəри.

Ə'т. Шəр. Норк'

507

Р'енга Анадолие мə бу дöр'е,
Лawко, чь те сəре тə, бьра бе сəре мьн п'ор'кöр'е,
Wəхте qöсесйа пəзе баве мьн бьр'и,
Хwəзла мьнə wи чахида,
Мьн лawке мор мьзгəвте хwə п'əв гöhери.

Ə'т. Шəр. Норк'

508

Тö вандəра чь дьгəр'и,
Гисме кондьра дьки ӈ'əр'и,
Йəqим бьзанби, тö köштьна мьн дьгəр'и.

К'aw. К'əр. Ərд.

509

Дьле мьн кəвотка ль ви к'ьр'и,
Мьне дəст авитйə, кəвотк фьр'и,

Мьн бьҺистйә тӧ зɔwьщии,
Мьн гӧмана хwә тә бьр'и.

Әт. Щьн. Гйәл.

510

Гӧли сорә, кавле гӧнде мә к'ӧрси-мьрси,
Һәʼчʼа чу Һат мьн ле пьрси,
Һәке Һуне пьрса сьнг у бәре кәwа гозәл мьн дькьн,
Ӧсанә, бина кание сьнге Әләгәзе,
Мәрие сьбе зу р'адьбә, дәве хwә дьке caw дьк'әвә
дьране мәрйа.

Сьмбеле мәрйе ле дьqәр'ьси.

Хәм. Ҥ'әм. П'ерс

511

Р'енга Т'ьлбисе к'ӧрси-мьрси,
Һатьн-чуин мь ле пьрси,
К'әләш лawке тә дӧхә ава К'ӧр'е, нане тьси.

Гӧл. Әʼт. Норкʼ

512

Дьле мьн дьле кәwа пә'ти,
Әзе р'абьм текьм нав нанәки же Һьлати,

Дәлале дьле мьн хәйдйә де у баве дайә сәр р'енга ве
Идьре.
Әзе ньзаньм дәлале дьле хwә бьшиньмә к'и wәлати.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

513

Әзе кәwa пә'ти,
Чawa кьрьм нава нане ньлати,
Әзе ньзаньм хәрибе мьн
Чу к'и ери, к'и wәлати.

Мәһ'м. Чач. Гйәл.

514

Чь дәсмалә гөлә чити,
Мьне авийә сәр даре дәсте тә ә'гити,
Ньки qизти бу, бу. нәбу бьрг ньр'ә сәр дәwране
жьна бити.

Над. Т'әм. Әрд.

515

Чь кьрасе чьл бь чити,
Мьне авитйә сәр мьле тә т'ор'ьни, тә тосьни, тә ә'гити,
Бьра хwәде мьразе мьн у тә хорти баве сәр даре
жьна бити.

Шәм. Мәм. Сич.

516

Qəməра мьнə р'əшə тари,
Мьне бьжартйə нава h'əйсьд мали,
Qəлəне qəməра мьн бешкьн,
Ħəгəр Ħабуна мьн те дəрнəк'ət
Бьра алик'арйе бьдьнə мьн гӧнд-гӧндити.

Щəр. Əс. Т'б.

517

Мьн бь qизти, тə бь хорти,
Ħəр'ьн бəр зйарəта тə дьготи,
Жь мə Ħəрда к'е п'ошманбə, пешйе корбə, паше к'оти.

Щəр. Əс. Т'б.

518

Лawко, т'ьлйа мьн дешə, мə'ра гəсти,
Мьне бьħистйə тə сəр мьнр'а qизəк хwəсти,
Ħəрге мьн р'ьндтьрə бьра р'уне сəр дошəке, əз бəрдəсти,
Ħəрге мьн нəр'ьндтьрə бьра тек'əвə сəр говəнде ч'ə'ве ħесьр, дьлшкəсти.

Мəħ'м. Чач. Гйəл.

519

Ло, ло, гәдә, тӧ нә тышти,
Бәр дәре мала баве мьн р'уньшти,
Дә тӧ хәбәрдана дәр у щинара
Хwәр'а мәкә бар-пьшти.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

520

Бәжна лawке мьн qӧти-мӧти,
Мьне дайә к'ер у хәнщала ле хәвьти,
Иро чаре тәйә, пенще мьнә,
Мьне тӧ нә дити дьл-щәгәре мьн п'әр'ьти.

Бah. Мьст. Сич.

521

Ḥ'әвә тә'ти, ḥ'әвә лә'фи,
Хwә бьдә сәләфе сйара ви т'әрәфи,
Исал wәрә мала баве мьн
Бьнḥер'ә мьн у к'елме,
Дәв у дьране мьнә сәдәфи.

Щәр. Өс. Т'б,

177

617—12

Institut Kurde de Paris

522

Гӧле, рәбәне, кона жь кона һәри пешин,
Кәwa гозәл йәкә бьльндә, чә'вбәләкә, мезәр һешин,
Әзе бона хатьре кәwa гозәл чә'в у бьрие бәләк чәнд салака дьгәрьм,
Бь һесири, т'әнгәзари бь дәwреши.

К'aw. К'әр. Әрд.

523

Коне мала баве к'awa мьн чәпә р'иши,
Әзе р'оке һәр'ьмә меван бь дәwреши,
Кәче, әзе рамусанәке жь тә бьхазьм,
Иро бәхте мьнр'а пез дьдоши.

Ә'т'. Шәр, Норк'

524

Синг зәр, синг данә зәр,
Мори дьди сәр ньqьши,
Дьле хорта сәр кәрьши.

Бaһ. Мьст. Сич.

525

Әре, лawко, мьн бьһисти тӧ зәwьщи,
Гӧнди-малиа т'ьре әз бьә'щим,

Әзе hәрьм йәки öса бьстиньм,
Фәлqа сьмела wи нарьнщи.

Щәр. Әс. Т'б.

526

Wәй хәльqо, тö хальqи,
Дар у дьр'и тәв альqи,
Ахьрйа мьн ,к'әтйә-нәк'әтйә дәсте хортәки чардәh сали,
К'әтйә ви кале кьли-кори, чә'в шәльqи.

К'ö. Ә'ли. Т'б.

527

Сабун hатә, сабуна р'әqе,
Әзе hәр'ьм бьк'ьр'ьм wәqи-wәqи,
Ьәки лаwке мьн hәр'ә wәлате хәриб,
Бьра жера бежьн кöр'е фәqи.

Сир. Гöh. Ч'ат.

528

Ч'әм дьк'ьшә, ав тәньк,
Нәп'ака мә кьрйә рьк,
Wәрә әз тә бьрәвиньм,
Әм hәр'ьн гönде Т'ьльк.

Щәр. Әс. Т'б.

529

Ḥəри дəлал, ḥəри дəлал.
T'аса сьпи, ава зəлал,
Əзе бöхöм, дə тö бежə нəвса щане тə ḥəлал.

Зьб. Шəw. Qам.

530

Мьразе бедьл
Мина məшка бьк'ьл,
Чawa кönде р'уни дəwcə шарур бьлбьл.

Qəр. Məм. Арт.

531

Əзе пирбум, qədре мьн нəма,
Дəв у дьран бунə шəма,
Ль ḥ'əйфька лawинйа xwə мам.

Р'ьз. Щьн. Эрд.

532

Əре фəлəк, мал шəwöти, əзе qизтанйа xwəда чьqас жир бум,
Əре мала баве тə шəwöти ле əзе хортанйа xwəда xwəш wəзир бум,

Әме к'әтьнә qар бәгаре дь малада, чь зу кал бум, чь зу пир бум.

Р'ьз. Щьн. Әрд.

533

Зәwал qörба, тӧ we дьчи h'але мьне чawабә,
Әзе ногьла тәйра ль ә'змана, hәwa бабьм,
Нава к'ома hәвал-hогьра,
Ль wәлате хәриба сәр мьле тә пәйа бьм.

Ә'г. Т'ещ. Сич.

534

Әзе кьньм, бьльнд набьм,
Зер'әки мәh'мудимә, храв набьм,
Wәки Щангир аґа әл-ә'шира хwәва бе хазгьнйе мьн,
Т'әшн-кӧлйава хWә нагьрьм бәрва р'абьм.

Щәр. Әс. Т'б.

535

Hәр баґьм, баґьм, баґьм,
Дәма к'awa хwә нәбиньм,
Нә мьримә, нә саґьм.

Ә'г. Т'ещ. Сич.

536

Оро гәдә, тә әз нә хwәстьм,
Нә р'әвандьм,
Кьрьмә дәзмаләке qәвза,
Qәма хwә аландьм.

Qәр. Мам. Арт.

537

Әре, лawко qөрба, мала мә данинә пьште гьра,
Әзе hәр'ьм агьрәки биньм сәва щьғара к'әләш лawке хwәр'а,
Агьр к'әрьми мйа бу, т'ьли-печ'ие к'әләш лawке мьн шәwьтандьбу.

Әзе чь бежьм, чь нәвежьм,
Әзе ч'э'ве р'әш бәләк чь бьр'ежьм,
Hәр'ьм hьнда мала, нәйника бәр пьшта хWә бавежьм.

Әт. Щьн. Гйәл

538

Гәдә hатйә чойә мала мәзьн,
П'ап'ах харкьр, деран әзьм,
Лawко, qөрбан, те hәке неч'ирвани,
Вьрда wәрә, хәзал әзьм.

Хәм. Н'әм. П'ерс

539

Лао, қörба, ha ль сәр мәр'а мире мәзьн,
Бьниа мәда ава ч'әм у канйа дьләрьзьн,
Ћ'әрке h'әләлйа мьн заньби, Ләйле төи, Мәщрум әзьм.

Сьл. Ћ'әс. Арт.

540

Гәли к'ур бу, дарр'а к'әтьм,
Бьльнд фьр'им, алчах к'әтьм,
Нава hәвал-hогьран, hәм р'әбәно, hәм сефило әзьм.

Сир. Гöh. Ч'ат.

541

Әзе нә гöльм нә нергьзьм,
Әзе к'әтьмә дәсте Гöлое кьнькда,
Әзе нава хале р'әшда зу бьр'ьзьм.

Хәм. Ћ'әм. П'ерс.

542

Әзе рьндьм, baha накьм,
Әзе hәр'ьмә щәм қәләчи, xwә қәләкьм,

Һәрке қәла дькә, бьра бькә,
Һәрке қәла накә, әзе һәр'ьм xwә дардакьм.

Шк. Мус. Арш.

543

Тӧ шәкьр би, тә'м накьм,
Гӧла бага би, тә бин накьм,
Мьне бь дьл йәк һ'әбандйә,
Хӧламтийа wир'а тә қәбул накьм.

Щәр. Әс. Т'б

544

Дәре қӧт'ие вәнакьм,
Дере қьшмор хонакьм,
Дьле lawка кӧл накьм.

Щәр. Әс. Т'б.

545

Зозан сарә, дәбир накьм,
Әз кьрасе шә'р xwәнакьм,
К'awa к'ӧбар нава к'ома хайи-хӧданада дәйндар накьм.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

546

Кьрасе шә'р әз хwәнакьм,
Ћәрчар мәће зьвьстане дәбур дькьм,
Әзе дәлале дьле хwә, бьранге чар хушканә,
Нава к'ома нәйар у дьжмьна, дәйндар накьм.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

547

Дәрде дьла әз нәландьм,
Әзе нәwерьм тьрса ћәвал-ћогьра әшкәләкьм,
Ћәвале дора мьн öсаньн,
Wәки сöр'әке мьн, ә'вдала хwәде, бьвиньн ст'ар накьн.

Гöл. Ә'т'. Норк'

548

Әз кьрасе шә'р хwәнакьм,
Дәшта Р'әwане гәрмә, тәйах накьм,
Пештьри тә, сәбра дьле мьн, р'амусана кәски накьм.

Щәр. Әс. Т'б.

549

Әзе хәзале чйае Алöдарьм,
Әзе wәрдәка гола Самсунe сарьм,

Wəзи пар ви чахи нечира тәйре бази бум,
Исал кӧнде кор qəфа зьнерда əз дьхарьм,
Əзе сəбани чə'в у брйе бəлəк кавле гӧндада hесирьм,
ӧстӧхарьм.
Əзе руньштьмə h'ətани сьбе дьгрим hа дьнальм.

Хəм. h'əм. П'ерс

550

Əзе гӧльм, гӧла сорьм,
Бəр п'але ль ван гəлйа дьчълвьльм,
Əзе xwə бавежьм бəр бəхте шьван у гавана,
Бьра мьн нəчьньн, əз мəлh'əма бьрина дьльм.

Ниг. Əс. Qам.

551

Тӧ we дьчи əз дьминьм,
Тӧ дəзмала дəсте xwə бавежə, əз hьлиньм,
Həке дьчи wəлата əзе сəбра xwə пе бькьм.

Ə't'. Шəр. Норк'

552

Ч'йа бьльндьн, тə набиньм,
Гӧл сор бунə начьрпиньм,

Әзе дьчьм хәрибйе,
Тьрсьм бьмрьм, тә нәбиньм.

Щәр. Әс. Т'б.

553

Әз к'оч'әрьм, пәнир тиньм,
Мал у мала дьгәр'иньм,
Дьгәр'иньм, нагәр'иньм,
Әзе wa досте xwә qәт набиньм.

Шк. Мус. Арш.

554

Лawко, әзе бәрбәжнәке xwәр'а бьә'фриньм,
Наве лawке xwә теда бьньтриньм,
Шәв-ро сәр синге xwәи бози-бәйаз бьвьм—биньм.

Ә'т'. Шәр. Норк'

555

Ч'йа бьльндьн, әз навиньм,
Әзе щие h'әнәке дәрбазбуи р'уним,
Н'але дьле xwәр'а бьqир'иньм,
Бәлки xwәде херкә, лawке мьн бе, әз бьвиньм.

Ә'т. Шәр. Норк'

556

Ч'йа бьльндә, тә навиньм,
Хәлqе т'ьре әзә диньм,
Ньзаньн әз машоqе бәжна̄к'awa к'өбар, назьки—назәлиньм.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

557

Шәв радьзем, хәwн дьбиньм,
Дәсте хwә гәрдана зәр wәр тиньм,
Wәхта сьбе р'адьбьм мьн т'ьре р'астә, дьнйа дәрәwин
п'ошминьм.

Шәм. Мәм. Сич.

558

Әзе гөл сосьна бьчьрпиньм,
Дәстие гөла бьньтриньм,
Сор гөлаве ле бьр'әшиньм.
Сәр лawке хwәда ләз бьшиньм.

Әт'. Шәр. Норк̄

559

Кәче, көлмале, әзе к'оч'әрьм, хьраб мальм,
Гөндада р'ьә'тьм, беп'әргальм,

Сәва ч'ә'ве тә бәләк,
Ль кавлие гöндада әз дәйндарьм.

Ә'т'. Шәр. Норк'

560

Хәзале, әзе р'уньштьмә кавле гöндада дьгрим, wa дьнальм,
Сәбабн ч'ә'в у бьрйе бәләк hесири, стöхарьм.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

561

Әле дине, әзе тәйрьм, тәйре нерьм,
Ль синге Әләгәзе дәре мала баве тә дьч'ерьм,
Оро lawko, ньзаньм бәхте мьн бу, йан тә'ле тә бу,
Сала исальне әзе бь мерьм.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

562

Әз кәwьм, кәwa нерьм,
Сәр к'öләка баве тә дьзерьм,
Әз к'отинге шьнде баве тә нәwерьм.

Әт. Щьн. Гйәл.

563

Әре гӧльм, гӧла зәрьм,
Нав бахчанга Искәндәрьм,
Эт'им гәдә, те йанга нәфте бини,
Йанга h'әйшта әз к'әсәрьм.

Ниг. Әс. Qам.

564

Ћәре lawко, qӧрбан, тә ль чә'ва әз динкьрьм,
Qәйд we анин, зьнщиркьрьм,
Әзе пар ви чахи кӧлилкәкә сәре чйа бум,
Тәе сала исальн нава синг у бәре xwәда кәли кьрьм.

Р'әш. Бас. К'әл.

565

Кӧрхал, әз гӧла сор бинтьрьм,
Әз шәкьре qәнда ширьнтьрм,
Р'астә әз h'ьсне дьне нагћижьмә walие Wane,
Ле әз ә'сле xwәда qиза walие Wane четьрьм.

Хәм. Ћ'әм. П'ерс

566

Әзе дьмьрьм, qә намьрьм,
Кәвьрәки гьран тӧнә әз ћьлгћьрьм,

Әʼрәба рәшә ле дәqанди,
Ћатйә дьве әз кәwа гозәл жи четьрьм.

Хәм. Ћʼәм. Пʼерс

567

Әзе тәйрьм, тәйра таwьсьм,
Сәре hʼәму рйа дьмәльсьм,
Ћʼәрче wәлате хәрибйе те,
Әзе hʼал-hʼәwале тә дьпьрсьм.

Щәр. Әс. Тʼб.

568

Әзе тәйрьм, тәйр таwьсьм,
Әзе кʼәтьмә мерга мала баве тә дьмәльсьм,
Лаwко, кʼоти-шьндоке мера wедәре бу
Ләма ле дьтьрсьм.

Сир. Гöh. Чʼат.

569

Әзе тәйрьм, тәйра таwьсьм,
Сәре ренга Әләгәзе дьмәльсьм,

Әзе дькьм созе рәве бьдьмә дәсте көре фьланк'әсә,
К'ома хwәйе мьн hерсә, әз дьтьрсьм.

Гөл. Ә'т'. Норк'

570

Hәвраз чум, бәржер hатьм,
Әзе расти к'awa к'өбар hатьм,
Әве qиза к'әре авр'уке өса да мьн,
Мина тира Муше әз hьнгавтьм.

Мәh'м. Чач. Гйәл.

571

Әзе кәwьм, кәwa нерьм,
Фьримә чумә сәр мьск'ане баве хwә дьчерьм,
Дьнйа—ә'ләм hәму ашьqе кәч'ин бунә,
Әзе ашьqе жьна бемерьм,
Дьло, хьрабо, бь тә нawәстьм.

Зәр. Qәйм. Әрд.

572

Әзе бь Әрдише бь т'елехьм,
Шә'ре бьшиньм, qотка лекьм,

Әз көр'е хәлке тек'әвьнә к'еф-h'әнәка,
Һәки де у баве мьн готьн әw чьйә, чь нинә,
Әзе бежьм әз софимә, мала шехьм.

Зәр. Qәйм. Әрд.

573

Дәлал, һәйра гөнде мә гөнде нәмәрда,
Бьра эш тек'әве у жан бь сәрда,
Чawa жьнке дәлал к'әтьнә дәсте зьламе п'ис,
Нә тенә көштьн, нә тенә бәрдан.

Кар. Хач. Сов.

574

Чь ч'ьвикә сәре бәнда,
Хазла мьн зар-зьмане тә бьханда,
Жьна че дьк'әвә дәсте мере к'оти,
Нә те көштьн, нә те бәрдан.

Гөл. Ә'т'. Норк'

575

Кәwa гозәл аве жела тинә,
Һесьра сәр сурәте сорда дьбаринә,

Ӧиза к'әре, пар ван чаха тӧ йа мьн буй,
Исал к'әти дәсте к'оти-шьндоки мера,
Нә тей кӧштьн, нә тей бәрдан.

Ниг. Әс. Qам.

576

Qәмә р'әшо, qәмәк бәрр'а,
Дера сьиие, көртьк сәрда,
Мала баве тә шәwьтйе, тәе исал пера
Дьле мьн кьрйә щи-мьскәне кӧлан у дәрдан.

Мәh'м. Чач. Гйәл.

577

Чумә Муше дисан-дисан,
Qәйтан ани, доре к'исан,
Hәйа зьвьр'им hатьм, дәлала дьле мьн хwәстьн,
Ширани харьн, дәст рамусан.

Сир. Гӧh. Ч'ат.

578

К'әләше к'ӧлмал, wәхте мале мә кона бун,
Мьн у к'әләш лawке хwә соз у qьрар hәвр'а дабун,
К'агазе ӧнда бун, бәрәте мә р'ода чун.

К'aw. К'әр. Әрд.

579

Хәлqе зозане мә черандьн,
Хам бәрдира daw гәр'андьн,
Қәчке зома xwә ширәткьн,
Гәде зома мә h'әландьн.

Ә'т'. Шәр. Норк'

580

Лawко, ван шьванқ пәз к'ьшандьн,
Бериване мә р'енге xwә qәдандьн,
Мьне рамусане тәзә жь навса лawке xwә нәhевшандьн.

Ә'т. Шәр. Норк'

581

Тә ль чә'ва, чә'вә чәндьн,
Тә ль бьруйа гӧл говәндьн,
Хала орта синг у бәре мьн,
Т'ели ә'вдала xwәдеданә,
Донздәh qәләм дәфтәра нае xwәндьн.

Сим. Qәйм. Сиҷ.

582

Эле к'awe, тә qаше ч'ә'ванә чәндьн,
Перве hьлатьн, мезона xwә да бәндьм.

Ӏ'иждәӏ к'әшише фьла бист у чар мәлле сӧрмана,
К'очәк у ахӧида, сәр синге тә дьхwәндьн.

Әт'. Шәр. Норк'

583

Дькьм к'awa xwә бьхwәзьм,
Гәло к'awa мьн жь берие те,
Де у баве we мьн назьн,
We qәлән зә'фи бьхwазьн.

Әг. Т'ещ. Сич.

584

Кәwa гозәл, wәрә щәм мьн, әме бог'че дьла вәкьн,
Гази ӏәвал у ӏогьре херхазе дора xwә кьн,
Бьра бен сәр дәрд у кӧле мьн у тәда тәмашәкьн,
Ӏ'әрчка дәрде дьла дитйә, бьра т'ощар лома нәкьн.

Щәр. Әс. Т'б.

585

Әзе нәxwашьм, wарә сәр мьн,
Мьр'а бинә дәрмане дьл,
Дәрмане дьл дәст нәк'әтьн,
Кәwa гозәл диса ледә, wарә сәр мьн.

Мәӏ'м. Чач. Гйәл.

586

Дькьм к'awa xwə бър'əвиньм,
Гəло к'awa мьн берие те,
Де у баве we мьн к'иньн,
We qəлəн гəлəки бьстиньн.

Ə'г. Т'ещ. Сич.

587

Өзе чумə ч'йа, чйа мəлульн,
Дак'ətьм расте, гəньм hурьн,
Пар ви чахи əм щəм həв бун,
Исал h'əвт qонаха жь həв дурьн.

Щəр. Əс. Т'б.

588

Кəчъке дине, тə ч'ə'в у бöрйа əз дин кьрьм,
Тöйə динбуй, тə чьма бьске xwə чекьрьн,
Тə хəwe шəве, ch'ətе р'ожа мьн h'ərам кьрьн.

Шк. Мус. Арш.

589

Эле гьди, нишана зəрйа we бь зер'ьн,
Дə тö wарə сала исальн

Әме к'ере бәрйа, гьстилка т'ьлйа лəв бöгhерьн,
Хwəде хьраб бькə кавле гöнде мə, гöндəки ӧсанə,
Наhельн əз у к'awa к'öбар авр'уйə ч'ə'ва qьнйате дьла
ль həв бьнhер'ьн.

Ә т. Щ ь н. Г й ə л.

590

Əзе тəйрьм, тəйра h'öр'ьм,
П'ər'-qанате мьн т'öнə бьфьр'ьм,
Дьве хазгинйе кəwa гозəл зə'фьн,
Альнщйе wейə п'ьр'ьн.

Щ ə р. Ə с. Т' б.

591

Əзе тəйрьм, тəйра р'əшьм,
П'ər'—qанате мьн т'öнə əз бьмəшьм,
Хазгьнйе кəwa гозəл р'уньштинə чьл у шəшьн.

Щ ə р. Ə с. Т' б.

592

Тə чольнго чьqас тəнго,
Гиhа ле hатйə, р'əнг бь р'əнго,
Лawко qӧрба, wарə тӧ бьлуре, əз бь дəнго.

З ə р. Ə' в д. А л.

593

Наве лawке мьн Ә'гито,
Ло дəстмала чальм чито,
Əзе бавежьм сəр həрдӧ дəстан,
Дəрбаз бькьм ль ви гӧндо.

Сир. Гӧ. Ч'ат.

594

Ло пəйайо, ло пəйайо,
Сəре зəри-домаме бь қӧрбао,
Чь пəйəки шəрми бь h'əйайо.

К'aw. К'əр. Əрд.

595

Wəй Əрəзо, гəли лейо,
Бала xwə дьдьм, р'енга wəлате хəрибйе,
Нə кəс дьчə, нə кəс тейо,
Пьрса лawке xwə бькьм, hа жь к'ейо.

Мəh'м. Чач. Гйəл.

596

Wəй шьвано, мина ч'уко,
К'олоз сьпи, дор кӧлилко,
Ћəв хазьл ћьнге əз дəр мала баве тə бьбьм буко.

Шəм. Мəм. Сич.

597

Ло п'алао, п'ала гьро,
Сəре дə'са тə зəнгьло,
Тӧ wapə h'əфт сала
Мала баве мьр'а бьхəвтə əшq у дьло.

Зəр. Qəйм. Ərд.

598

Хəзəле qӧрба, əз хəзале чйае демо,
Бьнйа мəда к'оч у кəрынə,
Стӧ мəда зане у зьнарьн,
Р'е т'ӧнə əз жи бемо.

Хəм. Ћ'əм. П'ерс

599

Wəй гӧндино, wəй малино,
Кəвьр·кӧчьк ле барино,
Wə к'едəре əз lawke мьн бал ћəв дино.

Сим. Qəйм. Чат.

600

Ви зьнари, си мәзьно,
Щот кәвотка xwә да бьно,
Йенге мәзьн мере мьно,
Йенге бьчук т'йе мьно.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

601

Ло, ло ашо, аш кәвьро,
Тә ашвани, бь к'афьро,
Гәдә lawke мьн чойә ашда сьр'е бьро.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

602

П'алао, п'ала гьро,
Сәре дә'са тә зәнгьло,
Wәки мьн жь к'ома xwаи хөдане xwә шәрм нәкьра,
Мьне шә'ра сәре xwә тәр'а текьра си чадьро.

Бah. Мьст. Сич.

603

Lawko qörба, hива гönде мә дәрк'әтйә hива дö р'о,
Гәдә lawke мьн сәр бенә, әз höндöр'о,

Лawко qӧрбан, хазла wи дəwр-зəмани,
Тə бьгота qизе, мьн бьгота кӧр'о.

Хəм. h'əм. П'ерс

604

Ло, ло гӧндо, топ ле к'əто,
Кəwа гозəл дин бу, hар бу, чола к'əто,
Гəли гӧнди, мали щинарно,
К'е пəйк'əвə вəгəр'инə, hьм херə, hьм мьнəто.

Р'ьз. Щьн. Эрд.

605

Кəри пəзе сори хӧрто,
Орт'а hərд зома к'ори гьрто,
Həки гədə нас дьки нас наки,
Се т'ьлинга кӧлев кӧрто.

Сим. Qəйм. Ч'ат.

606

Жь Дйарбəк'ьр həйа ль вьр,-
Т'ərка к'əлəш гəwра накьм,
Həйа гиhа hешин бьбə ль сəр кəвьр.

Нор. Ис. Аш.

607

Лаwко, тә сәр кание хwә әгләкьр,
Мьн тә ньһер'и, қәт дәин нәкьр,
Әз мә'рьма хwәде сәкьним,
Мьн форма қаиш у қьма тер мезәкьр.

Әт'. Шәр'. Норк'.

608

Әре көр'о, көлмало, мь йари кьр, тә йари кьр,
Хәсука мьн р'уньштьбу ль п'әнщәре, мьн гөһдарикьр,
Хәсука мьн дәрде дьла зә'ф дитьбу қәт дәнг нәкьр.

Хач. Сет'. Аш.

609

Баран бари қә вәнәкьр,
Агаләра к'аре хwә кьр,
Әз йа тә бум, хwәде нәкьр.

Бан. Мьст. Сич.

610

Эле к'awe, баран бари қә вәнәкьр,
Ве паизе хелиа к'awa мьн бе фәйдәкьр,

Пар ви чахи йанга мьн буй,
Исал хwәде ль ә'рде нәкьр.

Әт'. Шәр. Норк'

611

Лао, қӧрба, мьн к'ьлам гот, тә т'әw-т'әw кьр,
Хәлqе т'ели дәлал мәh'әле жерьн дәст тә хәwкьр.
Йа тә сала' исальне сәре мьн кьр,
Т'ӧ кәсәки сәре кәси нәкьр.

Сьл. Һ'әс. Арт.

612

Wәй баране, wәй баране,
Мал шәwьтьйа, мал wерane,
Һ'әфт р'ожа бари, вәнәкьр,
Р'ожа һ'әйшта ә'рд шьл нәкьр.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

613

Бостан чәнди зәвәшә,
Һәр т'урәкә чьлшәшә,
Һәму йара бәлакьр,
Һ'әрәмбә, мьн тә'м нәкьр.

Ниг. Өс. Qам.

614

К'awe, гьдйе, дьне гэр'йам мьн к'ар ӈэкьр,
Мьн сэр мала мьвтйа фэл вэнэкьр,
Дьле хwэи кӧли бьрин р'эh'эт нэкьр.

Әт. Щьн. Гйэл.

615

Ах мэдэте, кӧлмал, ви зьнари ль мэ сикьр,
Бьшкок qэтйа, синг сьпи кьр,
Лawко, qӧрбан, дэ тӧ wэрэ р'амусанэке нава синг-бэре мьн бькэ,
Ӈэки де баве мьн гон к'йэ к'е нинэ, эзе бежьм
Гэдэ лawке мьн бьчукэ, нэзани кьр.

Р'ьз. Щьн. Әрд.

616

Гэдэ лawке мьн чо ре нивикьр,
Qӧт'и-щьгарэнга хwэ малда биркьр,
Сэва we qӧт'йе щьгаре э'мре мьн чо,
П'оре сэре мьн сьпи кьр.

Хэм. Ӈ'эм. П'ерс

617

Ви зьнари ль мә си кьр,
Бьшкок қәтйа синг сьпи кьр,
Ә'мре мьни сәд сали һәбу,
Мьне тәр'а т'әв ниви кьр.

Әт. Щьн. Гйәл.

618

Лawке мьн һат нәзаникьр,
Мала баве мьнда р'уньшт шәв бьһерикьр,
Әз, мә'рьме, мамә чә'вньһер'и,
Оло, гәдә, тә сьве ани мьн сафикьр.

Ә'т'. Шәр. Норк'

619

Мьн һ'әзьнга дур у к'уркьр,
П'ежгир ани т'ьтун һуркьр,
Гӧла незик қӧрбана гӧла дуркьр.

Баһ. Мьст. Сич.

620

Лawко, мьне дəре мала баве тəр'а лəзкьр,
Мьне дəзмала хwə дəсте к'отйа жьна тəда наскьр,
Мьне тьрса хwəйи-хwəдана ньфьр' тə кьр, хwə хьлазкьр.

Сим. Qəйм. Ч'ат.

621

Гӧле р'əбəне, мьне чə'ва дибу дьл qəйаз кьр,
Wəрдəке гол хьлазкьр, мьне к'əлəш лawке хwə
Нава эла нəсьнйада наскьр.

К'aw. К'əр. Əрд.

622

Кəwa гозəл сəкьни дəре мале, мьн нас нəкьр,
Шə'ра сери сор у зəркьр,
Əwe чарт'ьлйа сəре дьле мьн мəqəскьр.

Хəм. Н'əм. П'ерс.

623

Лawко, qӧрба, Гьридаг'а бəрбь wəлат,
Н'əчи кəсе бежə гəдə лawке тə hат,

Өзе чә'ве ч'әпе, мәмке рaсте бьдьм
П'ешк'еш, хәлат.

Зәр. Әвд. Ал.

624

Мала баркьр, к'оч бь р'е к'әт,
К'әwa гозәл хәмьли р'әх к'оче к'әт,
Дьле мьн, әвдале хwәде, шәwьти, агьр-алав пе к'әт.

Щәр. Әс. Т'б.

625

Гәдә лawке мьн чу wәлате хәриба дәрәнгибу,
Т'әви Р'омә рәшә фьрьнги бу,
Ьәйа hат ниве әмре мьн чу,
Фәлqа гөлиа мьнә р'әш сьпи бу.

Мәh'м. Qәр. К'әл.

626

Кәч'ьке, мәкә ахә—ах,
Тө бәдәwи, шәмчьрйах,
Де у баве тә бе иман
Чawa тө дан хорте йах.

Щәр. Өс. Т'б.

627

Дилбəр, щане, дьле мьн h'але тə хьраб бу,
Qоле зера сəр ə'нинга кəвəрда we бəла бу,
Дилбəра мьн нə т'əви бу, нə бави бу,
Ньзаньм нəхwəшйа к'е бу,
Нəвса щане Дилбəра мьн бит'əр бу.

Мəh'м. Qəр. К'əл.

628

Лawке мьн сəкьни дöшöрмиш бу,
Т'унщьк ə'нйе тиш бь тиш бу,
Лawко, бəсə тəйе гоште мьн харйə,
Н'əстйе мьн тəр'а чьр'əмиш бу.

Сим. Qəйм. Ч'ат.

629

Гəдə лawке мьн дəре мале дöшöрмиш бу,
Т'əмориа рəш сəр намьле тиш бь тишбу,
Бьра кöр'е сəбаб-байск'ара бьмьрə,
Гоште мьн h'əлиа, h'əстие мьн тəр'а гöрмиш бу.

Мəh'м. Чач. Гйəл.

630

Кəwa гозəл дəре мале сəкьни, дӧшӧрмишбу,
Кəзие сəр намьле тиш бь тишбу,
Пар ван чаха йанга мьн бу,
Сала исальн соз-qьрара п'озьлмишбу.

Məh'м. Qəр. К'əл.

631

Мь ди дӧ мьришк гӧнде мьн дəрк'əтьнə,
Йəк к'опəке мере мь бу,
Йəк делька жьна тə бу,
Хwəде тала щане тə qьсмəта щане мь бу.

Нор. Ис. Аш.

632

Щу, щу, щу, щу сəд щар щу, щу,
Минга к'уви, реч'а гӧр чу.
Нə т'аwи бум, нə бави бум,
Чапа ə'мре мьн дəрде дьл чу.

Баh. Мьст. Сич.

Institut kurde de Paris

Гәдә мә'ре рәш ре чу,
Хәм-хийәле мә бәр бе чу,
Дьбе хәлqе т'ели дәлал
Мина бәране п'ал у п'ул бу,
Сала исал тәв т'ален чу.

Щәр. Әс. Т'б.

Institut kurde de Paris

НЬВИСАРНАСИ[1]

Баh. Мьст. Сич. Баhара Мьсто-сала 1940-и жь дйа хwə буйə. Ӈ'əсьнийə, ль нəh'ийа Г'э'лине, гӧнде Сичанлуе дьминə.

Гӧл. Ə'т'. Норк' Гӧлизəра Ə'тар—сала 1937-а жь дйа хwə буйə. Оргьлийə, ль бажаре Ереване дьминə.

Зəр. Ə'вд. Ал. Зəра Ə'вдьле Бьшо—сала 1908-а жь дйа хwə буйə, ль бажаре Алма-Атае дьминə, республика Qазахстане.

Зəр. Qəйм. Ərд. Зəрифа Qəймəз—сала 1935-а жь дйа хwə буйə. Чӧхрəшийə, ль нəкийа Ӈоктемберйане гӧнде Ərдəшəре дьминə.

---

[1]) Qнйате дəрhəqа дəнгбежада, кӧ əм ль вьра бир тиньн, əw qнйате we hеменə, чь чах кӧ мə дьлок жь wан дəнгбежа ньвисинə.

Зьб. Шәw. Qам. Зьбеда Шәweш—сала 1890-и жь дйа xwә буйә. Мәндьки, ль нәһ'ийа Ћоктемберйане, гӧнде Qамьшлие дьминә.

Әт Щьн. Гйәл. Әтләза Щьнди—сала 1936-а жь дйа xwә буйә. Исәдьзи, ль нәһ'ийа Т'ә'лине, гӧнде Гйәлгода дьминә.

Ә'г. Ав. К'әл. Ә'гите Авас—сала 1931-е жь дйа xwә буйә. Ћ'әсьнийә, ль нәһ'ийа Т'ә'лине, гӧнде К'әләк'ут'а дьминә.

Ә'г. Т'ещ. Сич. Ә'гите Т'ещьр—сала 1922-а жь дйа xwә буйә. Ћ'әсьнийә, ль нәһ'ийа Т'ә'лине, гӧнде Сичанлуе дьминә.

Ә'л. Ә'м. Qам. Ә'лие Ө'мо—сала 1882-а жь дйа xwә буйә. Анqоси, ль нәһ'ийа Ћоктемберйане, гӧнде Qамьшлуе дьминә.

Ә'л. Ос. Нор. Ә'лие Осман—сала 1931-е жь дйа xwә буйә. Qарькийә, ль нәһ'ийа Нахищеване, гӧнде Норашенеда дьминә, дәрсдарә.

Ә'т'. Шәр. Норк' Ә'т'аре Шәро—сала 1901-е жь дйа xwә буйә. Орт'ьлийә, ль бажар'е Ереване, Норк'еда дьминә, шаирә.

Кар. Хач. Сов. Карапете Хачо—сала 1913-а жь дйа xwә буйә. Әрмәнийә, жь Щьзире һатйә, дәнгбежә, совхоза IV-да нәһ'ийа Эчмиадзине дьминә.

Кәw. Бьр. Ө w. Кәwа Бьро—сала 1890-и жь дйа xwә буйә. Qазанийә, ль нәһ'йа Ћоктемберйане гӧнде Әwциләре дьминә.

К'aw. К'әр. Әрд. К'awa К'әрәм—сала 1933-а жь дйа хwә буйә. Чӧхр'әшийә, ль нәh'йа Ћоктемберйане гӧнде Qәрәшәре дьминә.

К'йам. Шәw. Гйәл. К'йамале Шәwеш—сала 1938-а жь дйа хwә буйә. Бә'равийә, ль нәh'йа Т'э'лине гӧнде Гйәлт'ода дьминә.

Ман. Гев. Рәw. Манукйан Геворг—сала 1870-а жь дйа хwә буйә. Әрмәнийә, ль Р'әwане дьминә.

Мәh'м. Чач. Гйәл. Мәh'мәде Чачан—сала 1835-а жь дйа хwә буйә. Р'әщәвийә, ль нәh'ийа Т'э'лине гӧнде Гйәлт'ода дьминә.

Мәh'м. Qәр. К'әл. Мәh'мәде Qәрәман—сала 1938-а жь дйа хwә буйә. Р'әшийә, ль нәh'йа Т'э'лине гӧнде К'әләшбәгеда дьминә.

Над. Т'әм. Әрд. Надьре Т'әмо—сала 1901-е жь дйа хwә буйә. Чӧхр'әшийә, ль нәh'йа Ћоктемберйане гӧнде Әрдәшәре дьминә.

Ниг. Әс. Qам. Нигара Әсәд—сала 1940-и жь дйа хwә буйә. Мәндькийә, ль нәh'йа Ћоктемберйане гӧнде Qамьшлуе дьминә.

Нор. Ис. Аш. Норикйан Исрайел-сала 1880-а жь дйа хwә буйә. Әрмәнийә жь Сасуне, гӧнде Гошәке Ћатйә, ль нәh'йа Т'э'лине гӧнде Әшнәке дьминә.

Р'әш. Бас. К'әл. Р'әшиде Басо—сала 1927-а жь дйа хwә буйә. Р'әшийә, ль нәh'йа Т'э'лине гӧнде К'әләшбәге дьминә.

Р'ьз. Щьн. Эрд. Р'ьзае Щьнди—сала 1931-е жь дйа хwэ буйэ. Чӧхрэшийэ, ль нэһ'йа Ноктемберйане гӧнде Эрдэшэре дьминэ.

Сир. Гӧһ. Ч'ат. Сиранйан Гӧһар—сала 1902-а жь дйа хwэ буйэ. Эрмэнийэ, ль нэһ'йа Аштараке гӧнде Ч'атқьране дьминэ.

Сим. Қэйм. Ч'ат. Сима Қэймэз—сала 1940-и жь дйа хwэ буйэ. Орт'ьлийэ, ль нэһ'йа Аштараке гӧнде Ч'атқьр'ане дьминэ.

Сьл. Һ'эс. Арт. Сьлихане Һ'эсо—сала 1932-а жь дйа хwе буйэ. Оргьлийэ, ль нэһ'йа Арташате гӧнде Каначуте дьминэ.

Фэт. Э'т'. Норк' Фэтое Э'т'ар—сала 1932-а жь дйа хwэ буйэ. Орт'ьлийэ, ль бажаре Ереване, Норк'еда дьминэ.

Хач. Сед. Аш. Хачатрйан Седрак—сала 1890-и жь дйа хwэ буйэ. Эрмэнийэ, жь Сасуне һатйэ, ль нэһ'ийа Т'э'лине гӧнде Ошнэке дьминэ.

Хэм. Һ'эм. П'ерс Хэмое Һ'эмид—сала 1936-а жь дйа хwэ буйэ. Зӧқӧрийэ, ль нэһ'йа Аштараке гӧнде П'ерсе дьминэ.

Шэм. Мэм. Сич. Шэма Мэмо—сала 1939-а жь дйа хwэ буйэ. Һ'эсьнийэ, ль нэһ'йа Т'э'лине гӧнде Сичанлуе дьминэ.

Шк. Мус. Арш. Шкое Муса—сала 1938-а жь дйа хwэ буйэ. Шэрқийэ, ль нэһ'йа Эчмиадзине гӧнде Аршалуйсе (К'ьрп'алу) дьминэ.

Шӧр. Щьм. К'әл. Шӧрәта Щьмо—сала 1944-а жь дйа хwә буйә. Бувкийә, ль нәһ'йа Т'э'лине гӧнде К'әләшбәге дьминә.

Щәр. Әс. Т'б. Щәрдое Әсәд—сала 1929-а жь дйа хwә буйә. Ötийә, ль бажаре Т'билисе дьминә.

Qач. Бав. К'әл. Qачахе Бавьк—сала 1930-и жь дйа хwә буйә. Р'әшийә, нәһ'йа Т'э'лие гӧнде К'әләшбәге дьминә.

Qәр. Мәм. Арт. Qәрәмане Мәмо—сала 1932-а жь дйа хwә буйә, ль нәһ'ийа Арташате гӧнде Һ'әмзәлӧе дьминә.

Wәз. Әш. П'ампп. Wәзире Әшо—сала 1934-а жь дйа хwә буйә. Ötийә, ль нәһ'йә Апаране гӧнде П'ампп'е дьминә.

Institut kurde de Paris

НАВЕ QƏБИЛА У ЩИ—WAPA

Абасгол—133
Абасе Гəзо—209
чйае Аґмаґане—104, 215, 302, 374, 424
гьре Ак'о—249
Алакбалак—121
чйае Алӧдаре—549
Анадоли—507
Анqəра—216
Ардес—189
чəме Архашане—215
Асин—162
Аван—16
зозане Баґьлие—115
Бəйаз—(наве к'ӧлфəтанə)—185, 212
гӧнде Бегриве—300
Бьдлис—189

Institut Kurde de Paris

Бьшери—501

Щангир аға—534
Щәмәд—105
ғөнде Щәрщәрисе—190
қәбила Чөхрәшиа—11
Дәwреш (наве щә'ниейә)—435
Дәwреше Аһ'ме—63
шәһәре Диарбәк'ьр—606
сура Диарбәк'ьр—38
бахе Дьлмә—14
дера Дерьке—126
мәлә Дөрсьме—441
гөнде Әләгәзе—13, 14, 285, 410, 579
чйае Әләгәзе—109, 150, 151, 520, 561
зозане Әләдаг'е—207
Әлашгьр—177
Ә'лифә (наве к'өлфәтанә)—427
Әмән—155
Әнгәсәр—84
гәлие Әнгәсәре—175
Әрдиш—52,572
чәме Әрәзе—595
чәме Әртәзәре—179
Әрзрум—145
Әсмәр (наве к'өлфәтанә)—467
баг'а Әштәрәке—123
симоре ә'щәма—310

Әʼгит (наве меранә)—593
Әʼли бәг—2
Әʼлие Шәмо—103
щмаәʼта әрәб—566
кʼәшише фьла—582
Фәрхан у Фәтма—450
Фәӧзи пʼаша—216
дйаре Гәрʼинәк(е)—121
гәлиа Гиадине—353
гӧнде Гиһадине—159, 364
чйае Гьридагᴇ—623
Гӧле (наве кʼӧлфәтанә)—541, 621
Гӧмри (нака Ленинакан)—350
Һәwe (наве кʼӧлфәтанә)—258
бажаре Һʼьшдәрәке (Аштарак)—84
Һʼало—216
Һәщ—427
Һʼәсән (наве меранә)—312
Һʼәсәнқәлә—64
Һʼәсько (наве меранә)—457
әла Һʼәсьнйа—375, 621
қәбила Һʼәсьни—314
Һʼәсо (наве Меранә)—270
чәме Хемуре—491
Хәйибе Хәло—47
Хәзал (наве щәʼниейә)—297
кӧлаве Хӧрьстане—470

бажаре Идьре (Пгдьре)—512
Иран—7,443
баг'че Искәндәре - 563
Эчмиадзин—167
гӧнде К'әләк'ута—357
К'әмал п'аша—216
дера К'ьлисе—189
чйае К'осәдаґе—207
Qaqьзман—146
гӧнде Qамышлуе (нака Советакан), 16, 232
бәрфа Qәрәхаще—211
Qәрс—146
тьт'уна Qьзьлахаща Муше—351
п'ап'аха Qьзьлщьх—2
Qӧндахсаз—107
Qӧрӧбоґаз—107
сабуна Ләwанте—351
Ләйл у Мәщрум—156, 539
Ләзгин (наве ща'ниейә)—365
гӧнде Мәдәра—493
зер'е Мәh'муди—364, 534
қәбила Мәхсудиа—463
Мәме у Зине—36, 156
гӧнде Мәнде Мәндальхе—208
Мердин—157
Мәйдина ә'щәма—138

гӧнде Мирәке - 31, 124
Мир Һ'әсән—203
Мисханә - 387
гӧнде_Мелик'әнде—106
дера Мьғ'ьрлие—115
чите Москвае—215
чәме Мураде—312, 433
бажаре Муше—397, 577
тира Муше—570
Надьр—Бадьр—481
Нахчьван—151
қәбила Ортьли—314
чәме П'ае—99
П'әришан (наве к'ӧлфәтанә)—336
Р'әwан—14, 20 238
дәшта Р'әwане—548
кәла Р'әwане—499
Р'ом—114, 625
тәрзие Р'оме—136
к'агаза Самәрқәрде—310
Сәрәд—105
Сәйран (наве к'ӧлфәтанә) 339
гӧнде Сичанлие—357, 420
қәбила Сипька—314

гӧнде Севдин—353
Сьбh'анголе—50
кьле Сьбh'ане—478
Сьлтан (наве к'ӧлфәтанә)—337
Сьлеман п'ехәмбәр—113
Сьндьк Сьлив—404
Сосьн (наве к'ӧлфәтанә)—464
мәле сӧрмана—582
Сӧрме (наве к'ӧлфәтанә)—170
Шам—197
Шам Һ'әләб—221, 288
Шаме шәрифа—56
Шам шьрат—197
qәбила Шәмська—333
чйае Шәнгале—142
зйарәта Шәрәфедине—360
шәhәре Шәрифә—427
Шех Сьh'ид әфәнди—216
чәме Шькроке—372
Тосьн (наве меранә)—11
Т'әмьр п'аша—86
Т'ьлбис—190, 285, 511, 259
гӧнде Т'ьльк—450, 528
топа Т'ьльк—304
wәлате т'ьрка—331

гӧнде Ущане—380
ава Учк'ьлисе—190
Wан—153, 478
бә'ра Wане—161, 400
wәлие Wане—565
дьк'ане Wәләбәнде—14
гәлие Зила—7
Зор (Дерзор)—105
Зозан (наве к'ӧлфәтанә)—325
qәбила Зӧqӧриа—314

Institut kurde de Paris

СƏРƏЩƏМ

Пешхəбəр 3
Дьлок 15
Ньвисарнаси 212
Наве qəбила у щи—wapa 217

Р'едактор Qанате К'ɔрдо
Шькьлчи Һ. Мурадйан
Р'едакторе бəдəwətийе Ан. Гаспарйан
Р'едакторе техникйе Е. Ахирйан
Коректора контрол Э. Бəк'оева

ВФ 10594 тəмбə 617 тираж 500

Бона нəшьркьрьне һатйə спартьне 11/V 1964 с.
Бона чапкьрьне һатйə qолкьрьне 30/X 1964 с.
К'ағəз $70\times108^{1}/_{32}$, бəлгнəшьре нəширəте 7,0 бəлге мəнгəне 4,1
Бьһа 21 к.

Нəшьрхəна 1-е йа сəрwертийа сəнайа полиграфейə сəрəкəйə комитета пресаейə дəwлəте йа Совета Министред Республика Əрмəнистанейə Советиейə Сосиалистие
Ереван, соqаqа Алавердйан № 65 с. 1964.

Institut Kurde de Paris

DIVARIYA
CENTRAL
OFFERT PAR

INSTITUT KURDE de PARIS
BIBLIOTHÈQUE

INSTITUT KURDE DE PARIS
ENTRÉE N° 782

Exemplaire n°=2

Institut kurde de Paris

BIBLA 21 K

Institut kurde de Paris